

CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN BEROEPEN IN DE EERSTELIJNSGEZOND-
HEIDSZORG 1986

STATISTISCHE GEGEVENS PER 1 JANUARI 1986 OVER HUISARTSEN, ADSPI-
RANT-HUISARTSEN EN VERLOSKUNDIGEN
STATISTISCHE GEGEVENS PER 1 JANUARI 1985 OVER FYSIOTHERAPEUTEN

L. Hingstman
H. Boon
September 1986

Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheids-
zorg
Postbus 1568 - 3500 BN Utrecht - tel: 030-319946

De publicatiereeks 'Cijfers uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg' verzorgt jaarlijks een overzicht van de meest recente gegevens uit het NIVEL-registratiesysteem van beroepsbeoefenaren in de eerstelijnsgezondheidszorg. Daarnaast worden rapporten gepubliceerd in de serie 'Studies uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg', waarin verslag wordt gedaan van onderzoek naar opbouw, spreiding en dichtheid van verschillende beroepsbeoefenaren binnen de eerstelijnsgezondheidszorg.

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Statistische

Statistische gegevens per ... over huisartsen, adspirant-huisartsen, verloskundigen en statistische gegevens per ... over fysiotherapeuten / Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Eerstelijnsgezondheidszorg. - 1 jan. 1986 - ... - Utrecht: Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Eerstelijnsgezondheidszorg. - (Cijfers uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg). Voortz. van: Statistische gegevens per ... over huisartsen, adspirant huisartsen en verloskundigen.

Verschijnt 1 x per jaar

Gegevens per 1 januari 1986 en per 1 januari 1985 over fysiotherapeuten / L. Hingstman, H. Boon. - Tab., fig.

ISBN 90-6905-030-7

SISO 601.51 UDC 31:614.2(492)

Trefw.: eerstelijnsgezondheidszorg; Nederland; statistieken

Typewerk	: M. van Geelkerken-van Wijk
Vormgeving en lay-out	: M. Cornelius
Drukwerk	: A. Leerentveld

INHOUDSOPGAVE

	pag
1. INLEIDING	5
2. LIJST VAN TABELLEN EN FIGUREN	7
3. HUISARTSEN	15
4. ADSPIRANT-HUISARTSEN	47
5. WERKZAME VERLOSKUNDIGEN	55
6. NOG-NIET-GEVESTIGDE VERLOSKUNDIGEN	79
7. EXTRAMURAAL WERKZAME FYSIOTHERAPEUTEN PER 1 JANUARI 1985	87
8. CONTOURENKAARTEN	109

INLEIDING

Ieder jaar publiceert het NIVEL een statistisch overzicht van een groot aantal gegevens uit zijn registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg. Naast de huisartsen, adspirant-huisartsen en verloskundigen zullen dit jaar voor het eerst ook overzichten worden gepresenteerd van extramuraal werkzame fysiotherapeuten en nog-niet-gevestigde verloskundigen. Ten aanzien van de fysiotherapeuten moeten we echter aantekenen dat de hier gepubliceerde cijfers betrekking hebben op peildatum 1 januari 1985. Voor de andere beroepsgroepen geldt dat in deze publicatie de cijfers per 1 januari 1986 worden weergegeven.

Van welke gegevensbronnen wordt bij de opstelling van deze publicatie gebruik gemaakt? De cijfers over huisartsen zijn afkomstig uit het registratiesysteem van gevestigde huisartsen dat sinds 1974 op het NIVEL wordt bijgehouden. Van alle in Nederland praktizerende huisartsen worden in deze registratie een groot aantal gegevens bijgehouden. De belangrijkste gegevens zijn: persoonsgegevens, praktijkadres, vestigingswijze, praktijkvorm, functie, en al of niet apotheekhoudend.

Naast de gevestigde huisartsen wordt sinds 1979 op het NIVEL ook een registratiesysteem van adspirant-huisartsen bijgehouden. Onder adspirant-huisartsen verstaan we artsen die de beroepsopleiding aan een van de universitaire instituten voor huisartsgeneeskunde volgen of gevolgd hebben en nog niet als huisarts gevestigd zijn. De gegevens voor deze registratie worden deels verkregen via de Huisarts Registratie Commissie (HRC) en deels via een jaarlijkse enquête onder alle adspirant-huisartsen die de huisartsenopleiding hebben voltooid. Naast een aantal persoonsgegevens wordt een groot aantal gegevens verzameld met betrekking tot het verwerven van een praktijk. De cijfers over verloskundigen zijn afkomstig uit het registratiesysteem van verloskundigen dat het NIVEL per 1 januari 1984 heeft opgezet. De gegevens in dit registratiesysteem gaan terug tot 1968, zodat wij in staat zijn vanaf 1968 cijfers over deze beroepsgroep te publiceren. Naast een aantal persoonsgegevens zijn in het registratiesysteem ook gegevens opgenomen over de functie, vestigingswijze, praktijkvorm, praktijkadres en het werkgebied.

Sinds 1 januari 1986 beschikt het NIVEL ook over een registratiesysteem van nog-niet-gevestigde verloskundigen. Onder deze groep

verloskundigen verstaan we diegenen die de opleiding tot verloskundige hebben voltooid maar nog niet werkzaam zijn in een zelfstandige praktijk. De gegevens worden verkregen via een enquête onder alle verloskundigen die de opleiding hebben voltooid. De gegevens die in dit rapport gepresenteerd worden hebben betrekking op alle afgestudeerden uit 1984 en 1985. Naast een aantal persoonsgegevens wordt informatie verzameld over de zoekactiviteiten naar een zelfstandige praktijk.

De gegevens over fysiotherapeuten zijn afkomstig uit het registratiesysteem van extramuraal werkzame fysiotherapeuten dat sinds 1 januari 1985 op het NIVEL wordt bijgehouden. De gegevens van dit registratiesysteem worden voornamelijk verkregen door een vergelijking van gegevens uit verschillende (bestaande) bronnen. De belangrijkste gegevensbronnen zijn: Register Medische Beroepen van de Geneeskundige Hoofdinspectie (GHI); Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen (VNZ); Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (NGF); Nederlandse Vereniging van Vrijgevestigde Fysiotherapeuten (NVVF). Naast een aantal persoonsgegevens zijn in het registratiesysteem ook gegevens opgenomen over het praktijkadres, de praktijksamenstelling en het aantal uren werkzaam.

Hoewel in deze publicatie, zoals voorheen, gesproken wordt over de peildatum 1 januari 1986 is in feite geteld per 31 december 1985 (voor fysiotherapeuten dus 31 december 1984). Deze datum wordt namelijk ook aangehouden in het registratiesysteem van gezondheidscentra dat eveneens op het NIVEL wordt bijgehouden.

Gezien de opzet van bovengenoemde registratiesystemen, kunnen in het licht van achteraf nog uitgevoerde correcties en toevoegingen, reeds gepubliceerde cijfers bijgesteld worden. De gegevensbestanden worden dus niet bevroren, hetgeen betekent dat er kleine verschillen kunnen optreden met eerder gepubliceerde statistische overzichten in deze reeks.

Dit rapport is als volgt opgebouwd: Allereerst zullen de cijfers over huisartsen (hoofdstuk 3) en aspirant-huisartsen (hoofdstuk 4) gepresenteerd worden. Vervolgens worden respectievelijk de statistische overzichten van werkzame verloskundigen (hoofdstuk 5) en nog-niet-gevestigde verloskundigen (hoofdstuk 6) weergegeven. In hoofdstuk 7 komen de fysiotherapeuten aan bod en tenslotte zullen in hoofdstuk 8 een aantal contourenkaarten van regionale indelingen van Nederland worden gepubliceerd.

A. HUISARTSEN

Tabel 1: Aantallen huisartsen en assistent-huisartsen vanaf 1970	23
Tabel 2: Leeftijdverdeling zelfstandig gevestigde huisartsen (1986)	24
Tabel 3: Leeftijdverdeling van assistent-huisartsen (1986)	26
Tabel 4: Nieuwe vestigingen en praktijkbeëindigingen vanaf 1970	26
Tabel 5: Leeftijdverdeling van nieuw gevestigde en gestopte huisartsen (1985)	27
Tabel 6: Vestigingswijze vanaf 1970	28
Tabel 7: Praktijkvorm nieuw gevestigde huisartsen vanaf 1970	29
Tabel 8: Redenen praktijkbeëindiging vanaf 1970	30
Tabel 9: Nieuwe functie van gestopte huisartsen vanaf 1970	31
Tabel 10: Apotheekhoudende huisartsen vanaf 1970	32
Tabel 11: Leeftijdverdeling apotheekhoudende en niet-apotheekhoudende huisartsen vanaf 1970	33
Tabel 12: Praktijkvorm van gevestigde huisartsen vanaf 1970	34
Tabel 13: Praktijkvorm en leeftijdverdeling (1986)	35
Tabel 14: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar vestigingsduur (1986)	36
Tabel 15: Aantal assistent-huisartsen naar praktijkvorm vanaf 1970	36
Tabel 16: Aantal huisartsen en assistent-huisartsen per provincie (1986)	37
Tabel 17: Aantal huisartsen naar urbanisatiegraad en geslacht (1986)	37
Tabel 18: Aantal assistent-huisartsen naar urbanisatiegraad en geslacht (1986)	38
Tabel 19: Aantal huisartsen naar urbanisatiegraad en leeftijd (1986)	38
Tabel 20: Aantal huisartsen naar provincie en praktijkvorm (1986)	40
Tabel 21: Aantal huisartsen naar urbanisatiegraad en praktijkvorm (1986)	41
Tabel 22: Aantal inwoners per huisarts naar provincie (1986)	42
Tabel 23: Aantal inwoners per huisarts naar urbanisatiegraad (1986)	42

B. ADSPIRANT-HUISARTSEN

pag

Tabel 24: Aantal studenten op huisartsenopleiding (1986)	52
Tabel 25: Wachttijden voor de huisartsenopleiding vanaf 1974	52
Tabel 26: Afgestudeerden van de huisartsenopleiding naar universiteit vanaf 1974	53
Tabel 27: Aantal praktijkzoekende adspirant-huisartsen (1986)	
Tabel 28: Overzicht gevestigde, praktijkzoekende en niet meer zoekende adspirant-huisartsen (1986)	54

C. WERKZAME VERLOSKUNDIGEN

Tabel 29: Aantal praktizerende verloskundigen vanaf 1970	62
Tabel 30: Leeftijdsverdeling en geslacht (1986)	63
Tabel 31: Leeftijdsverdeling naar functie (1986)	64
Tabel 32: Nieuwe vestigingen en praktijkbeëindigingen vanaf 1970	65
Tabel 33: Leeftijdsverdeling van nieuw gevestigde verloskundigen (1985)	66
Tabel 34: Vestigingswijze van verloskundigen vanaf 1970	66
Tabel 35: Praktijkvorm nieuw gevestigde verloskundigen vanaf 1970	67
Tabel 36: Reden praktijkbeëindiging vanaf 1970	67
Tabel 37: Praktijkvorm gevestigde verloskundigen vanaf 1970	68
Tabel 38: Praktijkvorm en leeftijdsverdeling (1986)	69
Tabel 39: Vestigingsduur zelfstandig gevestigde verloskundigen (1986)	70
Tabel 40: Aantal verloskundigen naar functie en plaats van opleiding (1986)	70
Tabel 41: Aantal verloskundigen naar praktijkvorm en plaats van opleiding (1986)	70
Tabel 42: Aantal verloskundigen naar leeftijd en urbanisatiegraad (1986)	71
Tabel 43: Aantal verloskundigen per provincie en naar functie (1986)	71
Tabel 44: Aantal verloskundigen naar functie en urbanisatiegraad (1986)	72
Tabel 45: Aantal verloskundigen naar provincie en praktijkvorm (1986)	73
Tabel 46: Aantal verloskundigen naar provincie en plaats van opleiding (1986)	74

	pag
Tabel 47: Aantal verloskundigen naar urbanisatiegraad en praktijkvorm (1986)	74
Tabel 48: Aantal inwoners per verloskundige per provincie (1986)	75
Tabel 49: Aantal inwoners per verloskundige naar urbanisatiegraad (1986)	75

D. NOG-NIET-GEVESTIGDE VERLOSKUNDIGEN

Tabel 50: Nog niet gevestigde verloskundigen naar jaar en plaats van afstuderen (1984, 1985)	83
Tabel 51: Werkzaamheden van in 1984 en 1985 afgestudeerde verloskundigen (1986)	83
Tabel 52: Werkzaamheden van in 1984 en 1985 afgestudeerde verloskundigen naar jaar en plaats van afstuderen (1986)	83
Tabel 53: Verloskundigen op zoek naar een andere functie (als verloskundige) naar opleidingsjaar en werkzaamheden (1986)	84
Tabel 54: Gewenste functie van in 1984 en 1985 afgestudeerde verloskundigen, naar werkzaamheden per januari 1986	84
Tabel 55: Voorkeuren ten aanzien van praktijkvorm van in 1984 en 1985 afgestudeerde verloskundigen die op 1 januari 1986 op zoek zijn naar een praktijk	85
Tabel 56: Wijze van zoeken van in 1984 en 1985 afgestudeerde verloskundigen die op zoek zijn naar een andere functie (1986)	85

E. EXTRAMURAAL WERKZAME FYSIOTHERAPEUTEN

Tabel 57: Aantal Fysiotherapeuten en heilgymnasten naar geslacht (1985)	97
Tabel 58: Leeftijdsverdeling van fysiotherapeuten (1985)	97
Tabel 59: Leeftijdsverdeling van heilgymnasten/masseurs naar geslacht (1985)	98
Tabel 60: Aantal praktijken naar aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst (1985)	99
Tabel 61: Aantal praktijken naar praktijksamenstelling (1985)	100
Tabel 62: Aantal fysiotherapeuten werkzaam in gezondheidscentra (1970-1985)	100

	Tabel 63: Aantal jaren dat fysiotherapeuten en heilgymnasten/ masseurs in het bezit zijn van hun diploma (1985)	101
	Tabel 64: Aantal fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs naar provincie van opleiding (1985)	102
	Tabel 65: Aantal fysiotherapeuten met of zonder een overeen- komst naar provincie van opleiding (1985)	102
☐	Tabel 66: Aantal praktijken per provincie van opleiding naar praktijksamenstelling (1985)	104
	Tabel 67: Aantal praktijken naar praktijksamenstelling en ur- banisatiegraad (1985)	104
	Tabel 68: Aantal praktijken naar aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst en provincie (1985)	105
☐	Tabel 69: Aantal praktijken naar aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst en urbanisatiegraad (1985)	105
	Tabel 70: Aantal inwoners per fysiotherapeut naar provincie (1985)	107
☐	Tabel 71: Aantal onwoners per fysiotherapeut naar urbanisatie- graad (1985)	107

A. HUISARTSEN

Figuur 1: Groei van het aantal huisartsen en assistent-huisartsen vanaf 1970 (1970 = 100)	23
Figuur 2: Leeftijdsopbouw van de zelfstandig gevestigde huisartsen (1986)	24
Figuur 3: Vestiging-, vertrek- en groeicijfers vanaf 1970	25
Figuur 4: Absoluut aantal gevestigde en vertrokken huisartsen vanaf 1970	25
Figuur 5: Leeftijdsopbouw van gevestigde en vertrokken huisartsen (1985)	27
Figuur 6: Vestigingswijze van nieuw gevestigde huisartsen vanaf 1970	28
Figuur 7: Praktijkvorm van nieuw gevestigde huisartsen vanaf 1970	29
Figuur 8: Redenen praktijkbeëindiging vanaf 1970	30
Figuur 9: De nieuwe functie van vertrokken huisartsen vanaf 1970	31
Figuur 10: Relatief aantal apotheekhoudende huisartsen vanaf 1970	32
Figuur 11: Leeftijdsopbouw van apotheekhoudende en niet-apotheekhoudende huisartsen (1986)	33
Figuur 12: Praktijkvorm van zelfstandig gevestigde huisartsen vanaf 1970	34
Figuur 13: Leeftijdsopbouw en praktijkvorm van zelfstandig gevestigde huisartsen (1986)	35
Figuur 14: Leeftijdsopbouw zelfstandig gevestigde huisartsen naar urbanisatiegraad (1986)	39
Figuur 15: Praktijkvorm van zelfstandig gevestigde huisartsen en urbanisatiegraad (1986)	41
Figuur 16: Huisartsendichtheid per WVG-subregio	43
Figuur 17: Huisartsendichtheid per PHV (1986)	44
Figuur 18: Huisartsendichtheid per EGG (1986)	45

B. ADSPIRANT-HUISARTSEN

Figuur 19: Gemiddelde wachttijd voor de huisartsenopleiding vanaf 1974	52
--	----

C. VERLOSKUNDIGEN

☐	Figuur 20: Aantal verloskundigen naar functie vanaf 1970	62
	Figuur 21: Leeftijdsopbouw verloskundigen (1986)	63
	Figuur 22: Leeftijdsopbouw verloskundigen met eigen praktijk en klinisch werkzaam (1986)	64
☐	Figuur 23: Vestiging, vertrek en groeicijfers van zelfstandig gevestigde verloskundigen vanaf 1970	65
	Figuur 24: Zelfstandig gevestigde verloskundigen naar praktijkvorm vanaf 1970	68
	Figuur 25: Leeftijdsverdeling verloskundigen met eigen praktijk naar praktijkvorm (1986)	69
☐	Figuur 26: Verloskundigen naar functie en urbanisatiegraad (1986)	72
	Figuur 27: Verloskundigen naar praktijkvorm en urbanisatiegraad (1986)	74
☐	Figuur 28: Verloskundigendichtheid per WVG-subregio (1986)	76
	Figuur 29: Verloskundigendichtheid per EGG (1986)	77

E. FYSIOTHERAPEUTEN

☐	Figuur 30: Aantal fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs naar geslacht (1985)	96
	Figuur 31: Aantal fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs naar wel of geen overeenkomst met het ziekenfonds (1985)	96
	Figuur 32: Leeftijdsopbouw fysiotherapeuten (1985)	97
☐	Figuur 33: Leeftijdsverdeling fysiotherapeuten naar geslacht en naar wel of geen overeenkomst met het ziekenfonds (1985)	98
	Figuur 34: Fysiotherapeutenpraktijken naar praktijksamenstelling (1985)	99
	Figuur 35: Aantal jaren in het bezit van het diploma (1985)	101

	pag
Figuur 36: Aantal praktijken naar praktijksamenstelling en urbanisatiegraad (1985)	103
Figuur 37: Aantal praktijken naar aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst en urbanisatiegraad (1985)	106
Figuur 38: Fysiotherapeutendichtheid per WVG-subregio (1985)	108

CONTOURENKAARTEN

Figuur 39: Contourenkaart WVG-subregio's (1986)	111
Figuur 40: Contourenkaart plaatselijke huisartsenvereniging (1986)	113
Figuur 41: Contourenkaart Economische Geografische Gebieden (1986)	115

HUISARTSEN

Op 1 januari 1986 zijn er 6138 zelfstandig gevestigde huisartsen in Nederland (tabel 1). Dit betekent dat in 1985 het aantal huisartsen met 234 is gestegen. Vergeleken met voorgaande jaren is dit een aanzienlijke toename. Daarentegen is het aantal assistent-huisartsen terug gelopen van 322 in januari 1985 tot 280 op 1 januari 1986. Waarschijnlijk zijn door een naderend wettelijk geregeld vestigingsbeleid in februari 1986 een groot aantal assistentschappen omgezet in een zelfstandige vestiging.

Bijna 9% van de zelfstandig gevestigde huisartsen is vrouw (tabel 1). Bij de assistent-huisartsen is het percentage vrouwen aanzienlijk hoger (64%).

Vestiging en Vertrek

De vestigingscijfers in figuur 3 laten zien dat in de afgelopen jaren, met uitzondering van 1984, het relatief aantal nieuwe vestigingen sterk is gestegen. Vooral 1985 springt eruit met 386 nieuw zelfstandig gevestigde huisartsen. Het eerder in dit hoofdstuk gememoreerde vestigingsbeleid zal hier zeker debet aan zijn. Uit de vertrekcijfers kan worden afgeleid dat er nog steeds sprake is van een daling. In 1985 hebben 152 huisartsen hun praktijk neergelegd. Een sterk stijgend vestigingscijfer en een dalend vertrekcijfer heeft tot gevolg dat de relatieve groei van het aantal huisartsen in 1985 sterk is toegenomen.

Van de 386 huisartsen die zich in 1985 hebben gevestigd is 24,3% vrouw. Na een sterke stijging van het percentage nieuw gevestigde vrouwelijke huisartsen in 1983 (29%) neemt dit percentage in de afgelopen twee jaar weer iets af (tabel 4).

Iets minder dan vijftig procent van de nieuw gevestigde huisartsen in 1985 begint in een associatie (tabel 6). Tot 1983 zien we jaarlijks een stijging van het aantal associaties, daarna stabiliseert dit zich rond de 50%. Het aantal overnames daarentegen is vanaf 1970 vrijwel ieder jaar gedaald. Alleen in 1985 is er sprake van een lichte stijging van het aantal overnames (23,6%). Voor wat betreft de niet-gesteunde vrije vestigingen blijkt dat de groei die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden, in 1985 tot staan is gebracht; er is zelfs sprake van een lichte daling van bijna 14% in 1984 tot 13%

in 1985.

De meeste huisartsen (46,1%) beginnen in een duopraktijk (tabel 7). Sinds 1970 blijkt ieder jaar sprake te zijn van een relatieve toename van het aantal starters in een duopraktijk. Alleen in 1985 is er voor het eerst sprake van een lichte daling. Het aantal huisartsen dat in een groepspraktijk (5,7%) of gezondheidscentrum (6,0%) begint is relatief gezien nog steeds erg laag.

Voor een meerderheid (77%) van de 152 huisartsen die in 1985 de praktijk hebben neergelegd, geldt als oorzaak het natuurlijk verloop (tabel 8). Dit percentage is in de afgelopen vijf jaar sterk gestegen. Hetgeen een gevolg is van de omstandigheid dat jaarlijks relatief minder huisartsen (voor hun pensionering) de praktijk neerleggen om een andere functie te aanvaarden. De gevestigde huisartsen moeten voor dit soort banen concurreren met een nog steeds groeiende groep artsen die de huisartsenopleiding hebben voltooid en (nog) niet gevestigd zijn. De meerderheid (45,7%) van de huisartsen die in 1985 hun praktijk hebben verruild voor een andere functie in de gezondheidszorg, oefenen een sociaal geneeskundig beroep uit (tabel 9).

Leeftijd, praktijkvorm, vestigingsduur en apothekhoudend

De leeftijdsopbouw van de zelfstandig gevestigde huisartsen laat zien dat bijna 49% van de vrouwelijke en 18,6% van mannelijke huisartsen op 1 januari 1986 jonger is dan 35 jaar (tabel 2). Vergeleken met 1985 is zowel voor mannen als vrouwen het percentage beneden de 35 jaar licht gedaald. Het percentage huisartsen ouder dan zestig jaar bedraagt 7,2%. In 1970 bedroeg dit nog bijna 13% (figuur 2). Bij de leeftijdsverdeling van assistent-huisartsen zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen erg groot (tabel 3). Ruim 39% van de vrouwelijke assistent-huisartsen is ouder dan 35 jaar, bij de mannen slechts 27%.

Verreweg de meeste huisartsen werken solo (56,3%). Dit percentage neemt ieder jaar iets verder af (tabel 12). In 1970 werkte nog bijna 86% in een solopraktijk. Alle overige praktijkvormen nemen ieder jaar iets toe. Vooral de duopraktijken, die in de afgelopen 16 jaar zijn gestegen van 12% in 1970 tot 30% in 1986. Het relatief aantal huisartsen dat werkzaam is in gezondheidscentra stabiliseert zich in de afgelopen drie jaar rond de 7%.

Als gekeken wordt naar de leeftijdsopbouw van huisartsen werkzaam in de verschillende praktijkvormen dan blijkt dat de solowerkende huis-

artsen relatief wat ouder zijn (tabel 13). Bijna 21% van de solowerkende huisartsen is ouder dan 55 jaar. Van huisartsen in duopraktijken en groepspraktijken is 13% ouder dan 55 jaar en van de huisartsen werkzaam in gezondheidscentra slechts 6%.

Van de assistent-huisartsen blijkt het merendeel (73,6%) werkzaam te zijn bij een solowerkende huisarts (tabel 15). Overigens loopt dit percentage de afgelopen vier jaar wel steeds terug. Daarentegen neemt het aantal assistent-huisartsen dat in een duo- of groepspraktijk werkt juist toe.

Ook in 1985 is het aantal apotheekhoudende huisartsen verder gedaald en bedraagt momenteel 850 (tabel 10). Slechts 13,8% van alle in Nederland zelfstandig gevestigde huisartsen is nog apotheekhoudend. Vanaf 1970 is het percentage apotheekhoudende huisartsen afgenomen van 31,1% in 1970 tot iets minder dan 14% op 1 januari 1986.

Spreiding en dichtheid

De groei van het aantal huisartsen is de afgelopen vijf jaar het sterkst geweest in de provincies Utrecht en Noord-Brabant. De drie noordelijke provincies en Zeeland zijn de provincies met de geringste groei. Verder springen de forensengemeenten en de middelgrote steden eruit als gemeenten waarin het aantal huisartsen sinds 1980 het sterkst is gegroeid.

Relatief de meeste huisartsen (26,5%) zijn gevestigd in de grote steden van ons land (tabel 17). Hierbij blijken opvallend grote verschillen te bestaan tussen vrouwen en mannen. Bijna 39% van alle vrouwelijke huisartsen is werkzaam in de grote stad; voor de mannen bedraagt dit 25,3%. Daarnaast kan uit tabel 19 worden afgeleid dat huisartsen werkzaam in grote en middelgrote steden relatief jonger zijn dan huisartsen werkzaam in plattelandsgemeenten. Bijna 54% van de huisartsen in grote steden en 46% van de huisartsen in plattelandsgemeenten is jonger dan 40 jaar.

Opvallend zijn de grote regionale verschillen in praktijkvorm (tabel 20). In de provincie Groningen bijvoorbeeld werkt bijna 70% van de huisartsen in een solopraktijk, tegen slechts 56% van de huisartsen in de provincie Utrecht. De provincie Utrecht daarentegen wordt gekenmerkt door een relatief groot aantal huisartsen dat in een groepspraktijk of een gezondheidscentrum werkt.

Het aantal inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts is in de afgelopen vijf jaar fors gedaald van 2680 in 1980 tot 2366 in 1986. Indien in de berekening ook de assistent-huisartsen worden meegeteld

dan komen we voor 1 januari 1986 uit op 2263.

De gemiddelde praktijkgrootte (aantal inwoners per huisarts) is niet overal in Nederland gelijk. De provincie Overijssel scoort het hoogst (2608) en de provincie Noord-Holland het laagst (2177). In figuur 16 zijn de verschillen per WVG-subregio weergegeven. Deze regio-indeling is relevant voor het vestigingsbeleid (zoals dat per 1 februari 1986 van kracht is) omdat hij overeenkomt met de indeling volgens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, die het uitgangspunt is voor de gebiedsindeling die bij het vestigingsbeleid zal worden gehanteerd.

Uit de gegevens per WVG-subregio kan worden afgeleid dat in Overijssel, delen van Noord-Brabant en in het 'groene hart' van Zuid-Holland de huisartsendichtheid het laagst is. De hoogste dichtheden komen we tegen in Kennemerland, 't Gooi, 's Hertogenbosch, IJsselmeerpolders, West-Friesland en de universiteitssteden Amsterdam, Nijmegen en Utrecht.

BEGRIPPEN

Zelfstandig gevestigde huisarts - een huisarts die de algemene praktijk uitoefent voor ziekenfonds en particuliere patiënten en die ziekenfondspatiënten op eigen naam of naam van de maatschap heeft

Assistent-huisarts - een huisarts (niet in opleiding) die voor langere tijd (minimaal half jaar) als assistent in de praktijk van een zelfstandig gevestigde huisarts werkt

Gesteunde-vrije-vestiging - nieuwe vestiging van een huisartspraktijk met instemming en/of steun van (een deel van) de buurt-collega's, in de vorm van overdracht van patiënten, sluiting van omliggende praktijken, aanbieder van waarnemingsmogelijkheden of nevenfuncties

Niet-gesteunde-vrije-vestiging - nieuwe vestiging van een huisartspraktijk zonder instemming van buurt-collega's

Overname - vestiging van een huisarts door de voortzetting van een bestaande huisartspraktijk

Associatie - vestiging van een huisarts door het aangaan van een maatschap met een of meer reeds gevestigde huisartsen of door de voortzetting van een bestaande praktijk door twee of meer nieuwe huisartsen in de vorm van een maatschap

Solopraktijk - praktijkvoering door een zelfstandig gevestigde huisarts (al of niet in samenwerking met een assistent-huisarts)

Duopraktijk - praktijkvoering door twee zelfstandig gevestigde huisartsen in maatschap al of niet in een gezamenlijk praktijkgebouw (niet zijnde een gezondheidscentrum)

Groepspraktijk - praktijkvoering door tenminste drie zelfstandig gevestigde huisartsen onder één dak

Gezondheidscentrum - praktijkvoering van tenminste een zelfstandig gevestigde huisarts, een wijkverpleegkundige en een maatschappelijk werkende onder één dak

Apotheekhoudende huisarts - een zelfstandig gevestigde huisarts met een apotheekvergunning

Vestigingsduur - het aantal jaren dat een huisarts gevestigd is in de huidige praktijk

Urbanisatiegraad - typologie van gemeenten waarin de mate van verstedelijking is weergegeven. Hierin zijn de volgende categorieën onderscheiden: (Bron: J.J. Harts, De Structuurnota, een sociaal geografische analyse van een gebied, 1979)

Plattelandsgemeente - grootste kern minder dan 5000 inwoners en meer dan 20% van de mannelijke beroepsbevolking werkzaam in de landbouw

Verstedelijkt platteland - grootste woonkern minder dan 30.000 inwoners en meer dan 80% van de mannelijke beroepsbevolking werkzaam in niet-agrarische sector

Forensengemeente - grootste kern minder dan 30.000 inwoners en meer dan 30% van de mannelijke beroepsbevolking is forens

Stedelijke gemeenten - bebouwde kom met meer dan 2000 inwoners/km² en een gemiddelde bevolkingsdichtheid van meer dan 500 inwoners/km²; gewoonlijk meer dan 70% van de bevolking in bebouwde kom. Binnen deze categorie wordt het volgende onderscheid gemaakt:

1. Kleine steden - gemeenten met minder dan 30.000 inwoners in de bebouwde kom

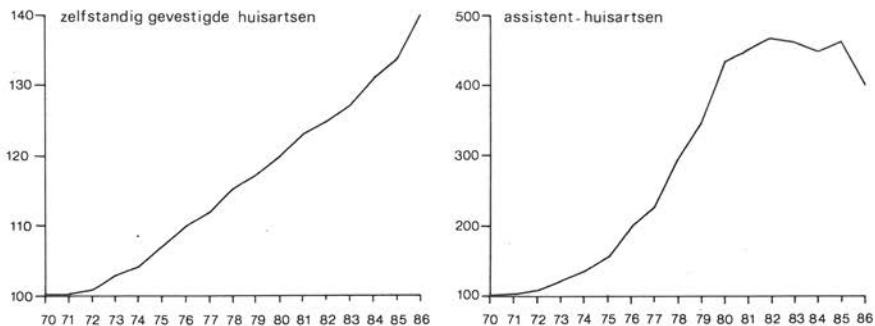
2. Middelgrote steden - gemeenten met tussen 30.000 en 100.000 inwoners in de bebouwde kom

3. Grote steden - gemeenten met meer dan 100.000 inwoners in de bebouwde kom

Tabel 1: Absoluut aantal zelfstandig gevestigde huisartsen en assistent-huisartsen, naar geslacht vanaf 1 januari 1970.

	zelfstandig gevestigde huisartsen			assistent-huisartsen			totaal		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
1970	4267	127	4394	9	61	70	4276	188	4464
1971	4265	125	4390	9	63	72	4274	188	4462
1972	4291	122	4413	12	64	76	4303	186	4489
1973	4393	123	4516	17	68	85	4410	191	4601
1974	4438	127	4565	24	71	95	4462	198	4660
1975	4546	139	4685	35	76	111	4581	215	4796
1976	4678	153	4831	48	90	138	4726	243	4969
1977	4771	163	4934	51	107	158	4822	270	5092
1978	4879	178	5057	87	116	203	4966	294	5260
1979	4966	191	5157	95	147	242	5061	338	5399
1980	5037	216	5253	123	181	304	5160	397	5557
1981	5130	255	5385	111	205	316	5241	460	5701
1982	5195	285	5480	107	219	326	5302	504	5806
1983	5272	321	5593	96	226	322	5368	547	5915
1984	5339	401	5740	103	210	313	5442	611	6053
1985	5432	472	5904	125	197	322	5557	669	6226
1986	5588	550	6138	101	179	280	5689	729	6418

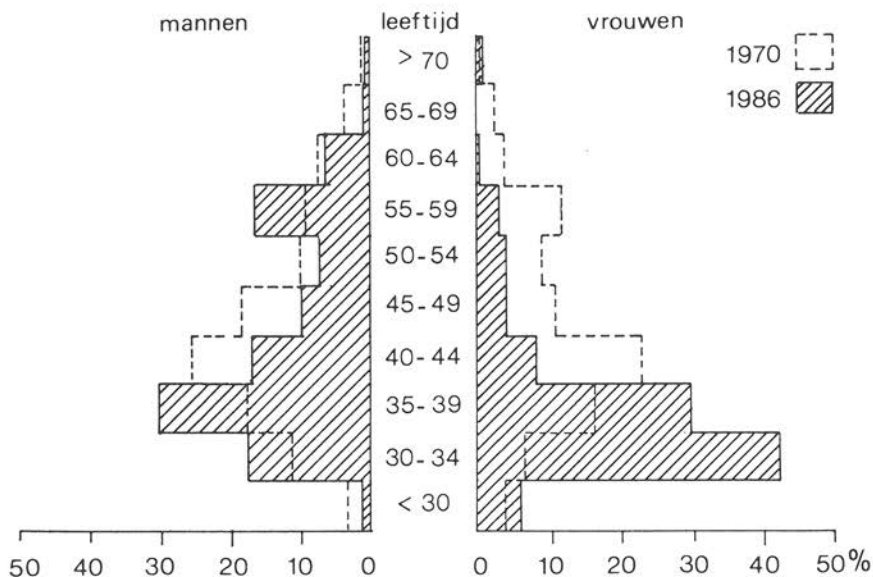
Figuur 1: Verloop van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen en assistent-huisartsen vanaf 1970 (1970=100)

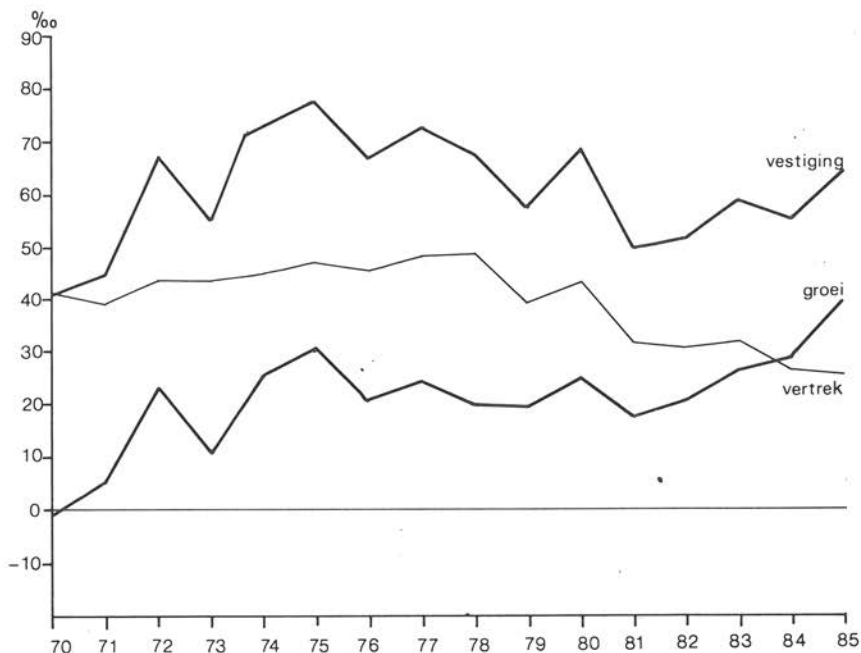
Tabel 2: Absolute en relatieve leeftijdsverdeling van zelfstandig gevestigde huisartsen naar geslacht per 1 januari 1986.

Leeftijd	mannen		vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 30 jaar	74	1,3	34	6,2	108	1,8
30-34	965	17,3	233	42,3	1198	19,5
35-39	1651	29,5	166	30,2	1817	29,6
40-44	944	16,9	45	8,2	989	16,1
45-49	517	9,3	23	4,2	540	8,8
50-54	406	7,3	23	4,2	429	7,0
55-59	592	10,6	19	3,4	611	10,0
60-64	347	6,2	2	0,4	349	5,7
65-69	52	0,9	-	-	52	0,8
70 jaar en ouder	40	0,7	5	0,9	45	0,7
Totaal	5588	100,0	550	100,0	6138	100,0

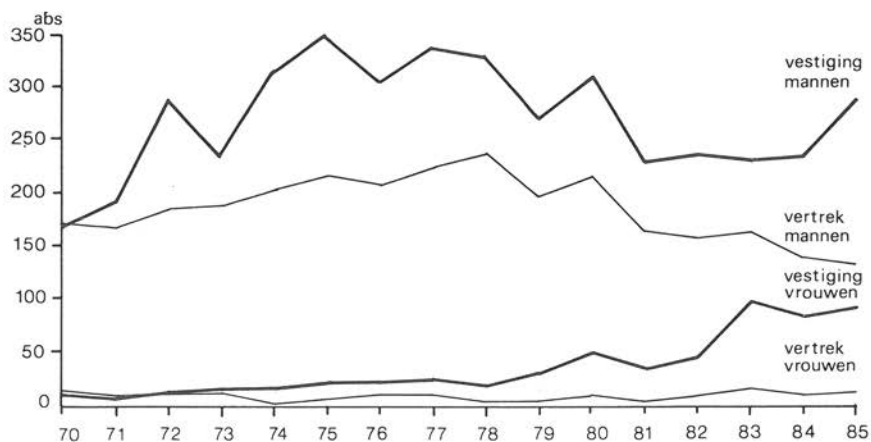
Figuur 2: Leeftijdsopbouw van zelfstandig gevestigde huisartsen per 1 januari 1986 en per 1 januari 1970

Figuur 3: Vestiging, vertrek en groei cijfers van zelfstandig gevestigde huisartsen vanaf 1970

Figuur 4: Absoluut aantal gevestigde en vertrokken huisartsen (zelfstandig gevestigde) per jaar en naar geslacht vanaf 1970

Tabel 3: Absolute en relatieve leeftijdsverdeling van assistent-huisartsen naar geslacht per 1 januari 1986.

Leeftijd	mannen		vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 30 jaar	20	19,8	23	12,8	43	15,4
30-34	54	53,5	86	48,0	140	50,0
35-39	15	14,9	36	20,1	51	18,2
40 jaar en ouder	12	11,9	34	19,0	46	16,4
Totaal	101	100,0	179	100,0	280	100,0

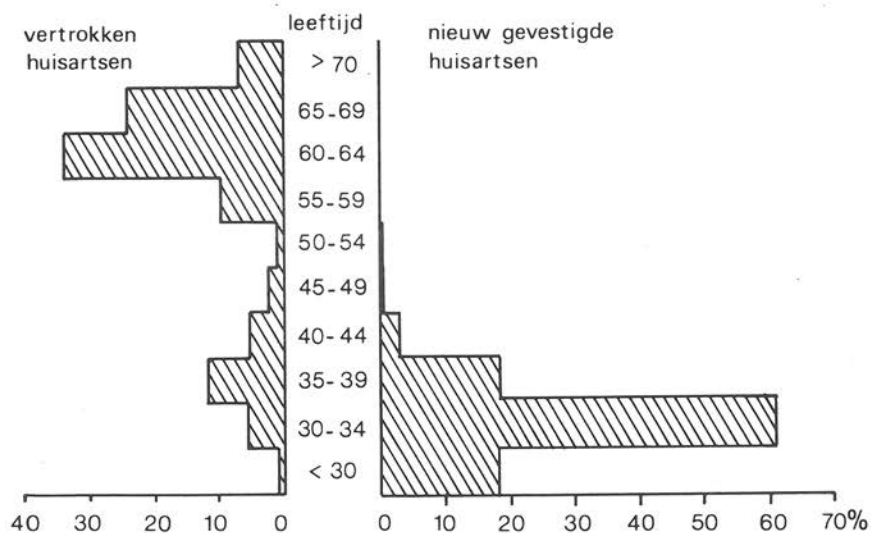
Tabel 4: Absoluut aantal nieuw zelfstandig gevestigde huisartsen en het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen dat de praktijk heeft neergelegd naar geslacht vanaf 1 januari 1970.

	Nieuw zelfstandig gevestigde huisartsen			Huisartsen die praktijk hebben neergelegd			Vestigingen saldo		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
1970	168	8	176	170	10	180	- 2	- 2	- 4
1971	192	5	197	166	8	174	+ 26	- 3	+ 23
1972	287	12	299	185	11	196	+102	+ 1	+103
1973	234	14	248	189	10	199	+ 45	+ 4	+ 49
1974	313	15	328	205	3	208	+108	+12	+120
1975	349	21	370	217	7	224	+132	+14	+146
1976	304	21	325	211	11	222	+ 93	+10	+103
1977	336	27	363	228	12	240	+108	+15	+123
1978	328	18	346	241	5	246	+ 87	+13	+100
1979	270	30	300	199	5	204	+ 71	+25	+ 96
1980	312	50	362	219	11	230	+ 93	+39	+132
1981	232	36	268	167	6	173	+ 65	+30	+ 95
1982	238	47	285	161	11	172	+ 77	+36	+113
1983	233	97	330	166	17	183	+ 67	+80	+147
1984	236	84	320	143	13	156	+ 93	+71	+164
1985	292	94	386	136	16	152	+156	+78	+234

Tabel 5: Leeftijdverdeling van nieuw zelfstandig gevestigde huisartsen en van huisartsen die de praktijk hebben neergelegd in 1985.

Leeftijd	nieuw zelfstandig gevestigde huisartsen		huisartsen die zijn gestopt	
	abs	%	abs	%
jonger dan 30 jaar	69	17,9	1	0,7
30-34	236	61,1	10	6,6
35-39	70	18,1	18	11,8
40-44	9	2,3	8	5,3
45-49	1	0,3	4	2,6
50-54	1	0,3	2	1,3
55-59	-	-	15	9,9
60-64	-	-	52	34,2
65-69	-	-	31	20,4
70 jaar en ouder	-	-	11	7,2
Totaal	386	100,0	152	100,0

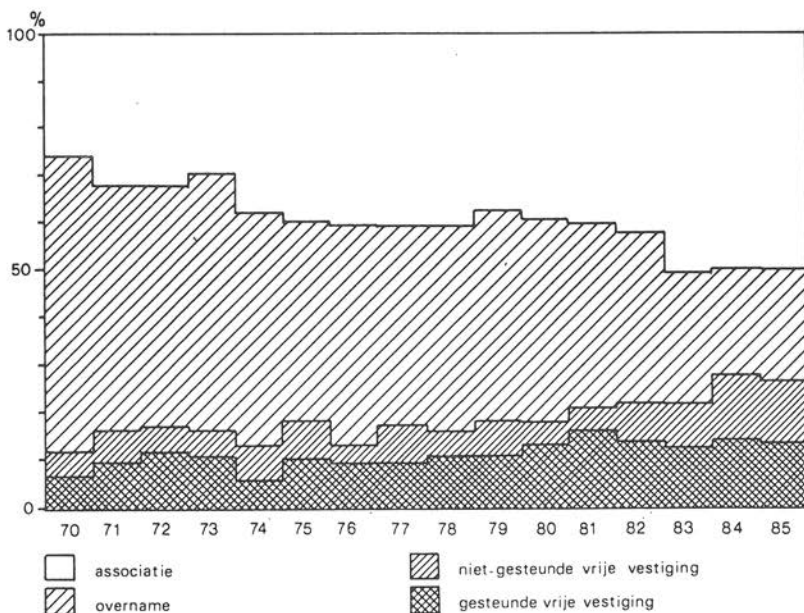
Figuur 5: Leeftijdsopbouw van zelfstandig gevestigde huisartsen die zich in 1985 hebben gevestigd of met de praktijk zijn gestopt.

Tabel 6: Vestigingswijze van nieuw zelfstandig gevestigde huisartsen vanaf 1970.

	Gesteunde vrije vestiging		niet-gesteunde vrije vestiging		overname		associatie		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1970	11	6,3	10	5,7	106	60,2	49	27,8	176	100,0
1971	19	9,6	14	7,1	101	51,3	63	32,0	197	100,0
1972	35	11,7	17	5,7	151	50,5	96	32,1	299	100,0
1973	26	10,5	15	6,0	134	54,0	73	29,4	248	100,0
1974	19	5,8	24	7,3	150	45,7	135	41,2	328	100,0
1975	38	10,3	28	7,6	155	41,9	149	40,3	370	100,0
1976	32	9,8	11	3,4	150	46,2	132	40,6	325	100,0
1977	35	9,6	29	8,0	151	41,6	148	40,8	363	100,0
1978	39	11,3	17	4,9	149	43,1	141	40,8	346	100,0
1979	34	11,3	21	7,0	133	44,3	112	37,3	300	100,0
1980	48	13,3	17	4,7	153	42,3	144	39,8	362	100,0
1981	45	16,8	12	4,5	103	38,4	108	40,3	268	100,0
1982	40	14,0	24	8,4	101	35,4	120	42,1	285	100,0
1983	43	13,0	31	9,4	90	27,3	166	50,3	330	100,0
1984	46	14,4	44	13,7	71	22,2	159	49,7	320	100,0
1985	54	14,0	50	13,0	91	23,6	191	49,5	386	100,0

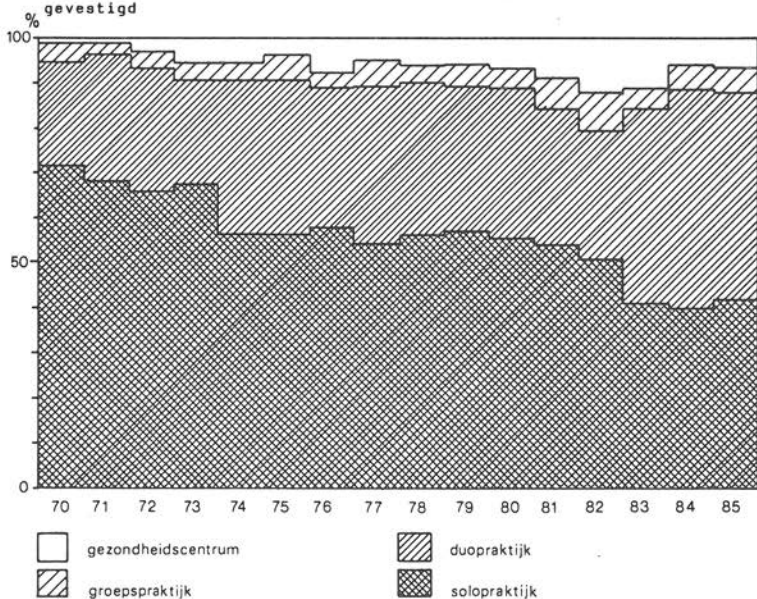
Figuur 6: Vestigingswijze van nieuw zelfstandig gevestigde huisartsen vanaf 1970

Tabel 7: Praktijkvorm van huisartsen die zich in de periode 1970-1985 nieuw hebben gevestigd.

	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk		Gezondheidscentrum		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1970	126	71,6	41	23,3	8	4,5	1	0,6	176	100,0
1971	134	68,0	56	28,4	5	2,5	2	1,0	197	100,0
1972	197	65,9	82	27,4	10	3,3	10	3,3	299	100,0
1973	168	67,7	57	23,0	9	3,6	14	5,6	248	100,0
1974	186	56,7	112	34,1	14	4,3	16	4,9	328	100,0
1975	209	56,5	127	34,3	18	4,9	16	4,3	370	100,0
1976	189	58,2	100	30,8	11	3,4	25	7,7	325	100,0
1977	197	54,3	127	35,0	21	5,8	18	5,0	363	100,0
1978	194	56,1	116	33,5	14	4,0	22	6,4	346	100,0
1979	172	57,3	97	32,3	15	5,0	16	5,3	300	100,0
1980	201	55,5	121	33,4	17	4,7	23	6,4	362	100,0
1981	145	54,1	81	30,2	19	7,1	23	8,6	268	100,0
1982	146	51,2	81	28,4	24	8,4	34	11,9	285	100,0
1983	136	41,2	143	43,3	16	4,8	35	10,6	330	100,0
1984	128	40,0	156	48,8	18	5,6	18	5,6	320	100,0
1985	163	42,2	178	46,1	22	5,7	23	6,0	386	100,0

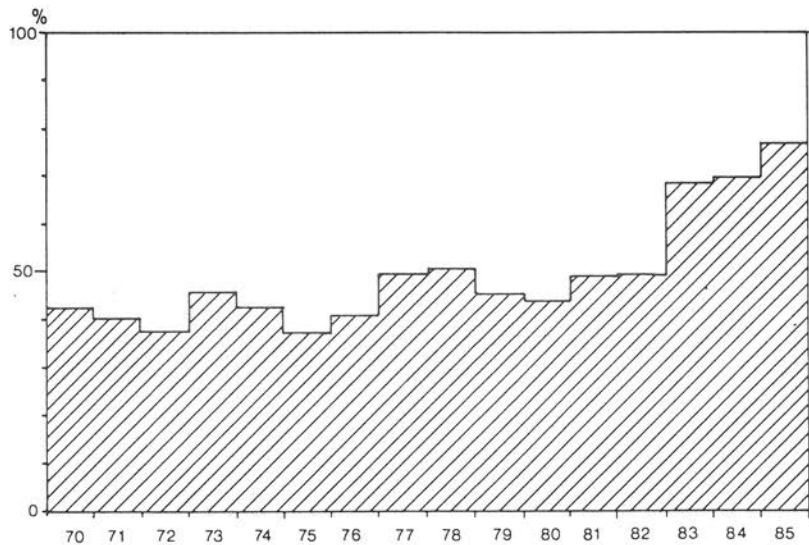
Figuur 7: Praktijkvorm van huisartsen die zich in de periode 1970-1985 nieuw hebben gevestigd

Tabel 8: Reden praktijkbeëindiging van zelfstandig gevestigde huisartsen vanaf 1970.

	Natuurlijk verloop		Andere functie		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
1970	77	42,8	103	57,2	180	100,0
1971	71	40,8	103	59,2	174	100,0
1972	74	37,8	122	62,2	196	100,0
1973	92	46,2	107	53,8	199	100,0
1974	90	43,3	118	56,7	208	100,0
1975	84	37,5	140	62,5	224	100,0
1976	91	41,0	131	59,0	222	100,0
1977	119	49,6	121	50,4	240	100,0
1978	125	50,8	121	49,2	246	100,0
1979	93	45,6	111	54,4	204	100,0
1980	102	44,3	128	55,7	230	100,0
1981	85	49,1	88	50,9	173	100,0
1982	86	50,0	86	50,0	172	100,0
1983	126	68,9	57	31,1	183	100,0
1984	109	69,9	47	30,1	156	100,0
1985	117	77,0	35	23,0	152	100,0

Figuur 8: Reden praktijkbeëindiging van zelfstandig gevestigde huisartsen vanaf 1970

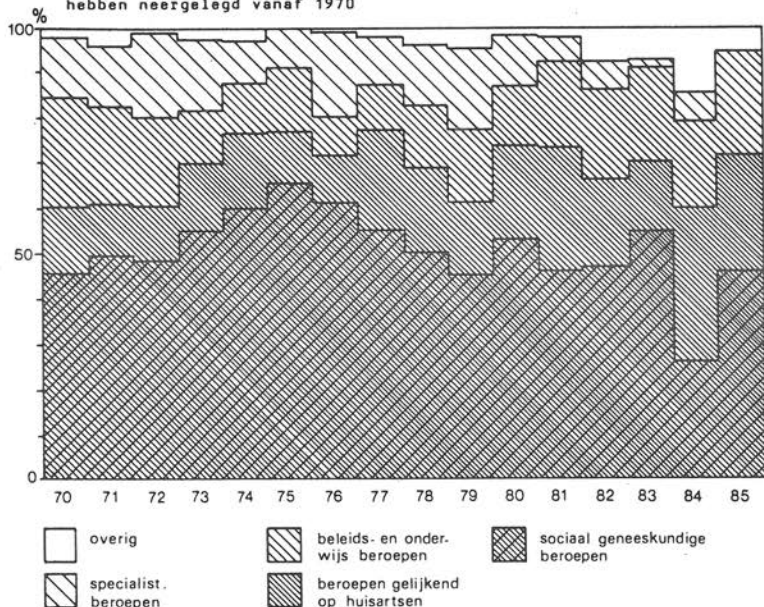
andere functie

natuurlijk verloop

Tabel 9: De nieuwe functie van de sinds 1970 vertrokken huisartsen.

	Sociaal geneeskundige beroepen		beroepen gelijkend op huisartsen		beleids- en onderwijssector		specialist. beroepen		overig		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1970	47	45,6	15	14,6	25	24,3	14	13,6	2	1,9	103	100,0
1971	51	49,5	12	11,7	22	21,4	14	13,6	4	3,9	103	100,0
1972	59	48,4	15	12,3	24	19,7	23	18,9	1	0,8	122	100,0
1973	59	55,1	16	15,0	13	12,1	17	15,9	2	1,9	107	100,0
1974	71	60,2	20	16,9	13	11,0	11	9,3	3	2,5	118	100,0
1975	92	65,7	16	11,4	20	14,3	12	8,6	-	-	140	100,0
1976	80	61,1	14	10,7	11	8,4	24	18,3	2	1,5	131	100,0
1977	67	55,4	27	22,3	12	9,9	13	10,7	2	1,7	121	100,0
1978	61	50,4	23	19,0	17	14,0	16	13,2	4	3,3	121	100,0
1979	50	45,0	18	16,2	18	16,2	20	18,0	5	4,5	111	100,0
1980	68	53,1	27	21,1	17	13,3	14	10,9	2	1,6	128	100,0
1981	40	45,5	24	27,3	17	19,3	5	5,7	2	2,3	88	100,0
1982	40	46,5	17	19,8	17	19,8	5	5,8	7	8,1	86	100,0
1983	31	54,4	9	15,8	12	21,1	1	1,8	4	7,0	57	100,0
1984	12	25,5	16	34,0	9	19,1	3	6,4	7	14,9	47	100,0
1985	16	45,7	9	25,7	8	22,9	-	-	2	5,7	35	100,0

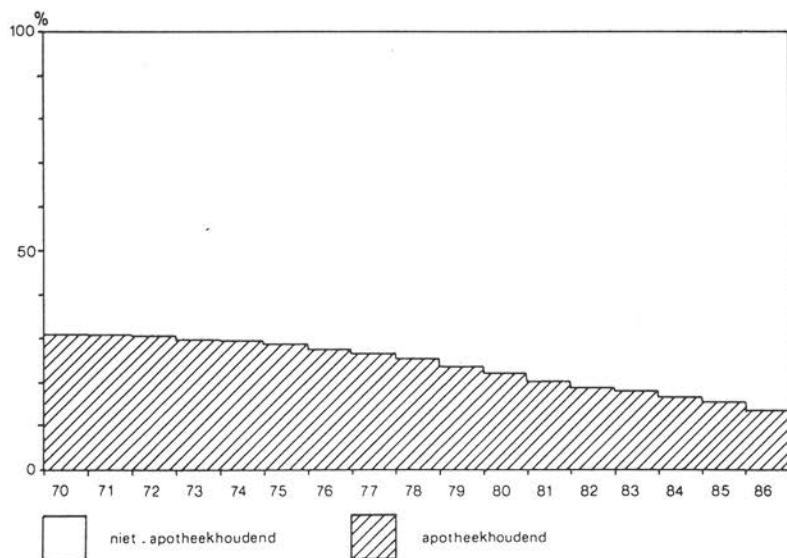
Figuur 9: Procentuele verdeling van nieuwe functies van huisartsen die de praktijk hebben neergelegd vanaf 1970

Tabel 10: Absoluut en relatief aantal apotheekhoudende zelfstandig gevestigde huisartsen (vergunninghouders) vanaf 1 januari 1970.

	apotheekhoudend		niet-apotheekhoudend		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
1970	1366	31,1	3028	68,9	4394	100,0
1971	1359	31,0	3031	69,0	4390	100,0
1972	1346	30,5	3067	69,5	4413	100,0
1973	1354	30,0	3162	70,0	4516	100,0
1974	1343	29,4	3222	70,6	4565	100,0
1975	1332	28,4	3353	71,6	4685	100,0
1976	1323	27,4	3508	72,6	4831	100,0
1977	1306	26,5	3628	73,5	4934	100,0
1978	1274	25,2	3783	74,8	5057	100,0
1979	1218	23,6	3939	76,4	5157	100,0
1980	1159	22,1	4094	77,9	5253	100,0
1981	1086	20,2	4299	79,8	5385	100,0
1982	1023	18,7	4457	81,3	5480	100,0
1983	999	17,9	4594	82,1	5593	100,0
1984	958	16,7	4782	83,3	5740	100,0
1985	910	15,4	4994	84,6	5904	100,0
1986	850	13,8	5288	86,2	6138	100,0

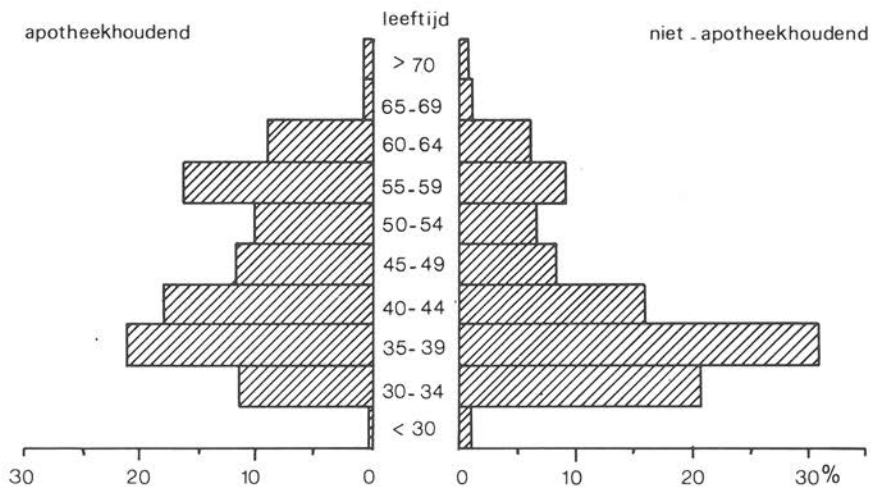
Figuur 10: Relatief aantal apotheekhoudende huisartsen vanaf 1970

Tabel 11: Leeftijdverdeling van apotheekhoudende en niet-apotheekhoudende huisartsen per 1 januari 1986

	apotheekhoudende huisartsen		niet-apotheekhoudende huisartsen	
	abs	%	abs	%
jonger dan 30 jaar	3	0,4	105	2,0
30-34	97	11,4	1101	20,8
35-39	180	21,2	1637	31,0
40-44	153	18,0	836	15,8
45-49	101	11,9	439	8,3
50-54	87	10,2	342	6,5
55-59	139	16,4	472	8,9
60-64	78	9,2	271	5,1
65-69	6	0,7	46	0,9
70 jaar en ouder	6	0,7	39	0,7
Totaal	850	100,0	5288	100,0

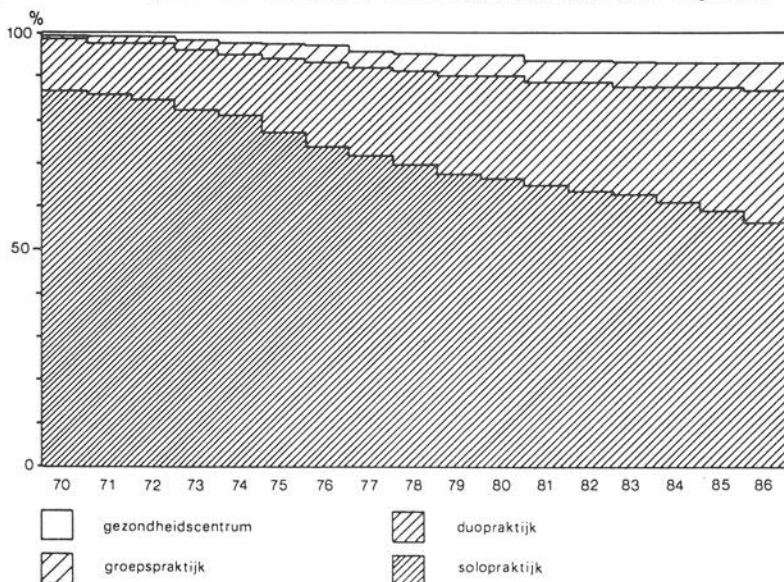
Figuur 11: Leeftijdsopbouw van huisartsen met een apotheek en huisartsen zonder een apotheek per 1 januari 1986

Tabel 12: Absolute en relatieve verdeling van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar praktijkvorm vanaf 1 januari 1970

Jaar	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk		Gezondheidscentrum		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1970	3795	86,4	529	12,0	53	1,2	17	0,4	4394	100,0
1971	3767	85,8	528	12,0	71	1,6	24	0,5	4390	100,0
1972	3727	84,5	575	13,0	80	1,8	31	0,7	4413	100,0
1973	3725	82,5	626	13,9	113	2,5	52	1,2	4516	100,0
1974	3698	81,0	654	14,3	131	2,9	82	1,8	4565	100,0
1975	3623	77,3	787	16,8	162	3,5	113	2,4	4685	100,0
1976	3590	74,3	915	18,9	184	3,8	142	2,9	4831	100,0
1977	3560	72,2	995	20,2	192	3,9	187	3,8	4934	100,0
1978	3534	69,9	1092	21,6	209	4,1	222	4,4	5057	100,0
1979	3499	67,8	1167	22,6	245	4,8	246	4,8	5157	100,0
1980	3494	66,5	1236	23,5	257	4,9	266	5,1	5253	100,0
1981	3503	65,1	1320	24,5	260	4,8	302	5,6	5385	100,0
1982	3499	63,9	1377	25,1	277	5,1	327	6,0	5480	100,0
1983	3522	63,0	1391	24,9	315	5,6	365	6,5	5593	100,0
1984	3507	61,1	1517	26,4	316	5,5	400	7,0	5740	100,0
1985	3470	58,8	1666	28,2	340	5,8	428	7,2	5904	100,0
1986	3453	56,3	1854	30,2	392	6,4	439	7,2	6138	100,0

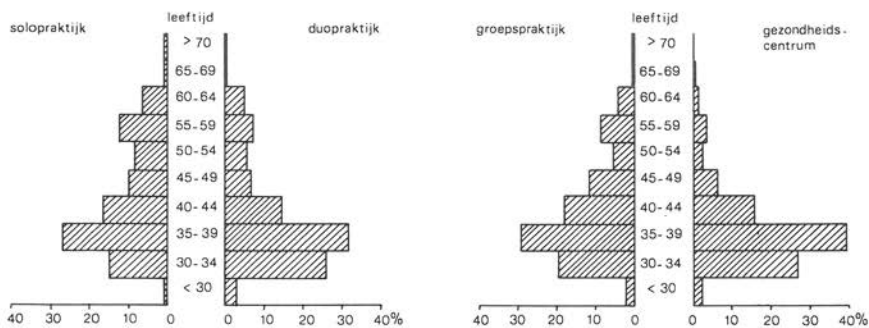
Figuur 12: Praktijkvorm van zelfstandig gevestigde huisartsen vanaf 1 januari 1970

Tabel 13: Zelfstandig gevestigde huisartsen naar leeftijd en praktijkvorm per 1 januari 1986

	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk		Gezondheidscentrum	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 30 jaar	35	1,0	53	2,9	9	2,3	11	2,5
30-34	523	15,1	479	25,8	77	19,6	119	27,1
35-39	938	27,2	591	31,9	115	29,3	173	39,4
40-44	580	16,8	268	14,5	70	17,9	71	16,2
45-49	346	10,0	121	6,5	45	11,5	28	6,4
50-54	295	8,5	100	5,4	22	5,6	12	2,7
55-59	431	12,5	131	7,1	33	8,4	16	3,6
60-64	234	6,8	91	4,9	17	4,3	7	1,6
65-69	37	1,1	11	0,6	2	0,5	2	0,5
70 jaar en ouder	34	1,0	9	0,5	2	0,5	-	-
Totaal	3453	100,0	1854	100,0	392	100,0	439	100,0

Figuur 13: Leeftijdsoopbouw van zelfstandig gevestigde huisartsen naar praktijkvorm per 1 januari 1986

Tabel 14: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar vestigingsduur in de huidige praktijk per 1 januari 1986

Vestigingsduur	Aantal huisartsen	
	abs	%
0- 5 jaar	1990	32,4
6-10 jaar	1519	24,8
11-15 jaar	936	15,2
16-20 jaar	529	8,6
21-25 jaar	465	7,6
26-30 jaar	475	7,7
meer dan 30 jaar	224	3,7
Totaal	6138	100,0

Tabel 15: Absolute en relatieve verdeling van het aantal assistent-huisartsen naar praktijkvorm vanaf 1 januari 1970

	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk		Gezondheids- centrum		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1970	64	91,4	6	8,6	-	-	-	-	70	100,0
1971	63	87,5	8	11,1	1	1,4	-	-	72	100,0
1972	64	84,2	11	14,5	1	1,3	-	-	76	100,0
1973	74	87,1	8	9,4	2	2,4	1	1,2	85	100,0
1974	87	91,6	5	5,3	1	1,1	2	2,1	95	100,0
1975	98	88,3	9	8,1	1	0,9	3	2,7	111	100,0
1976	120	87,0	14	10,1	1	0,7	3	2,2	138	100,0
1977	129	81,6	15	9,5	4	2,5	10	6,3	158	100,0
1978	168	82,8	15	7,4	5	2,5	15	7,4	203	100,0
1979	202	83,5	16	6,6	8	3,3	16	6,6	242	100,0
1980	256	84,2	22	7,2	7	2,3	19	6,3	304	100,0
1981	253	80,1	26	8,2	13	4,1	24	7,6	316	100,0
1982	260	79,8	28	8,6	9	2,8	29	8,9	326	100,0
1983	261	81,1	27	8,4	8	2,5	26	8,1	322	100,0
1984	242	77,3	34	10,9	7	2,2	30	9,6	313	100,0
1985	242	75,2	42	13,0	7	2,2	31	9,6	322	100,0
1986	206	73,6	40	14,3	7	2,5	27	9,6	280	100,0

Tabel 16: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen en assistent-huisartsen naar provincie per 1 januari 1986*

	zelfstandig gevestigde huisartsen			assistent-huisartsen		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
Groningen	209	23	232	4	8	12
Friesland	242	17	259	3	8	11
Drente	179	5	184	2	8	10
Overijssel	366	17	383	7	8	15
Gelderland	679	60	739	9	17	26
Utrecht	360	49	409	6	18	24
Noord-Holland	930	137	1067	19	35	54
Zuid-Holland	1142	143	1285	22	46	68
Zeeland	140	9	149	5	5	10
Brabant	836	49	885	8	13	21
Limburg	437	31	468	15	13	28
Zuidelijke IJsselmeerpolders	68	10	78	1	-	1
Totaal	5588	550	6138	101	179	280

* Per januari 1986 is voor het eerst sprake van de provincie Zuidelijke IJsselmeerpolders. Dat betekent dat de Noord-Oostpolder in 1986 niet meer is ondergebracht bij de provincie Overijssel maar bij de Z.I.J.P.

Tabel 17: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar urbanisatiegraad en geslacht per 1 januari 1986

	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Plattelandsgem.	642	11,5	37	6,7	679	11,1
Verst. plattel.gem.	1271	22,7	95	17,3	1366	22,3
Forensengem.	767	13,7	87	15,8	854	13,9
Kleine steden	595	10,7	45	8,2	640	10,4
Middelgrote steden	898	16,1	72	13,1	970	15,8
Grote steden	1415	25,3	214	38,9	1629	26,5
Totaal	5588	100,0	550	100,0	6138	100,0

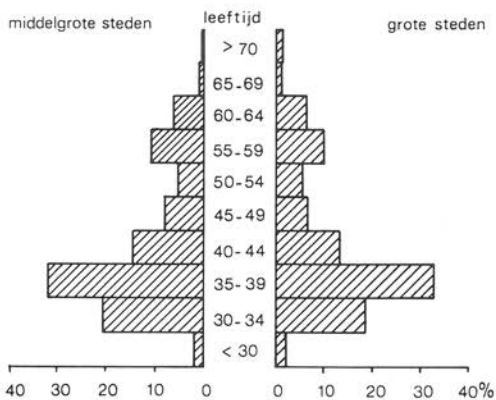
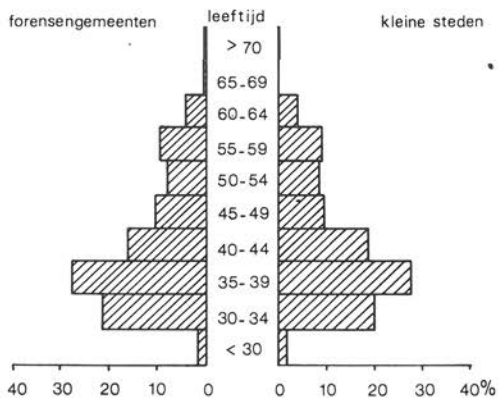
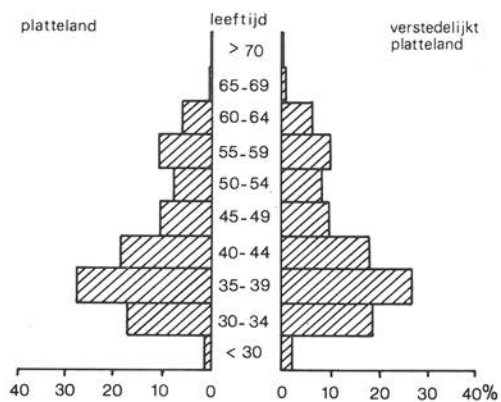
Tabel 18: Aantal assistent-huisartsen naar urbanisatiegraad en geslacht per 1 januari 1986

	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Plattelandsgem.	12	11,9	33	18,4	45	16,1
Verst. plattel.gem.	26	25,7	32	17,9	58	20,7
Forensengem.	16	15,8	25	14,0	41	14,6
Kleine steden	9	8,9	14	7,8	23	8,2
Middelgrote steden	14	13,9	25	14,0	39	13,9
Grote steden	24	23,8	50	27,9	74	26,4
Totaal	101	100,0	179	100,0	280	100,0

Tabel 19: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar urbanisatiegraad en leeftijd per 1 januari 1986

	Plattelandsgemeenten		Verstedelijkt plattelandsgemeenten		Forensengemeenten		Kleine steden		Middelgrote steden		Grote steden	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 30 jaar	9	1,3	27	2,0	14	1,6	11	1,7	16	1,7	31	1,9
30-34	116	17,1	258	18,9	182	21,3	129	20,2	199	20,5	314	19,3
35-39	187	27,5	364	26,7	234	27,4	178	27,8	312	32,2	542	33,3
40-44	125	18,4	247	18,1	138	16,2	120	18,8	140	14,4	219	13,4
45-49	71	10,5	130	9,5	88	10,3	62	9,7	76	7,8	113	6,9
50-54	51	7,5	111	8,1	68	8,0	55	8,6	50	5,2	94	5,8
55-59	73	10,8	133	9,7	81	9,5	57	8,9	103	10,6	164	10,1
60-64	41	6,0	81	5,9	38	4,4	26	4,1	59	6,1	104	6,4
65-69	4	0,6	9	0,7	6	0,7	-	-	10	1,0	23	1,4
70 jaar en ouder	2	0,3	6	0,4	5	0,6	2	0,3	5	0,5	25	1,5
Totaal	679	100,0	1366	100,0	854	100,0	640	100,0	970	100,0	1629	100,0

Figuur 14: De leeftijdsopbouw van zelfstandig gevestigde huisartsen per 1 januari 1986 naar urbanisatiegraad

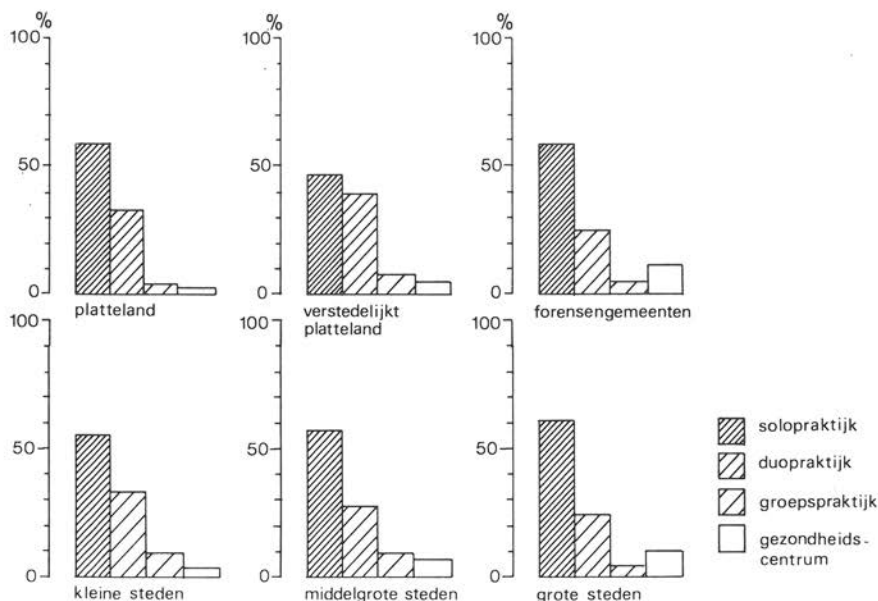
Tabel 20: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar praktijkvorm en provincie per 1 januari 1986

	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk		Gezondheids- centrum		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	163	70,3	36	15,5	21	9,1	12	5,2	232	100,0
Friesland	155	59,9	94	36,3	5	1,9	5	1,9	259	100,0
Drente	85	46,2	73	39,7	12	6,5	14	7,6	184	100,0
Overijssel	252	65,8	92	24,0	25	6,5	14	3,7	383	100,0
Gelderland	429	58,1	243	32,9	41	5,5	26	3,5	739	100,0
Utrecht	228	55,7	89	21,8	48	11,7	44	10,8	409	100,0
Noord-Holland	630	59,0	289	27,1	48	4,5	100	9,4	1067	100,0
Zuid-Holland	800	62,3	340	26,5	34	2,6	111	8,6	1285	100,0
Zeeland	99	66,5	44	29,5	3	2,0	3	2,0	149	100,0
Noord Brabant	426	48,1	335	37,9	97	11,0	27	3,1	885	100,0
Limburg	166	35,5	210	44,9	58	12,4	34	7,3	468	100,0
Z.IJ.pol- ders	20	25,6	9	11,5	-	-	49	62,8	78	100,0

Tabel 21: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar praktijkvorm en urbanisatiegraad per 1 januari 1986

	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk		Gezondheidscentrum		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Plattelandsgemeenten	405	59,6	229	33,7	29	4,3	16	2,4	679	100,0
Verstedelijkte plattelandsgemeenten	642	47,0	544	39,8	110	8,1	70	5,1	1366	100,0
Forensengemeenten	501	58,7	216	25,3	39	4,6	98	11,5	854	100,0
Kleine steden	355	55,5	208	32,5	58	9,1	19	3,0	640	100,0
Middelgrote steden	549	56,6	266	27,4	84	8,7	71	7,3	970	100,0
Grote steden	1001	61,5	391	24,0	72	4,4	165	10,1	1629	100,0

Figuur 15: Relatief aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar praktijkvorm en urbanisatiegraad per 1 januari 1986

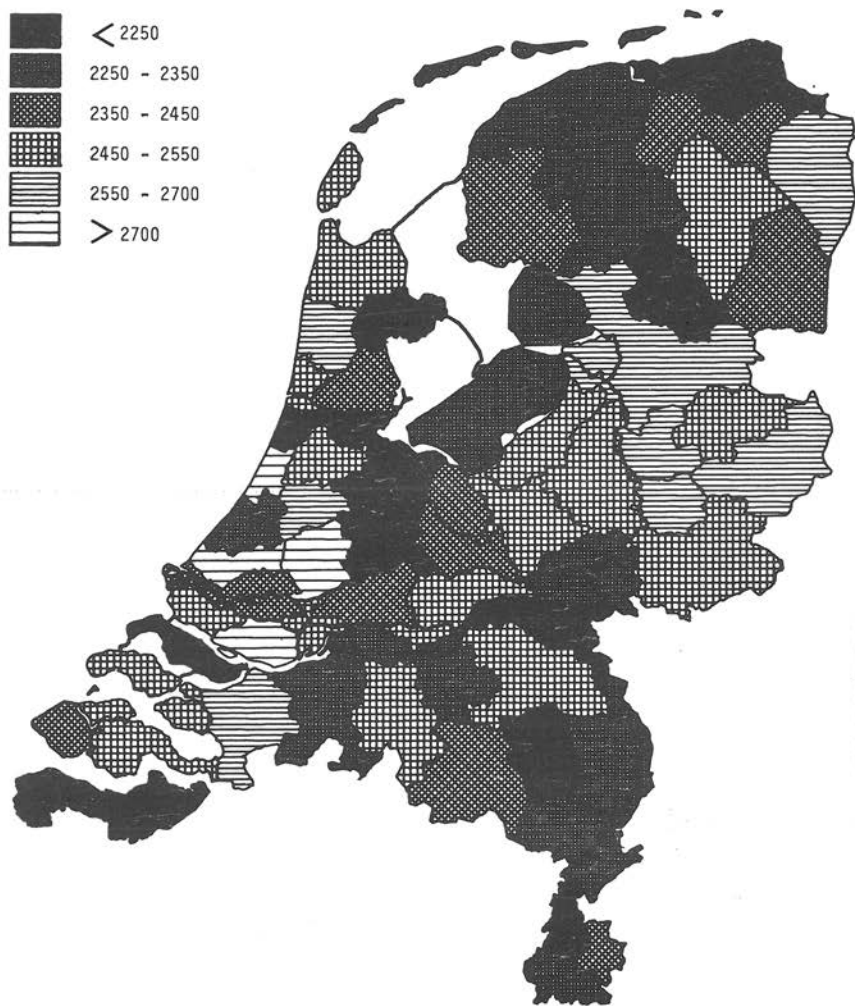
Tabel 22: Aantal inwoners per huisarts (zelfstandig gevestigde huisartsen, en zelfstandig gevestigde huisartsen + langdurig assistenten) per provincie per 1 januari 1986

	Aantal inwoners	Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen	Inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts	Aantal huisartsen + langdurig assistenten	Inwoners per huisarts + langdurig assistenten
Groningen	559.758	232	2413	244	2294
Friesland	597.858	259	2308	270	2214
Drente	431.873	184	2347	194	2226
Overijssel	998.697	383	2608	398	2509
Gelderland	1.761.134	739	2383	765	2302
Utrecht	944.225	409	2309	433	2181
Noord-Holland	2.322.726	1067	2177	1121	2072
Zuid-Holland	3.163.864	1285	2462	1353	2338
Zeeland	355.720	149	2387	159	2237
Noord-Brabant	2.124.685	885	2401	906	2345
Limburg	1.088.111	468	2325	496	2194
Zuidelijke IJsselmeerpolders	177.193	78	2272	79	2243
Totaal Nederland	14.525.844	6138	2366	6418	2263

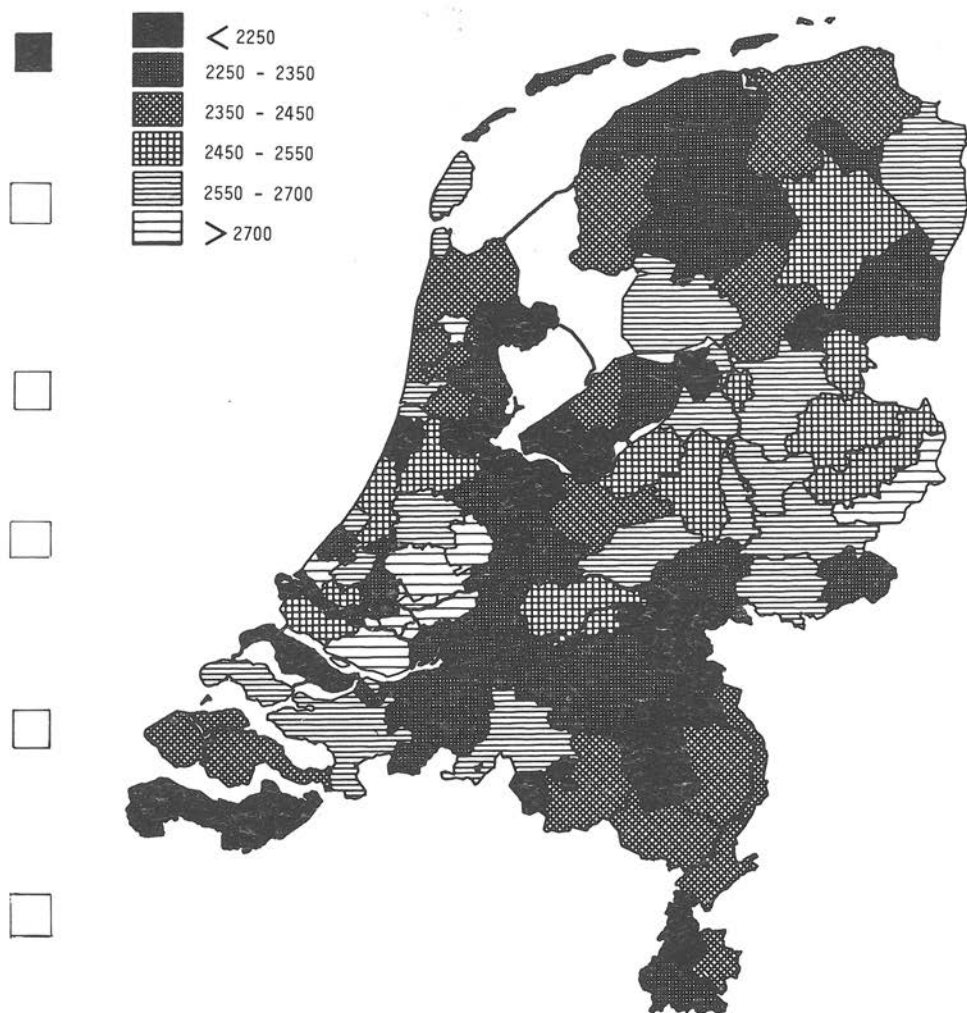
Tabel 23: Aantal inwoners per huisarts (zelfstandig gevestigde huisartsen, en zelfstandig gevestigde huisartsen + langdurig assistenten) naar urbanisatiegraad per 1 januari 1986

Urbanisatiegraad	Aantal inwoners	Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen	Inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts	Aantal huisartsen + langdurig assistenten	Inwoners per huisarts + langdurig assistenten
1. Plattelandsgemeenten	1.679.889	679	2474	724	2320
2. Verstedelijkte plattelandsgemeenten	3.327.338	1366	2436	1424	2337
3. Forensengemeenten	2.108.564	854	2469	895	2356
4. Kleine steden	1.584.948	640	2476	663	2391
5. Middelgrote steden	2.310.859	970	2382	1009	2290
6. Grote steden	3.514.246	1629	2157	1703	2064

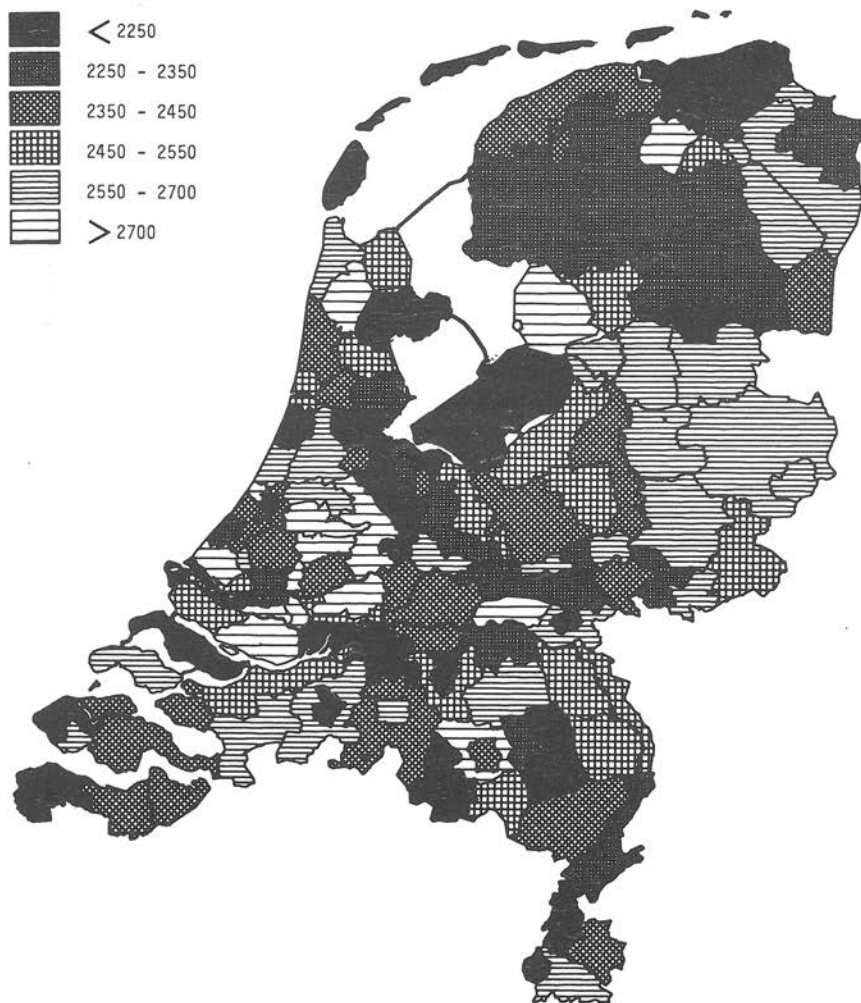
Figuur 16: Huisartsendichtheid (aantal inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts) per WVG-subregio per 1 januari 1986

Figuur 17: Huisartsendichtheid (aantal inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts) per Plaatselijke Huisartsen Vereniging (PHV) per 1 januari 1986

Figuur 18: Huisartsendichtheid (aantal inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts) per Economisch Geografisch Gebied (EGG) per 1 januari 1986

ADSPIRANT-HUISARTSEN

ADSPIRANT-HUISARTSEN

Op 1 januari 1986 volgen 472 studenten de opleiding huisartsgeneeskunde (tabel 24). Vergeleken met de twee voorafgaande jaren is er sprake van een daling. In 1984 waren er nog 501 studenten die deze opleiding volgden.

Van de 472 studenten die op 1 januari 1986 met de opleiding bezig zijn is bijna 33% vrouw (tabel 24). Dit percentage is aanmerkelijk hoger dan vorig jaar (26,6%). Overigens blijkt dat het percentage vrouwelijke studenten per Universitair Huisartsen Instituut verschilt. In Leiden en Groningen is het percentage vrouwelijke studenten het hoogst (respectievelijk 39,7% en 38,7%) en in Nijmegen (23,2%) het laagst.

Voor het verkrijgen van een plaats op de huisartsenopleiding nemen de wachttijden steeds verder toe (tabel 25). De studenten die in 1985 met de opleiding zijn gestart hebben een gemiddelde wachttijd van bijna 30 maanden. Vijf jaar geleden bedroeg de wachttijd nog 'slechts' 15 maanden. Tussen de Universitaire Huisartsen Instituten bestaan met betrekking tot de wachttijd enige verschillen. Aan de Vrije Universiteit Amsterdam worden in 1985 gemiddeld de langste wachttijden geregistreerd (34 maanden) en in Maastricht de kortste (22 maanden).

Vanaf 1974, de datum waarop de huisartsenopleiding is gestart, tot op heden (1 januari 1986) hebben 4730 studenten deze opleiding voltooid (tabel 26). De huisartsenopleiding in Utrecht (waar één jaar eerder is begonnen dan op de overige instituten) heeft tot nu toe de meeste huisartsen opgeleid (831); de opleiding in Maastricht de minste (218).

Het aantal studenten dat in totaal jaarlijks de huisartsenopleiding voltooit ligt tussen 400 en 500 (tabel 26). Sinds 1981 blijkt ieder jaar het aantal afgestudeerden iets toe te nemen. Alleen in 1985 wordt een geringe daling geconstateerd; een daling die gezien het aantal studenten dat momenteel de opleiding volgt (472) in 1986 verder zal doorzetten.

Van de 4730 huisartsen die vóór 1 januari 1986 hun huisartsenopleiding hebben voltooid, waren er op die datum 2563 (ofwel 54%) gevestigd als zelfstandig praktizerend huisarts. Het percentage zelfstandig gevestigden hangt uiteraard samen met het jaar waarin men van de opleiding is gekomen. Van de jaargroepen 1974 tot en met 1981 is meer dan 60% (met uitzondering van jaargroep 1980) op peildatum 1

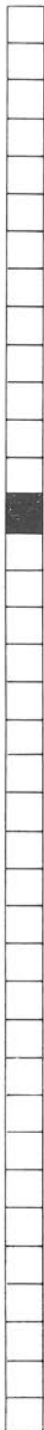
januari 1986 gevestigd. Voor de recentere jaargroepen is het percentage gevestigden lager. Toch moet geconstateerd worden dat van degenen die 1985 van de opleiding zijn gekomen, bijna 24% binnen een jaar is gevestigd. Dit percentage is aanzienlijk hoger dan het vorig jaar. Toen bleek slechts 13,7% binnen een jaar gevestigd te zijn. Het hoge percentage gevestigden in 1985 heeft waarschijnlijk te maken met het op handen zijnde vestigingsbesluit dat op 1 februari 1986 van kracht is geworden. Dit besluit regelt dat huisartsen zich niet meer vrij mogen vestigen, maar dat zij hiervoor een vergunning nodig hebben van B&W. Dit toekomstperspectief heeft waarschijnlijk een groot aantal praktijkzoekende huisartsen doen besluiten om vóór het van kracht worden van het besluit alvast een zelfstandige vestiging te realiseren. Deze conclusie wordt deels bevestigd door het grote aantal huisartsen dat op 1 januari niet op zoek is naar een praktijk, omdat men zich in de eerste 2 maanden van 1986 reeds heeft verzekerd van een zelfstandige vestiging. Van de 186 huisartsen die hebben opgegeven dat zij op 1 januari 1986 wel een eigen praktijk willen maar niet actief aan het zoeken zijn, blijkt 37% zich reeds verzekerd te hebben van een zelfstandige vestiging in de eerste 2 maanden van 1986.

Bovengenoemde ontwikkelingen hebben er waarschijnlijk toe geleid dat het aantal praktijkzoekende huisartsen voor het eerst sinds 1980 is gedaald. Bedroeg het aantal praktijkzoekende huisartsen in 1985 nog 610, op 1 januari 1986 is dit aantal gedaald tot 523. Een andere reden voor het dalende aantal praktijkzoekende huisartsen is een toename van het aantal huisartsen dat afziet van vestiging. In 1985 had 23,4% te kennen gegeven geen plannen meer te hebben om huisarts te worden. Per 1 januari 1986 is dit aantal gestegen tot 24,5%. Deze stijging is grotendeels veroorzaakt door een toename van het aantal huisartsen waarvan de registratie (bij de Huisartsen Registratie Commissie) is vervallen.

BEGRIPPEN

Adepirant-huisarts - Een arts die de beroepsopleiding tot huisarts aan een van de universitaire instituten voor huisartsgeneeskunde volgt of gevolgd heeft en nog niet zelfstandig als huisarts gevestigd is.

Wachttijd - De tijd die verloopt tussen het artsexamen en aanvang van de huisartsenopleiding.

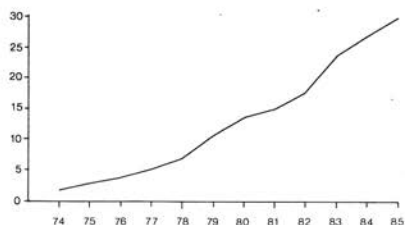
Tabel 24: Aantal studenten die op 1 januari 1986 de huisartsenopleiding volgen, naar universiteit en geslacht

	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
RU Groningen	38	61,3	24	38,7	62	100,0
VU Amsterdam	35	71,4	14	28,6	49	100,0
Univ. v. Amsterdam	46	65,7	24	34,3	70	100,0
RU Leiden	35	60,3	23	39,7	58	100,0
RU Rotterdam	44	71,0	18	29,0	62	100,0
RU Utrecht	44	62,9	26	37,1	70	100,0
RU Nijmegen	53	76,8	16	23,2	69	100,0
RU Limburg	22	68,8	10	31,2	32	100,0
Totaal	317	67,2	155	32,8	472	100,0

Tabel 25: Gemiddelde wachttijd (in mnd) naar jaar waarin de opleiding gestart is en naar Universitair Huisartsen Instituut

	Groningen	A'dam VU	A'dam GU	Leiden	Rotter- dam	Utrecht	Nij- megen	Lim- burg	Totaal
1974	1,1	1,7	-	-	1,4	2,0	-	-	1,7
1975	3,0	2,7	2,3	-	2,2	3,4	3,9	2,1	2,9
1976	4,8	3,1	3,4	2,3	3,4	6,2	2,7	3,1	3,8
1977	6,0	3,1	5,3	3,9	4,8	7,4	5,3	4,2	5,2
1978	7,4	4,0	6,3	5,4	4,3	12,0	10,4	4,7	7,1
1979	8,1	7,0	9,3	9,7	7,8	22,4	9,4	3,6	10,5
1980	10,6	16,9	17,0	10,7	11,0	15,3	16,4	2,0	13,6
1981	13,5	20,5	13,2	10,2	11,7	17,5	20,1	7,9	14,9
1982	16,5	15,6	21,0	15,6	11,0	25,7	22,1	13,1	17,7
1983	21,8	23,6	26,3	19,4	19,7	29,5	28,6	14,8	23,7
1984	32,0	29,6	23,4	24,6	18,3	32,9	31,2	22,2	27,1
1985	31,2	34,0	31,6	25,7	24,4	33,1	33,1	22,1	29,9

Figuur 19: Gemiddelde wachttijd voor de huisartsenopleiding vanaf 1974

Tabel 26: Verdeling van de afgestudeerden van de huisartsenopleidingen naar jaar van voltooiing van de opleiding en Universiteit vanaf 1 januari 1974

Jaar van voltooiing van de opleiding	Groningen	A'dam VU	A'dam GU	Leiden	R'dam	Utrecht	Nijmegen	Maas-tricht	Totaal
1974	-	-	-	-	-	31	-	-	31
1975	20	43	7	1	13	79	6	4	173
1976	70	66	33	1	48	88	16	18	340
1977	80	65	57	50	57	76	58	16	459
1978	85	66	58	61	55	74	72	19	490
1979	75	64	50	57	67	62	71	20	466
1980	73	52	49	53	59	68	70	18	442
1981	66	53	41	48	65	68	70	10	421
1982	70	53	44	62	65	59	71	26	450
1983	67	53	44	60	70	82	70	28	474
1984	73	55	69	58	69	72	72	30	498
1985	68	56	71	54	65	72	71	29	486
Totaal	747	626	523	505	633	831	647	218	4730

Tabel 27: Aantal praktijkzoekende adspirant-huisartsen naar jaar van afstuderen en naar geslacht per 1 januari 1986

Jaar van voltooiing van de opleiding	Mannen abs	Vrouwen abs	Totaal
1974	-	-	-
1975	-	-	-
1976	3	3	6
1977	1	3	4
1978	8	3	11
1979	7	1	8
1980	9	8	17
1981	15	9	24
1982	33	17	50
1983	38	17	55
1984	103	36	139
1985	166	43	209
Totaal	383	140	523

Tabel 28: Een overzicht van de activiteiten van alle afgestudeerden van de huisartsenopleiding vanaf 1974 op 1 januari 1986

	Gevestigden		Assistenten		Wil een eigen praktijk*		op het ogenblik zoekend		op het ogenblik zoekend		Afgezien van een eigen praktijk		Registratie niet verloopen		Registratie niet verloopen		Overig: buitenland		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1974	20	64,5	-	-	-	-	-	-	-	2	6,5	9	29,0	-	-	-	-	31	100,0	
1975	110	63,6	2	1,2	-	-	-	-	14	8,1	46	26,6	1	0,6	173	100,0				
1976	226	66,5	4	1,2	-	-	5	1,5	18	5,3	81	23,8	6	1,8	340	100,0				
1977	300	65,4	13	2,8	-	-	2	0,4	51	11,1	85	18,5	8	1,7	459	100,0				
1978	311	63,5	15	3,1	4	0,8	9	1,8	36	7,3	110	22,4	5	1,0	490	100,0				
1979	288	61,8	17	3,6	6	1,3	7	1,5	52	11,2	92	19,7	4	0,9	466	100,0				
1980	257	58,1	16	3,6	3	0,7	12	2,7	43	9,7	94	21,3	17	3,8	442	100,0				
1981	253	60,1	20	4,8	10	2,4	19	4,5	108	25,7	2	0,5	9	2,1	421	100,0				
1982	235	52,2	28	6,2	13	2,9	42	9,3	118	26,2	-	-	14	3,1	450	100,0				
1983	252	53,2	36	7,6	23	4,9	50	10,5	86	18,1	-	-	27	5,7	474	100,0				
1984	194	39,0	52	10,4	46	9,2	120	24,1	72	14,5	-	-	14	2,8	498	100,0				
1985	117	24,1	28	5,8	81	16,7	199	40,9	43	8,8	-	-	18	3,7	486	100,0				
Totaal	2563	54,2	231	4,9	186	3,9	465	9,7	643	13,7	519	11,0	123	2,6	4730	100,0				

* Assistenten die in de enquête tevens aangaven dat ze zoekend waren, zijn in deze tabel alleen bij de assistenten meegerekend en niet bij de zoekenden. Vandaar dat de aantallen zoekenden afwijken van de getallen die in tabel 27 zijn gepresenteerd.

WERKZAME VERLOSKUNDIGEN

Op 1 januari 1986 zijn er in Nederland 949 praktizerende verloskundigen (tabel 29), waarvan slechts 26 ofwel 2,7% van het mannelijk geslacht. Dit laatste cijfer betekent dat het aandeel der mannen in vergelijking tot vorig jaar (2%) iets is toegenomen.

Vestiging en vertrek

Uit de vestigingscijfers blijkt dat het (relatieve) aantal nieuw gevestigde verloskundigen (in eigen praktijk!) de laatste vier jaar sterk is gestegen (figuur 23). Daarentegen is het (relatieve) aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen dat de praktijk heeft neergelegd in deze periode, met uitzondering van een lichte toename in 1985, stabiel gebleven. Het één en ander betekent dat in deze periode het grote aantal verloskundigen dat zich vestigt de belangrijkste determinant is van de groei van het aantal verloskundigen in eigen praktijk; in 1985 vestigden zich zelfs 75 verloskundigen (tabel 32). Wanneer we de vestigingswijze van de 'nieuwkomers' in ogenschouw nemen, dan valt op dat het percentage verloskundigen dat een bestaande (solo)praktijk voortzet (overname) nog altijd afneemt. Bedroeg dit percentage in 1970 nog 52,5%, in 1985 is dit geslonken tot 10,7%. Het aantal vestigingen door middel van associatie is daarentegen in deze periode fors gestegen. In 1985 blijkt ruim tweederde deel van de nieuwe vestigingen middels associatie tot stand te komen. Het aandeel van de vrije vestigingen is door de loop der jaren aan grote schommelingen onderhevig; in 1985 geschiedt 22,7% van de vestigingen door middel van vrije vestiging (tabel 34).

Leeftijd, functie en plaats van vestiging

De beroepsgroep der verloskundigen wordt gekenmerkt door een vrij jonge leeftijdsopbouw. Het merendeel van de verloskundigen is tussen de 25 en 40 jaar (49%), terwijl slechts 6,5% ouder is dan 60 jaar (tabel 30).

Van de in totaal 949 praktizerende verloskundigen zijn er 667 ofwel 70,2% werkzaam in een eigen praktijk. Deze groep kent een relatief wat oudere leeftijdssamenstelling dan klinisch werkzame verloskundi-

gen, assistenten en waarneemsters (tabel 31).

Bezien we de praktijkvorm, dan valt de constante daling van het aantal verloskundigen werkzaam in een solopraktijk op. Bedroeg dit percentage in 1970 nog 91%, in 1986 is dit gedaald tot zo'n 52%. In dezelfde periode is met name het aandeel van verloskundigen werkzaam in duopraktijken gestegen (tabel 37). Het aandeel van de verloskundigen werkzaam in een groepspraktijk is eveneens gestadig toegenomen; in 1985 blijkt er echter sprake te zijn van een explosieve groei. Van de 75 verloskundigen die zich in 1985 hebben gevestigd, kozen er maar liefst 16 van hen ofwel ruim 21% voor een groepspraktijk; een percentage dat beduidend hoger ligt dan in alle voorgaande jaren (tabel 35).

De leeftijdsopbouw van de solowerkende verloskundigen blijkt wat ouder te zijn dan die in een duo- of groepspraktijk werkende collega's. Is van de eerste groep 22% jonger dan 35 jaar, voor de verloskundigen werkzaam in duo- of groepspraktijken ligt dit percentage op respectievelijk 50,6% en 49,4% (tabel 38).

Een groot gedeelte van de zelfstandig gevestigde verloskundigen heeft een vestigingsduur die onder de vijf jaar ligt (40%). Dit geldt in het bijzonder voor degenen die in een duo- of groepspraktijk werkzaam zijn (tabel 39).

Als we de verloskundigen naar functie en plaats van opleiding uitsplitsen, dan blijkt dat van degenen die in Heerlen zijn afgestuudeerd, in vergelijking tot beide andere opleidingsinstituten, een relatief groter deel klinisch werkzaam (22,3%) is. Wat betreft Amsterdam zijn de waarneemsters 'oververtegenwoordigd' en wat betreft Rotterdam geldt dit voor verloskundigen werkzaam in eigen praktijk (tabel 40).

Gekeken naar de praktijkvorm constateren we dat van de vroedvrouwen- school in Heerlen, er relatief meer afgestudeerden werkzaam zijn in een solopraktijk (tabel 41).

Spreiding en dichtheid

In de provincies Utrecht, Noord- en Zuid-Holland en (vooral) Limburg werken relatief veel klinisch werkzame verloskundigen. In de laatste drie provincies zal de aanwezigheid van een vroedvrouwen- school, waaraan veel klinisch werkzame verloskundigen zijn verbonden, hier ongetwijfeld debet aan zijn (tabel 43). Wordt het aantal praktizerende verloskundigen uitgesplitst naar functie en urbanisatiegraad, dan valt op dat met name in de grote steden er relatief veel klinisch verloskundigen werkzaam zijn, terwijl dat op het (verstedede-

lijkte) platteland, maar ook in de forensengemeenten niet tot nauwelijks het geval is. In deze gebieden werken er relatief meer verloskundigen in een eigen praktijk.

Wat betreft de praktijkvorm is de solopraktijk verhoudingsgewijs van groter belang op het (verstedelijkte) platteland dan in stedelijke gebieden (tabel 47).

Tabel 46 laat duidelijk zien dat de plaats waar men zijn/haar opleiding heeft genoten van grote invloed is op de latere vestigingsplaats. Het oriëntatiegebied van in Heerlen afgestudeerde vroedvrouwen bestaat grotendeels uit de provincies Limburg en Noord-Brabant, terwijl de in Amsterdam en Rotterdam afgestudeerden zich merendeels richten op de randstadprovincies.

Op 1 januari 1986 bedraagt het aantal inwoners per verloskundigen (in eigen praktijk + klinisch werkzaam) 17.501 tegenover 18.268 op 1 januari 1985. De 'verloskundigendichtheid' (aantal inwoners per verloskundigen) ofwel het aanbod van verloskundigen is in 1985 (landelijk gezien) dus toegenomen. Laten we de klinische verloskundigen buiten beschouwing, dan komen we uit op 21.778 inwoners per verloskundige.

De verloskundigendichtheid is het laagst in de provincies Zeeland en Friesland en het hoogst in Limburg en de ZIJP. Het aantal inwoners per verloskundigen is vooral hoog in de plattelandsgebieden. In deze gebieden is het, gezien de geringe bevolkingsdichtheid, moeilijk voor een verloskundige een rendabele praktijk te voeren. In deze dun bevolkte gebieden worden veel bevallingen dan ook door huisartsen gedaan.

BEGRIPPEN

Verloskundige - Medicus die op grond van de wet of regelgeving de bevoegdheid is verleend, de verloskunde als verloskundige uit oefenen

Klinisch werkzaam - Verloskundige in dienstverband van een ziekenhuis

Assistente - Een verloskundige in dienst bij een zelfstandig gevestigde verloskundige

Solopraktijk - De praktijk van een zelfstandig gevestigde verloskundige, waarin één verloskundige (eventueel met een assistente) de praktijk voert

Duoopraktijk - Twee geassocieerde zelfstandig gevestigde verloskundigen met een eigen praktijk (eventueel met assistenten)

Groepspraktijk - Drie of meer geassocieerde zelfstandig gevestigde verloskundigen met een eigen praktijk (eventueel met assistenten)

Vrije vestiging - Nieuwe vestiging van een verloskundige praktijk

Overname - Vestiging van een verloskundige door voortzetting van een bestaande verloskundige praktijk

Associatie - Vestiging van een verloskundige door het aangaan van een maatschap met een of meer reeds gevestigde verloskundige(n) of door voortzetting van een bestaande praktijk door twee of meer nieuw gevestigde verloskundigen in de vorm van een maatschap

Vestigingsduur - Het aantal jaren dat een verloskundige in de huidige praktijk is gevestigd

Urbanisatiegraad - Typologie van gemeenten waarin de mate van verstedelijking is weergegeven. Hierin zijn de volgende categorieën onderscheiden (Bron: J.J. Harts, De structuurnota, een sociaal geografische analyse van een gebied, 1979):

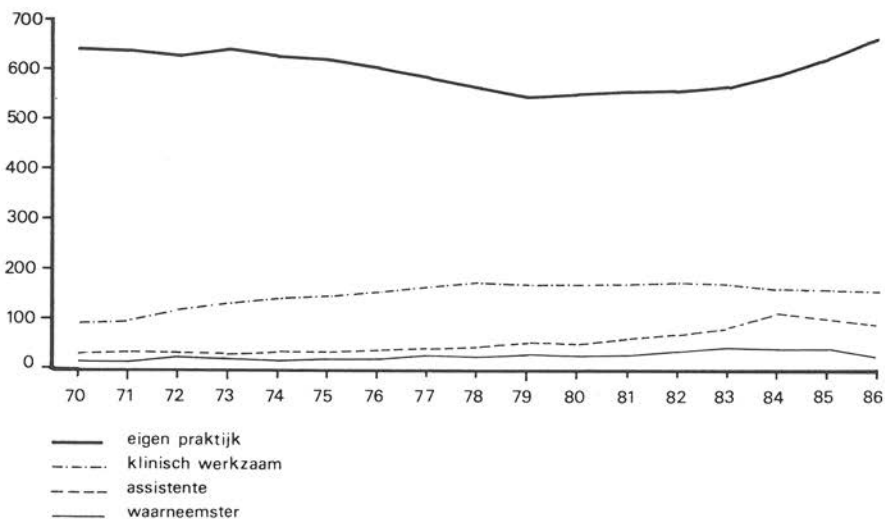
- Plattelandsgemeente - grootste kern minder dan 5000 inwoners en meer dan 20% van de mannelijke beroepsbevolking werkzaam in de landbouw.
- Verstedelijkt Platteland - grootste woonkern minder dan 30.000 inwoners en meer dan 80% van de mannelijke beroepsbevolking werkzaam in niet-agrarische sector.
- Forensengemeente - grootste kern minder dan 30.000 inwoners en meer dan 30% van de mannelijke beroepsbevolking is forens.
- Stedelijke gemeenten - bebouwde kom met meer dan 2000 inwoners/km² en een gemiddelde bevolkingsdichtheid van meer dan 500 inwoners/km²; gewoonlijk meer dan 70% van de bevolking in de bebouwde kom. Binnen deze categorie wordt het volgende onderscheid gemaakt:
1. Kleine steden - gemeenten met minder dan 30.000 inwoners in de bebouwde kom.
 2. Middelgrote steden - gemeenten met tussen de 30.000 en 100.000 inwoners in de bebouwde kom.
 3. Grote steden - gemeenten met meer dan 100.000 inwoners in de bebouwde kom.

Tabel 29: Aantal praktizerende verloskundigen naar functie vanaf 1 januari 1970¹⁾

	eigen praktijk	klinisch werkzaam	assistente	waarneemster	Totaal
1970	643	92	16	30	781
1971	639	96	16	36	787
1972	628	117	24	31	800
1973	639	131	20	27	817
1974	626	141	19	33	819
1975	621	147	22	33	823
1976	602	153	20	37	812
1977	583	165	27	40	815
1978	564	173	25	43	805
1979	544	169	30	55	798
1980	552	169	25	51	797
1981	556	170	28	62	816
1982	555	178	35	69	837
1983	567	173	42	83	865
1984	593	160	39	114	906
1985	626	163	41	100	930
1986	667	163	28	91	949

¹⁾ Bij de peiling van vorig jaar (1985) zijn de verloskundigen die in een buitenpraktijk van een ziekenhuis werkzaam waren, ondergebracht bij de categorie "eigen praktijk". Bij de peiling van dit jaar (1986) is deze groep in de categorie "klinisch werkzaam" ondergebracht. Deze verandering is met terugwerkende kracht tot 1970 ingevoerd, vandaar de kleine verschillen met de peiling van vorig jaar.

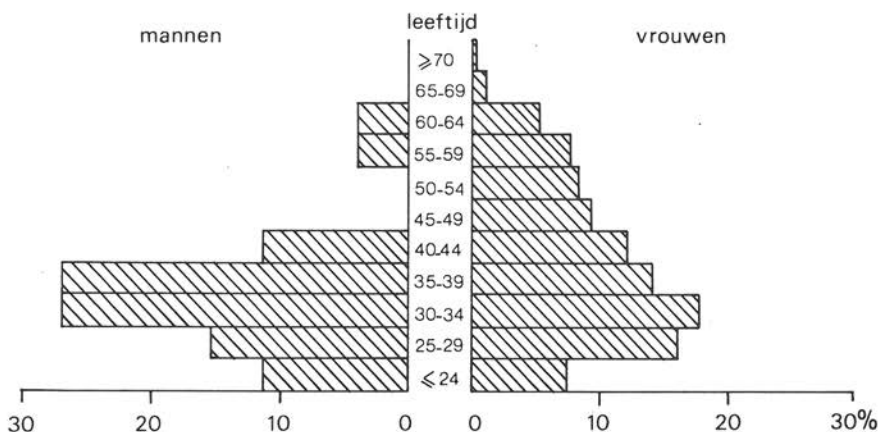
Figuur 20: Absoluut aantal praktizerende verloskundigen naar functie vanaf 1 januari 1970

Tabel 30: Absolute en relatieve leeftijdsverdeling van alle praktizerende verloskundigen per 1 januari 1986, naar geslacht

	mannen		vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Jonger dan 25 jaar	3	11,5	68	7,4	71	7,5
25-29	4	15,4	151	16,4	155	16,3
30-34	7	27,0	164	17,8	171	18,0
35-39	7	27,0	133	14,4	140	14,8
40-44	3	11,5	113	12,2	116	12,2
45-49	-	-	84	9,1	84	8,9
50-54	-	-	77	8,3	77	8,1
55-59	1	3,8	72	7,8	73	7,7
60-64	1	3,8	49	5,3	50	5,3
65-69	-	-	9	1,0	9	0,9
70 jaar en ouder	-	-	3	0,3	3	0,3
Totaal	26	100,0	923	100,0	949	100,0

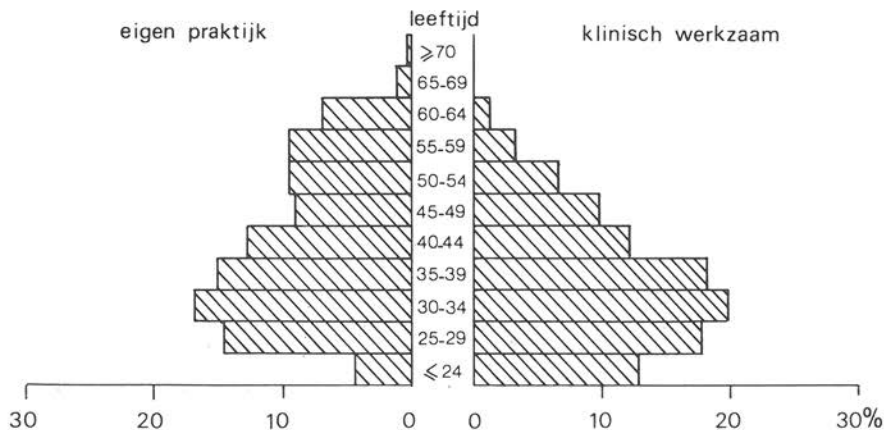
Figuur 21: Leeftijdsopbouw van alle praktizerende verloskundigen per 1 januari 1986

Tabel 31: Absolute en relatieve leeftijdsverdeling van praktizerende verloskundigen naar functie per 1 januari 1986

	eigen praktijk		klinisch werkzaam		assistente		waarneemster	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 25 jaar	29	4,3	20	12,3	8	28,6	14	15,4
25-29	96	14,4	28	17,2	9	32,1	22	24,1
30-34	113	16,9	32	19,6	6	21,4	20	22,0
35-39	100	15,0	29	17,8	-	-	11	12,1
40-44	83	12,4	22	13,5	-	-	11	12,1
45-49	61	9,1	15	9,2	5	17,9	3	3,3
50-54	64	9,7	10	6,1	-	-	3	3,3
55-59	64	9,7	5	3,1	-	-	4	4,4
60-64	47	7,1	2	1,2	-	-	1	1,1
65-69	9	1,3	-	-	-	-	-	-
70 jaar en ouder	1	0,1	-	-	-	-	2	2,2
Totaal	667	100,0	163	100,0	28	100,0	91	100,0

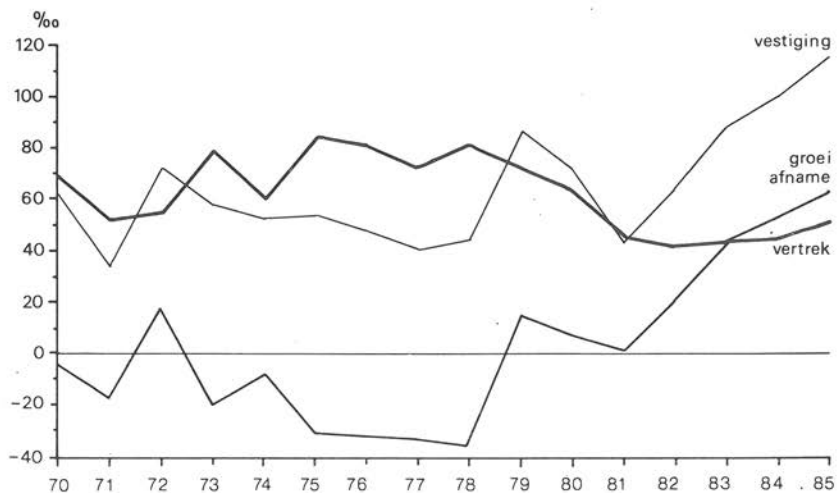
Figuur 22: Leeftijdsopbouw van verloskundigen met een eigen praktijk en klinisch werkzame verloskundigen per 1 januari 1986

Tabel 32: Absoluut aantal nieuw gevestigde verloskundigen (eigen praktijk) en het aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen dat de praktijk heeft neergelegd vanaf 1 januari 1970

	praktijk begonnen	praktijk neergelegd	Saldo
1970	40	44	- 4
1971	22	33	-11
1972	46	35	+11
1973	37	50	-13
1974	33	38	- 5
1975	33	52	-19
1976	29	48	-19
1977	23	42	-19
1978	25	45	-20
1979	48	40	+ 8
1980	40	36	+ 4
1981	24	25	- 1
1982	36	24	+12
1983	52	26	+26
1984	61	28	+33
1985	75	34	+41

Figuur 23: Vestiging, vertrek en groeicijfers van zelfstandig gevestigde verloskundigen vanaf 1 januari 1970

Tabel 33: Leeftijdverdeling van verloskundigen die in 1985 met een zelfstandige praktijk zijn begonnen of die in 1985 hun praktijk hebben neergelegd

leeftijd	praktijk begonnen		praktijk neergelegd	
	abs	%	abs	%
jonger dan 25 jaar	21	28,0	-	-
25-29	27	36,0	4	11,8
30-34	15	20,0	2	5,9
35-39	6	8,0	2	5,9
40-44	2	2,7	2	5,9
45-49	3	4,0	2	5,9
50-54	1	1,3	1	2,9
55-59	-	-	8	23,5
60-64	-	-	5	14,7
65-69	-	-	6	17,6
70 jaar en ouder	-	-	2	5,9
Totaal	75	100,0	34	100,0

Tabel 34: Vestigingswijze van zelfstandig praktizerende verloskundigen vanaf 1970

	vrije vestiging		associatie		overname		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1970	14	35,0	5	12,5	21	52,5	40	100,0
1971	7	31,8	5	22,7	10	45,5	22	100,0
1972	20	43,5	7	15,2	19	41,3	46	100,0
1973	13	35,1	6	16,2	18	48,7	37	100,0
1974	6	18,2	9	27,3	18	54,5	33	100,0
1975	6	18,2	8	24,2	19	57,6	33	100,0
1976	4	13,8	15	51,7	10	34,5	29	100,0
1977	4	17,4	6	26,1	13	56,5	23	100,0
1978	2	8,0	9	36,0	14	56,0	25	100,0
1979	11	22,9	25	52,1	12	25,0	48	100,0
1980	10	25,0	17	42,5	13	32,5	40	100,0
1981	4	16,7	13	54,2	7	29,1	24	100,0
1982	7	19,4	18	50,0	11	30,6	36	100,0
1983	20	38,5	20	38,5	12	23,0	52	100,0
1984	19	31,1	31	50,9	11	18,0	61	100,0
1985	17	22,7	50	66,6	8	10,7	75	100,0

Tabel 35: Praktijkvorm van zelfstandig praktizerende verloskundigen die zich in de periode 1970-1985 hebben gevestigd

	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1970	31	77,5	8	20,0	1	2,5	40	100,0
1971	17	77,3	5	22,7	-	-	22	100,0
1972	39	84,8	5	10,9	2	4,3	46	100,0
1973	27	73,0	9	24,3	1	2,7	37	100,0
1974	24	72,7	6	18,2	3	9,1	33	100,0
1975	24	72,8	8	24,2	1	3,0	33	100,0
1976	14	48,3	14	48,3	1	3,4	29	100,0
1977	17	74,0	3	13,0	3	13,0	23	100,0
1978	16	64,0	7	28,0	2	8,0	25	100,0
1979	21	43,7	26	54,2	1	2,1	48	100,0
1980	19	47,5	20	50,0	1	2,5	40	100,0
1981	11	45,8	11	45,8	2	8,4	24	100,0
1982	16	44,5	18	50,0	2	5,5	36	100,0
1983	24	46,2	22	42,3	6	11,5	52	100,0
1984	18	29,5	38	62,3	5	8,2	61	100,0
1985	19	25,3	40	53,4	16	21,3	75	100,0

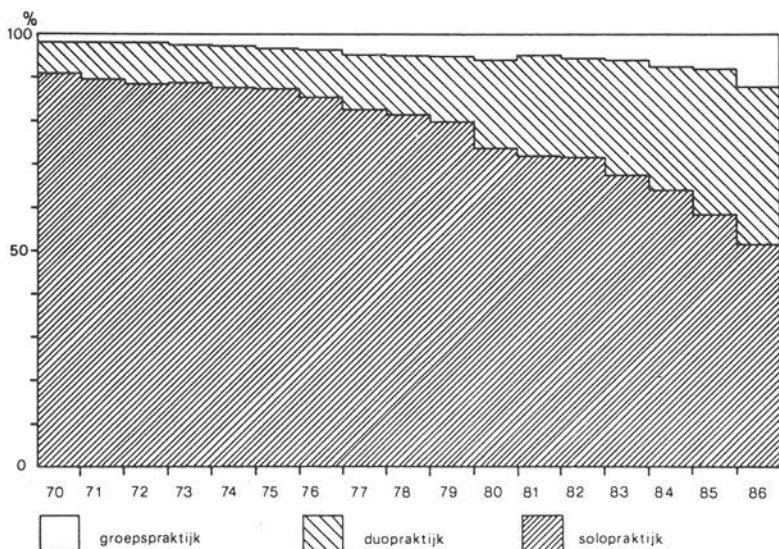
Tabel 36: Reden praktijkbeëindiging van zelfstandig praktizerende verloskundigen vanaf 1970

	natuurlijk verloop		gezinsomstandigheden		andere functie		overig		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1970	28	63,6	5	11,4	2	4,5	9	20,5	44	100,0
1971	23	69,7	9	27,3	1	3,0	-	-	33	100,0
1972	21	60,0	6	17,2	2	5,7	6	17,1	35	100,0
1973	25	50,0	13	26,0	5	10,0	7	14,0	50	100,0
1974	18	47,4	13	34,2	1	2,6	6	15,8	38	100,0
1975	30	57,7	6	11,5	4	7,7	12	23,1	52	100,0
1976	26	54,1	13	27,1	1	2,1	8	16,7	48	100,0
1977	27	64,2	2	4,8	2	4,8	11	26,2	42	100,0
1978	27	60,0	7	15,6	1	2,2	10	22,2	45	100,0
1979	25	62,5	9	22,5	2	5,0	4	10,0	40	100,0
1980	16	44,4	9	25,0	5	13,9	6	16,7	36	100,0
1981	13	52,0	3	12,0	3	12,0	6	24,0	25	100,0
1982	11	45,8	5	20,8	3	12,6	5	20,8	24	100,0
1983	18	69,3	5	19,2	1	3,8	2	7,7	26	100,0
1984	12	42,9	3	10,7	4	14,3	9	32,1	28	100,0
1985	18	52,9	2	5,9	2	5,9	12	35,3	34	100,0

Tabel 37: Absolute verdeling van het aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen (in eigen praktijk) naar praktijkvorm vanaf 1 januari 1970

	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1970	586	91,1	45	7,0	12	1,9	643	100,0
1971	572	89,5	54	8,5	13	2,0	639	100,0
1972	557	88,7	59	9,4	12	1,9	628	100,0
1973	568	88,9	56	8,8	15	2,3	639	100,0
1974	551	88,0	59	9,4	16	2,6	626	100,0
1975	544	87,6	59	9,5	18	2,9	621	100,0
1976	519	85,8	63	10,5	22	3,7	602	100,0
1977	486	83,4	70	12,0	27	4,6	583	100,0
1978	463	82,1	74	13,1	27	4,8	564	100,0
1979	438	80,5	79	14,5	27	5,0	544	100,0
1980	411	74,5	114	20,6	27	4,9	552	100,0
1981	403	72,5	132	23,7	21	3,8	556	100,0
1982	398	71,7	133	24,0	24	4,3	555	100,0
1983	387	68,3	152	26,8	28	4,9	567	100,0
1984	383	64,6	174	29,3	36	6,1	593	100,0
1985	368	58,8	216	34,5	42	6,7	626	100,0
1986	345	51,8	243	36,4	79	11,8	667	100,0

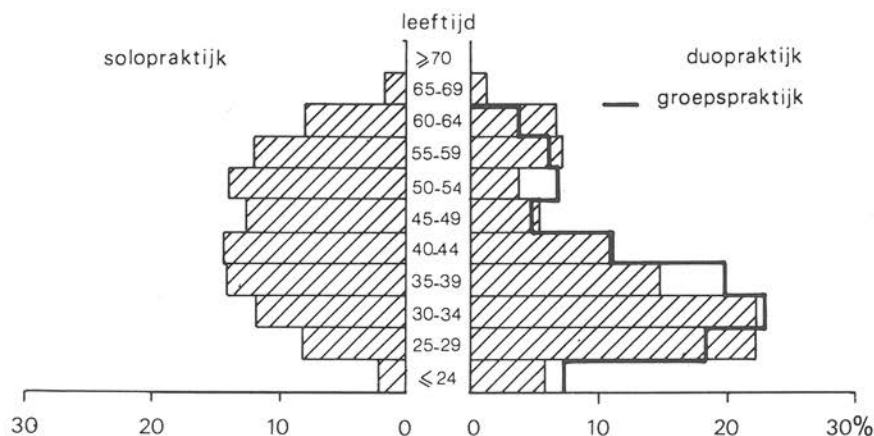
Figuur 24: Relatieve verdeling van het aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen (in eigen praktijk) naar praktijkvorm vanaf 1 januari 1970

Tabel 38: Absolute en relatieve leeftijdsverdeling van praktizerende verloskundigen met een eigen praktijk naar praktijkvorm per 1 januari 1986

	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk	
	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 25 jaar	8	2,3	15	6,2	6	7,6
25-29	27	7,8	54	22,2	15	19,0
30-34	41	11,9	54	22,2	18	22,7
35-39	49	14,2	36	14,8	15	19,0
40-44	50	14,5	26	10,8	7	8,9
45-49	44	12,8	13	5,3	4	5,1
50-54	49	14,2	9	3,7	6	7,6
55-59	42	12,2	17	7,0	5	6,3
60-64	28	8,1	16	6,6	3	3,8
65-69	6	1,7	3	1,2	-	-
70 jaar en ouder	1	0,3	-	-	-	-
Totaal	345	100,0	243	100,0	79	100,0

Figuur 25: Relatieve leeftijdsverdeling van praktizerende verloskundigen met eigen praktijk naar praktijkvorm per 1 januari 1986

Tabel 39: Vestigingsduur van zelfstandig praktizerende verloskundigen naar praktijkvorm per 1 januari 1986

Vestigingsduur	solopraktijk		duopraktijk		groepspraktijk		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
0-5	90	26,1	136	56,0	40	50,6	266	39,9
6-10	55	15,9	36	14,8	17	21,5	108	16,2
11-15	57	16,5	26	10,7	7	8,9	90	13,5
16-20	51	14,8	18	7,4	4	5,1	73	10,9
21-25	31	9,0	8	3,3	5	6,3	44	6,6
26-30	22	6,4	8	3,3	2	2,5	32	4,8
meer dan 30 jaar	39	11,3	11	4,5	4	5,1	54	8,1
Totaal	345	100,0	243	100,0	79	100,0	667	100,0

Tabel 40: Aantal praktizerende verloskundigen naar functie en plaats van opleiding per 1 januari 1986

	eigen praktijk		klinisch werkzaam		assisstente		waarneemster		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Amsterdam	214	67,8	48	15,2	8	2,5	46	14,5	316	100,0
Rotterdam	230	75,4	42	13,8	10	3,3	23	7,5	305	100,0
Heerlen	221	68,2	72	22,3	10	3,1	21	6,5	324	100,0
Elders	2	50,0	1	25,0	-	-	1	25,0	4	100,0
Totaal	667		163		28		91		949	

Tabel 41: Aantal zelfstandig praktizerende verloskundigen naar praktijkvorm en plaats van opleiding per 1 januari 1986

Plaats van opleiding	solopraktijk		duopraktijk		groepspraktijk		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Amsterdam	101	47,2	78	36,4	35	16,4	214	100,0
Rotterdam	116	50,4	89	38,7	25	10,9	230	100,0
Heerlen	127	57,5	75	33,9	19	8,6	221	100,0
Elders	1	50,0	1	50,0	-	-	2	100,0
Totaal	345		243		79		667	

Tabel 42: Aantal praktizerende verloskundigen met eigen praktijk naar urbanisatiegraad en leeftijd per 1 januari 1986

	Platteland		Verstedelijk platteland		Forensengemeente		Kleine steden		Middelgrote steden		Grote steden	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 25 jaar	6	12,5	7	4,6	4	3,7	4	4,5	5	4,0	3	2,1
25-29	6	12,5	17	11,2	9	8,3	16	18,2	21	16,7	27	18,8
30-34	5	10,4	21	13,8	26	23,8	16	18,2	18	14,3	27	18,8
35-39	6	12,5	24	15,8	20	18,3	13	14,7	21	16,7	16	11,1
40-44	7	14,6	21	13,8	10	9,2	12	13,6	17	13,5	16	11,1
45-49	5	10,4	18	11,8	10	9,2	5	5,7	10	7,9	13	9,0
50-54	5	10,4	15	9,9	13	11,9	10	11,4	12	9,5	9	6,2
55-59	2	4,2	13	8,6	13	11,9	7	8,0	9	7,1	20	13,9
60-64	5	10,4	12	7,9	4	3,7	5	5,7	11	8,7	10	6,9
65-69	1	2,1	4	2,6	-	-	-	-	1	0,8	3	2,1
70 jaar en ouder	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,8	-	-
Totaal	48	100,0	152	100,0	109	100,0	88	100,0	126	100,0	144	100,0

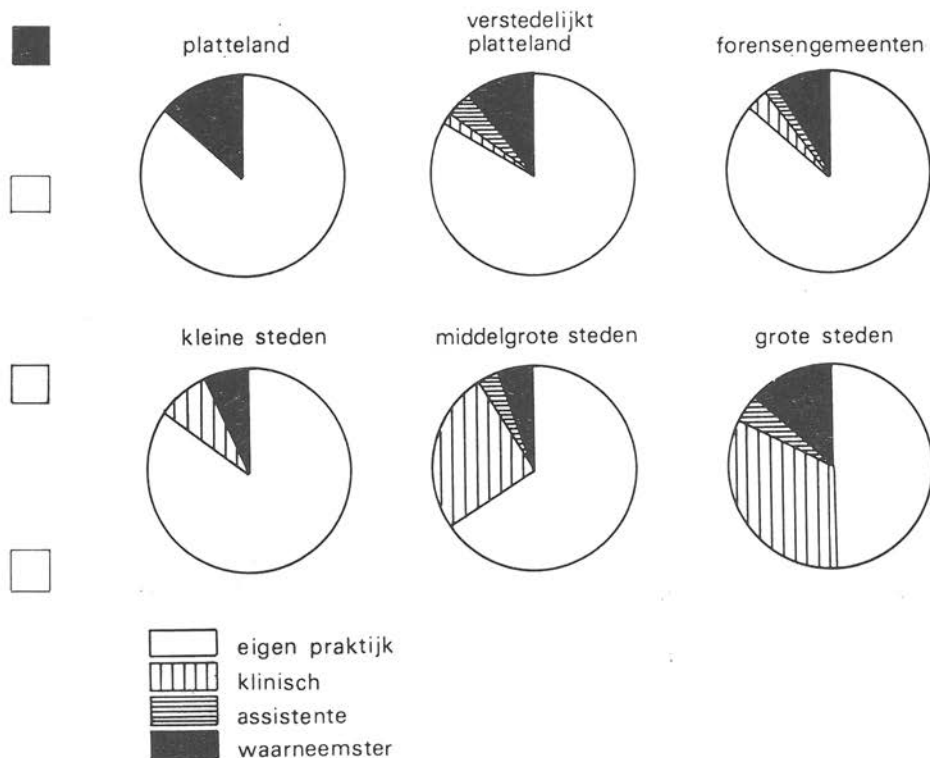
Tabel 43: Aantal praktizerende verloskundigen naar provincie en functie op 1 januari 1986

	eigen praktijk		klinisch werkzaam		assistente		waarneemster		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	21	75,0	4	14,3	-	-	3	10,7	28	100,0
Friesland	17	68,0	3	12,0	1	4,0	4	16,0	25	100,0
Drente	16	84,2	2	10,5	-	-	1	5,3	19	100,0
Overijssel	45	81,8	1	1,8	4	7,3	5	9,1	55	100,0
Gelderland	75	78,9	10	10,5	1	1,1	9	9,5	95	100,0
Utrecht	50	73,5	15	22,1	-	-	3	4,4	68	100,0
Noord-Holland	119	60,4	34	17,2	9	4,6	35	17,8	197	100,0
Zuid-Holland	148	71,8	37	18,0	4	1,9	17	8,3	206	100,0
Zeeland	7	100,0	-	-	-	-	-	-	7	100,0
Noord-Brabant	102	72,3	20	14,2	9	6,4	10	7,1	141	100,0
Limburg	54	57,4	37	39,4	-	-	3	3,2	94	100,0
Z.I.J.P.	13	92,9	-	-	-	-	1	7,1	14	100,0

Tabel 44: Aantal praktizerende verloskundigen naar urbanisatiegraad en functie op 1 januari 1986

	eigen praktijk		klinisch werkzaam		assistente		waarneemster		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Plattelandsgemeenten	48	87,3	-	-	-	-	7	12,7	55	100,0
Verstedelijkte plattelandsgemeenten	152	84,0	2	1,1	8	4,4	19	10,5	181	100,0
Forensengemeenten	109	86,5	4	3,2	2	1,6	11	8,7	126	100,0
Kleine steden	88	85,5	9	8,7	-	-	6	5,8	103	100,0
Middelgrote steden	126	65,3	51	26,4	6	3,1	10	5,2	193	100,0
Grote steden	144	49,5	97	33,3	12	4,1	38	13,1	291	100,0

Figuur 26: Relatief aantal verloskundigen naar functie en urbanisatiegraad per 1 januari 1986

Tabel 45: Aantal praktizerende verloskundigen met eigen praktijk naar provincie en praktijkvorm op 1 januari 1986

	Solo praktijk		Duopraktijk		Groeps praktijk		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	15	71,4	6	28,6	-	-	21	100,0
Friesland	6	35,3	8	47,1	3	17,6	17	100,0
Drente	9	56,3	7	43,7	-	-	16	100,0
Overijssel	22	48,9	14	31,1	9	20,0	45	100,0
Gelderland	47	62,7	25	33,3	3	4,0	75	100,0
Utrecht	13	26,0	25	50,0	12	24,0	50	100,0
Noord-Holland	53	44,5	39	32,8	27	22,7	119	100,0
Zuid-Holland	80	54,1	57	38,5	11	7,4	148	100,0
Zeeland	5	71,4	2	28,6	-	-	7	100,0
Noord-Brabant	51	50,0	40	39,2	11	10,8	102	100,0
Limburg	37	68,5	14	25,9	3	5,6	54	100,0
Z. I.J.P.	7	53,8	6	46,2	-	-	13	100,0

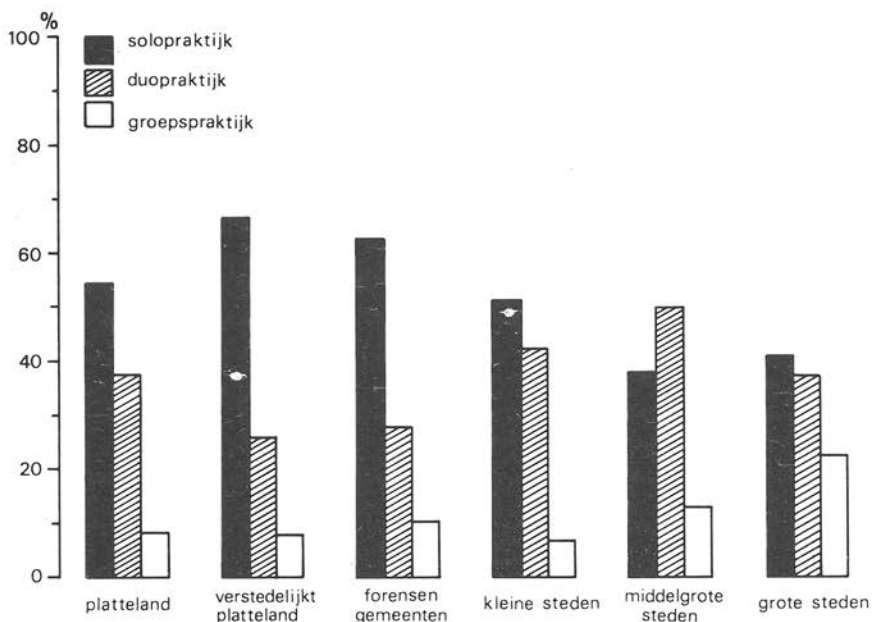
Tabel 46: Aantal praktizerende verloskundigen (eigen praktijk) per provincie en naar plaats van opleiding per 1 januari 1986

	Amsterdam		Rotterdam		Heerlen		Elders		Totaal
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs
Groningen	7	3,3	9	3,9	5	2,3	-	-	21
Friesland	4	1,9	10	4,3	3	1,4	-	-	17
Drenthe	4	1,9	6	2,6	6	2,7	-	-	16
Overijssel	18	8,4	10	4,3	17	7,7	-	-	45
Gelderland	24	11,2	27	11,8	24	10,8	-	-	75
Utrecht	25	11,7	16	7,0	9	4,1	-	-	50
Noord-Holland	80	37,3	17	7,4	21	9,5	1	50,0	119
Zuid-Holland	31	14,5	99	43,1	17	7,7	1	50,0	148
Zeeland	-	-	7	3,0	-	-	-	-	7
Noord-Brabant	10	4,7	21	9,2	71	32,1	-	-	102
Limburg	5	2,3	4	1,7	45	20,3	-	-	54
Z. I.J.P.	6	2,8	4	1,7	3	1,4	-	-	13
Totaal	214	100,0	230	100,0	221	100,0	2	100,0	667

Tabel 47: Aantal praktizerende verloskundigen met eigen praktijk naar praktijkvorm en urbanisatiegraad per 1 januari 1986

	Solopraktijk		Duopraktijk		Groepspraktijk		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Plattelandsgemeenten	26	54,2	18	37,5	4	8,3	48	100,0
Verstedelijkte plattelandsgemeenten	101	66,4	39	25,7	12	7,9	152	100,0
Forensengemeenten	68	62,4	30	27,5	11	10,1	109	100,0
Kleine steden	45	51,2	37	42,0	6	6,8	88	100,0
Middelgrote steden	47	37,3	63	50,0	16	12,7	126	100,0
Grote steden	58	40,3	56	38,9	30	20,8	144	100,0

Figuur 27: Relatief aantal verloskundigen naar praktijkvorm en urbanisatiegraad per 1 januari 1986

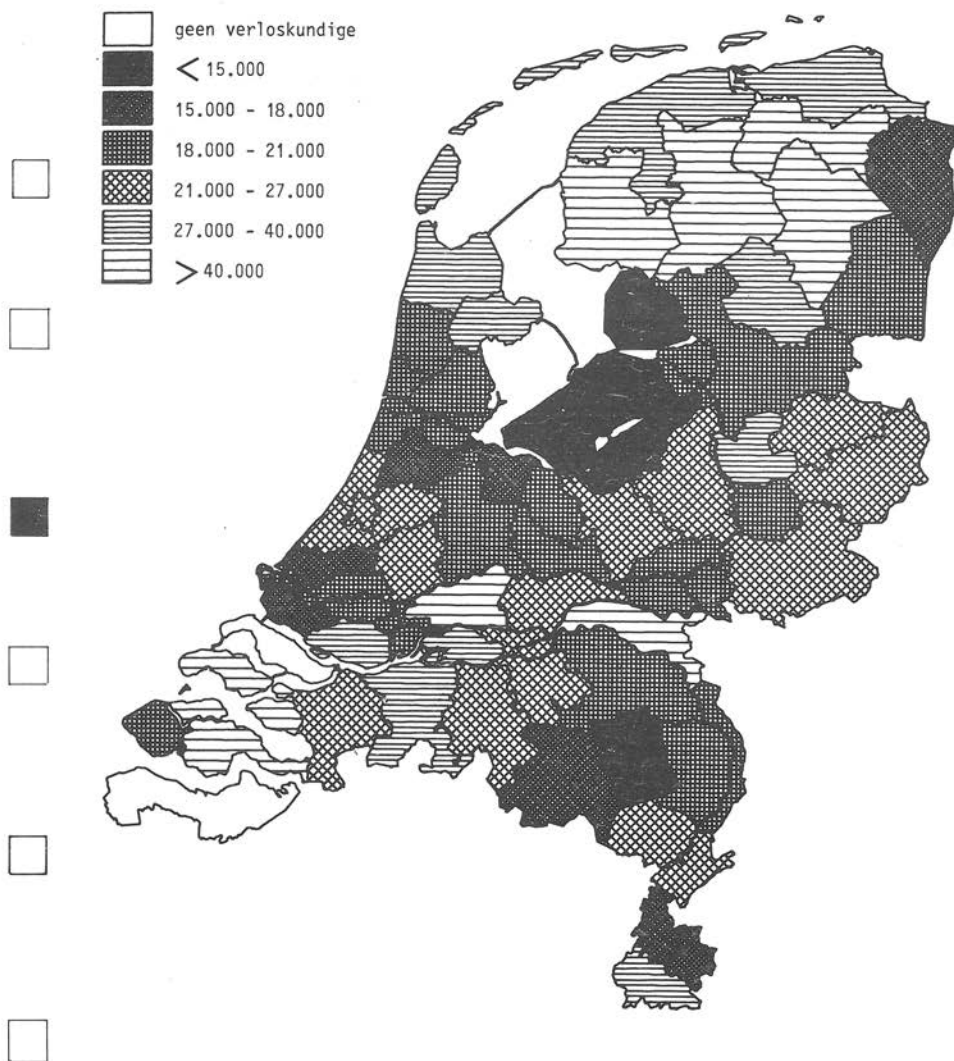
Tabel 48: Verhouding tussen het aantal werkzame verloskundigen (in eigen praktijk en klinisch werkzaam) en het aantal inwoners per provincie per 1 januari 1986

	Aantal inwoners	Totaal aantal werkzame verloskundigen	Totaal aantal verloskundigen in eigen praktijk	Aantal inw. per werkzame verloskundige	Aantal inw. per verloskundige in eigen praktijk
Groningen	559.758	25	21	26.655	26.655
Friesland	597.858	20	17	29.893	35.168
Drente	431.873	18	16	23.993	26.992
Overijssel	998.697	46	45	21.711	22.193
Gelderland	1.761.134	85	75	20.719	23.482
Utrecht	944.225	65	50	14.526	18.885
Noord-Holland	2.322.726	153	119	15.181	19.519
Zuid-Holland	3.163.864	185	148	17.102	21.377
Zeeland	355.720	7	7	50.817	50.817
Noord-Brabant	2.124.685	122	102	17.415	20.830
Limburg	1.088.111	91	54	11.957	20.150
Z.I.J.P.	177.193	13	13	13.630	13.630
Totaal	14.525.844	830	667	17.501	21.778

Tabel 49: Verhouding tussen het aantal werkzame verloskundigen (in eigen praktijk en klinisch werkzaam) en het aantal inwoners naar urbanisatiegraad per 1 januari 1986

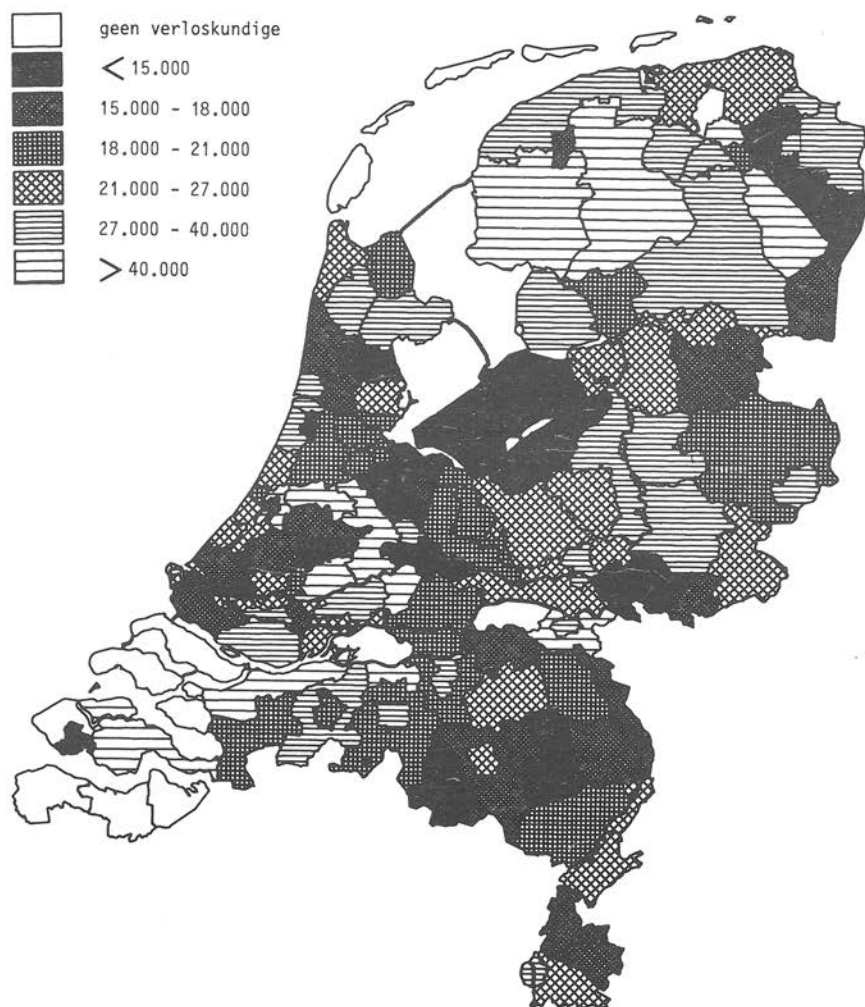
Urbanisatiegraad	Aantal inwoners	Totaal aantal werkzame verloskundigen	Totaal aantal verloskundigen in eigen praktijk	Aantal inw. per werkzame verloskundige	Aantal inw. per verloskundige in eigen praktijk
Plattelandsgemeente	1.679.889	48	48	34.998	34.998
Verstedelijkte plattelandsgem.	3.327.338	154	152	21.606	21.890
Forensengemeente	2.108.564	113	109	18.660	19.345
Kleine steden	1.584.948	97	88	16.340	18.011
Middelgrote gemeente	2.310.859	177	126	13.056	18.340
Grote steden	3.514.246	241	144	14.582	24.404

Figuur 28: Verloskundigendichtheid (aantal inwoners per zelfstandig gevestigde verloskundige) per WVG-subregio per 1 januari 1986 1)

1) Een exactere weergave van een verloskundigendichtheid zou zijn het aantal verloskundigen te relateren aan het aantal vrouwen in de vruchtbare leeftijd. Deze gegevens zijn per 1-1-1986 nog niet beschikbaar

Figuur 29: Verloskundigendichtheid (aantal inwoners per zelfstandig gevestigde verloskundige) per Economisch Geografisch Gebied (EGG) per januari 1986 ¹⁾

¹⁾ Een exactere weergave van een verloskundigendichtheid zou zijn het aantal verloskundigen te relateren aan het aantal vrouwen in de vruchtbare leeftijd. Deze gegevens zijn per 1-1-1986 nog niet beschikbaar

NOG NIET GEVESTIGDE VERLOSKUNDIGEN

Jaarlijks voltooien ± 60 verloskundigen hun opleiding. Daarnaast hebben in 1984 en 1985 de studie jaren die we hier analyseren, respectievelijk 2 en 4 verloskundigen een gelijkstelling gekregen (tabel 50).

Verreweg het grootste deel (88%) van de in 1984 en 1985 afgestudeerden is per januari 1986 werkzaam als verloskundige (tabel 51). Een groot deel hiervan is reeds werkzaam in eigen praktijk. Dit geldt vooral voor de groep die in 1984 is afgestudeerd; bijna 47% van hen werkt per 1 januari 1986 als zelfstandig gevestigde verloskundige. Van de in 1985 afgestudeerde is iets meer dan 35% werkzaam in een eigen praktijk. Van deze wat recenter afgestudeerde groep is een relatief groot deel (27,7%) als waarneemster werkzaam.

Opvallend is dat van degenen die in Heerlen hun studie hebben voltooid voor beide jaargroepen (1984 en 1985) geldt dat een relatief veel groter aantal in een ziekenhuis werkzaam is dan van de afgestudeerden van beide andere opleidingsinstituten (tabel 52).

Van alle in 1984 en 1985 afgestudeerden is op 1 januari 1986 respectievelijk 20% en 40% op zoek naar een andere functie als verloskundige (tabel 53). Voor een klein deel zijn dat verloskundigen die nog niet werkzaam zijn. Voor een veel groter deel betreft het verloskundigen die als waarneemster werkzaam zijn. Verder moet voor beide jaargangen geconstateerd worden dat respectievelijk 8,3% (1984) en 45% (1985) van de klinisch werkzamen eveneens op zoek is naar een andere functie als verloskundige.

Als gekeken wordt naar welke functie men op zoek is, dan blijkt dat verreweg de meesten een eigen praktijk ambiëren. In totaal zijn er van beide opleidingsjaren nog 24 op zoek naar een eigen praktijk. Verreweg het grootste deel van deze groep spreekt de voorkeur uit voor een duopraktijk (75%) (tabel 55).

Het zoeken naar een andere functie geschiedt vooral via het reageren op advertenties en het rechtstreeks benaderen van gevestigde verloskundigen (tabel 56).

BEGRIPPEN

Verloskundige - Medicus die op grond van de wet of regelgeving de bevoegdheid is verleend, de verloskunde als verloskundige uit te voeren

Nog-niet-gevestigde verloskundige - Verloskundige, die na de opleiding (nog) niet zelfstandig gevestigd is en daartoe de plannen (nog) niet heeft opgegeven

Klinisch werkzaam - Een verloskundige in dienstverband van een ziekenhuis

Assistente - Een verloskundige in dienst bij een zelfstandig gevestigde verloskundige

Solopraktijk - De praktijk van een zelfstandig gevestigde verloskundige, waarin één verloskundige (eventueel met een assistente) de praktijk voert

Duopraktijk - Twee geassocieerde zelfstandig gevestigde verloskundigen met een eigen praktijk (eventueel met assistenten)

Groepspraktijk - Drie of meer geassocieerde zelfstandig gevestigde verloskundigen met een eigen praktijk (eventueel met assistenten)

Tabel 50: Verdeling van de afgestudeerden naar jaar van voltooiing van de opleiding (of gelijkstelling) en plaats van opleiding vanaf 1984 (tot 1 januari 1986)

Plaats van opleiding	1984	1985
Amsterdam	17	24
Rotterdam	14	15
Heerlen	27	22
Elders*	2	4
Totaal	60	65

* gelijkstelling

Tabel 51: Werkzaamheden van verloskundigen die in 1984 en 1985 zijn afgestudeerd, per 1 januari 1986

Werkzaamheden als verloskundige	1984		1985	
	abs	%	abs	%
Eigen praktijk	28	46,7	23	35,4
Klinisch werkzaam	12	20,0	11	16,9
Assistent(e)	7	11,7	6	9,2
Waarne(e)m(st)er	5	8,3	18	27,7
Niet werkzaam als verloskundige	8	13,3	7	10,8
Totaal	60	100,0	65	100,0

Tabel 52: Werkzaamheden van verloskundigen, die in 1984 en 1985 zijn afgestudeerd, per januari 1986, naar plaats van opleiding en jaar van afstuderen

Werkzaamheden	Plaats van opleiding											
	Amsterdam		Rotterdam		Heerlen							
	1984	1985	1984	1985	1984	1985						
	abs	%	abs	%	abs	%						
Eigen praktijk	8	47,0	8	33,3	8	57,2	6	40,0	11	40,7	7	31,8
Klinisch werkzaam	2	11,8	1	4,2	2	14,3	1	6,7	8	29,6	9	40,9
Assistent(e)	2	11,8	1	4,2	2	14,3	1	6,7	3	11,1	4	18,2
Waarne(e)m(st)er	3	17,6	10	41,6	1	7,1	6	40,0	1	3,7	2	9,1
Niet werkzaam	2	11,8	4	16,7	1	7,1	1	6,7	4	14,8	-	-
Totaal	17	100,0	24	100,0	14	100,0	15	100,0	27	100,0	22	100,0

Tabel 53: Aantal verloskundigen dat op zoek is naar een (andere) functie als verloskundige naar opleidingsjaar en werkzaamheden per 1 januari 1986

Werkzaamheden per januari 1986	Opleidingsjaar 1984				Totaal aantal afgestudeerden		Opleidingsjaar 1985				Totaal aantal afgestudeerden	
	Op zoek		Niet op zoek				Op zoek		Niet op zoek			
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%		
Eigen praktijk	1	3,6	27	96,4	28	100,0	-	-	23	100,0	23	100,0
Klinisch werkzaam	1	8,3	11	91,7	12	100,0	5	45,5	6	54,5	11	100,0
Assistent(e)	4	57,1	3	42,9	7	100,0	2	33,3	4	66,7	6	100,0
Waarne(e)m-(st)er	4	80,0	1	20,0	5	100,0	14	77,8	4	22,2	18	100,0
Niet werkzaam	2	25,0	6	75,0	8	100,0	5	71,4	2	28,6	7	100,0
Totaal	12	20,0	48	80,0	60	100,0	26	40,0	39	60,0	65	100,0

Tabel 54: Gewenste functie van verloskundigen die in 1984 en 1985 zijn afgestudeerd en op 1 januari 1986 op zoek zijn naar een (andere) functie, naar werkzaamheden per 1 januari 1986

Werkzaamheden per januari 1986	Eigen praktijk	Klinisch werkzaam	Assistent(e)	Waarne(e)m-(st)er	Uitzending buitenland	Maakt niet uit	Onbekend
Eigen praktijk	-	-	-	-	1	-	-
Klin. werkzaam	4	-	1	-	1	-	-
Assistent(e)	4	2	-	-	-	-	-
Waarne(e)m-(st)er	13	1	-	-	1	3	-
Niet werkzaam	3	1	1	1	1	-	-

Tabel 55: Voorkeuren ten aanzien van de praktijkvorm van de afgestudeerden uit 1984 en 1985 die een eigen praktijk zoeken per 1 januari 1986

Gewenste praktijkoefening	Opleidingsjaar					
	1984		1985		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Solopraktijk	-	-	1	6,2	1	4,2
Duopraktijk	5	62,5	13	81,3	18	75,0
Groepspraktijk	1	12,5	0	-	1	4,2
Maakt niet uit	2	25,0	2	12,5	4	16,6
Totaal	8	100,0	16	100,0	24	100,0

Tabel 56: Wijze van zoeken van verloskundigen die zijn afgestuurd in 1984 en 1985 en die per 1 januari 1986 op zoek zijn naar een andere functie (n = 38)

	abs	%
Via vrienden en kennissen	14	36,8
Via familie	2	5,3
Via het plaatsen van advertenties	3	7,9
Via het reageren op advertenties	19	50,0
Via rechtstreeks benaderen van gevestigde verloskundigen	18	47,4
Via collega's	1	2,6
Via huisartsen	1	2,6
Via uitzendorganisaties	1	2,6
Via zoeken van plaats zonder verloskundige	1	2,6

INLEIDING

Over de beroepsgroep fysiotherapeuten ontbraken de meest elementaire gegevens die nodig zijn ter ondersteuning van het beleid van de beroepsorganisatie en van andere instanties, waaronder de overheid, en voor het doen van wetenschappelijk onderzoek. Om deze leemte in kennis op te vullen is het NIVEL per februari 1985 gestart met de registratie van fysiotherapeuten.

Op basis van gegevens uit bovengenoemd registratiesysteem zijn wij op dit moment in staat om statistische gegevens per **1 januari 1985** te presenteren. Vergeleken met de statistische gegevens van de andere beroepsgroepen die in dit rapport worden gepresenteerd, moet dus geconstateerd worden dat de cijfers over fysiotherapeuten een jaar achterlopen. In een volgende publicatie hopen wij de achterstand te hebben ingehaald, zodat voor alle beroepsgroepen een zelfde peildatum wordt gehanteerd.

Als uitgangspunt voor het registratiesysteem van fysiotherapeuten is gekozen voor een vergelijking van gegevens uit verschillende (bestaande) bronnen. Deze bronnen zijn:

- Register Medische Beroepen van de Geneeskundige Hoofdinspectie (GHI)
- Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen (VNZ)
- Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (NGF)
- Nederlandse Vereniging van Vrijgevestigde Fysiotherapeuten (NVVF).

Op basis van bovengenoemde bestandsvergelijkingen zijn voor peildatum 1 januari 1985 persoons- en praktijkgegevens in het registratiesysteem opgenomen. Voor een uitgebreide beschrijving van de opzet van het registratiesysteem verwijzen wij naar het rapport 'Fysiotherapeuten in de eerstelijnsgezondheidszorg: aantallen, samenstelling en geografische spreiding' van Hingstman en Boon (1986). Naast de opzet van het registratiesysteem wordt in dat rapport een beschrijving gegeven van de ontwikkelingen die bij de beroepsgroep fysiotherapeuten in de afgelopen decennia hebben plaatsgevonden, alsmede een statistisch overzicht van de samenstelling en geografische

spreiding van de beroepsgroep fysiotherapeuten per 1 januari 1985. De cijfers die in de onderhavige publicatie gepresenteerd zullen worden zijn dan ook grotendeels overgenomen uit bovengenoemd rapport; zij het dat het slechts een selectie betreft.

Bij het lezen van de resultaten moet goed voor ogen worden gehouden dat het 'voorlopige cijfers' zijn. Door de wijze van dataverzameling die tot nu toe is gehanteerd, treden er in het bestand nog een aantal hiaten op die een volgend rapport aangevuld zullen worden.

Aantallen

Op 1 januari 1985 zijn er 8952 fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs werkzaam in de extramurale gezondheidszorg. Van 196 van hen hebben we geen persoonsgegevens (zoals sexe, leeftijd, functie e.d.) zodat deze groep bij de gepresenteerde persoonsgegevens niet is opgenomen. Van de resterende groep van 8756 personen, zijn er 8459 fysiotherapeut en 297 heilgymnast/masseur (tabel 57).

Van alle fysiotherapeuten in de extramurale gezondheidszorg heeft bijna 42% een overeenkomst met het ziekenfonds. Onder deze groep is het aandeel van de vrouwen aanzienlijk geringer (25,6%) dan van de mannen (57,2%). Dit geldt overigens ook voor de heilgymnasten/masseurs. De verhouding mannen-vrouwen is over de gehele groep (fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs) praktisch in evenwicht (50,7% versus 49,3%).

Leeftijd, praktijkamenstelling en opleiding

Op 1 januari 1985 was 62% van alle extramuraal werkzame fysiotherapeuten jonger dan 35 jaar. Voor de vrouwen ligt dit percentage (66,6%) hoger dan voor de mannen (52,5%). Tabel 58 weerspiegelt duidelijk de jonge leeftijdsopbouw van de beroepsgroep. De heilgymnasten/masseurs daarentegen worden gekenmerkt door een oude leeftijdsopbouw (Tabel 59). Eén derde van deze groep is ouder dan zestig jaar. Bij de mannen is ongeveer de helft ouder dan zestig jaar; bij de vrouwen is dit 25%.

Verder blijkt uit leeftijdsverdeling dat fysiotherapeuten met een overeenkomst over het geheel gezien ouder zijn dan fysiotherapeuten zonder een overeenkomst; dit geldt zowel voor mannen als voor vrouwen (Figuur 33).

Op 1 januari 1985 zijn er in Nederland 2892 fysiotherapeutenpraktijk-

ken (tabel 60). Van drie praktijken is onbekend hoeveel fysiotherapeuten er werkzaam zijn die een overeenkomst hebben met het ziekenfonds. Van de resterende groep praktijken (2889) blijkt in 76,7% van de gevallen dat er één fysiotherapeut werkzaam is die een overeenkomst heeft met het ziekenfonds. Daarnaast zijn in 19,1% van de praktijken twee fysiotherapeuten werkzaam met een overeenkomst. Uit gegevens over de praktijksamenstelling kan verder worden afgeleid dat in 41% van de praktijken er geen fysiotherapeuten werkzaam is zonder een overeenkomst (tabel 61).

Een bijzondere vorm van samenwerking in de eerstelijnsgezondheidszorg die vaak onderscheiden wordt, is het gezondheidscentrum. Tabel 62 laat zien dat het aantal fysiotherapeuten werkzaam in een gezondheidscentrum door de loop der jaren gestadig is toegenomen.

Bezien we het aantal jaren dat men in het bezit is van het diploma, dan blijkt voor zo'n 60% van de fysiotherapeuten deze periode minder dan tien jaar te beslaan. De heilgymnasten/masseurs daarentegen zijn veel langer in het bezit van hun diploma (tabel 63).

Het merendeel der fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs heeft zijn/haar opleiding genoten in de Randstadprovincies Utrecht, Zuid- en Noord-Holland (tabel 64). Het percentage fysiotherapeuten met een overeenkomst die in de Randstadprovincies, Groningen en Zeeland hebben gestudeerd, is relatief hoger dan van degenen die hun opleiding in één van de overige provincies hebben gevolgd (Tabel 65).

Spreiding en dichtheid

Als gekeken wordt naar de spreiding van fysiotherapeutenpraktijken dan blijkt dat vooral de praktijken met één fysiotherapeut met een overeenkomst goed vertegenwoordigd te zijn in Drente, de Zuidelijke IJsselmeerpolders en Zeeland (tabel 66) en op het platteland in het algemeen (tabel 67). Daarentegen zijn de praktijken met drie of meer fysiotherapeuten met een overeenkomst oververtegenwoordigd in de provincies Overijssel en Noord-Holland en verder in de grote steden van ons land. Praktijken met een groot aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst komen relatief wat vaker voor in de Randstadprovincies (en Zeeland) en in steden in het algemeen (tabel 68 en 69).

Het aanbod van fysiotherapeutische zorg c.q. de fysiotherapeuten-dichtheid is het hoogst in de provincies Noord-Holland en Utrecht en het laagst in Drente, Friesland en de Zuidelijke IJsselmeerpolders (tabel 70). Verder worden ook met name in de plattelandsgemeenten

van ons land lagere dichtheden genoteerd (tabel 71).
Dat de gemiddelde fysiotherapeutendichtheid niet overal in Nederland gelijk is wordt het best geïllustreerd in figuur 38. De fysiotherapeutendichtheid is het hoogst in een strook die loopt van de Veluwezoom via de Utrechtse Heuvelrug naar het Gooi, Amsterdam en Kennemerland. In grote delen van deze gebieden is de dichtheid zelfs minder dan 1300 inwoners per fysiotherapeut.

BEGRIPPEN

fysiotherapeut : een paramedicus die wettelijk bevoegd is, het beroep van fysiotherapeut uit te oefenen.

heilgymnast/masseur : een paramedicus die wettelijk bevoegd is het beroep van heilgymnast/masseur uit te oefenen.

uitoefening van het beroep van fysiotherapeut:

het beroepsmatig, ingevolge verwijzing door een de praktijk uitoefenende geneeskundige, toepassen van één of meer van de volgende vormen van therapie:

- a. de bewegingstherapie
- b. de massagetherapie
- c. de fysische therapie in ergere zin

uitoefening van het beroep van heilgymnast/masseur:

het beroepsmatig, ingevolge verwijzing door een de praktijk uitoefenende geneeskundige, toepassen van één of meer van de volgende vormen van therapie:

- a. de bewegingstherapie
- b. de massagetherapie
- c. de tractie

extramuraal werkzaam: die beroepswerkzaamheden van fysiotherapeuten, voor zover zij niet verricht worden ten behoeve van personen die verblijven in verpleeghuizen, ziekenhuizen, revalidatiecentra en zwakzinnigen inrichtingen.

fysiotherapeuten met een overeenkomst: fysiotherapeut of heilgymnast/masseur die in het bezit is van een overeenkomst met het ziekenfonds.

fysiotherapeuten zonder een overeenkomst: fysiotherapeut of heilgymnast/masseur die niet in het bezit is van een overeenkomst met het ziekenfonds. (Er zijn

overigens ook fysiotherapeuten die geen overeenkomst met het ziekenfonds hebben en uitsluitend particuliere patiënten behandelen. Deze groep valt buiten ons registratiesysteem).

praktijksamenstelling: Indeling van de praktijken naar aantal fysiotherapeuten met en zonder een overeenkomst met het ziekenfonds.

full-time equivalent: Om een goed beeld te krijgen van de regionale spreiding van het aanbod van fysiotherapeuten, moet er rekening gehouden worden met het feit dat een groot deel van de fysiotherapeuten (met name bij de fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met het ziekenfonds), niet full-time werkt. Vandaar dat het aantal fysiotherapeuten omgerekend is in full-time equivalenten. Op basis van uitkomsten van het gemiddeld aantal uren die voor deze groep bij de Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen staan geregistreerd zijn we van de premisse uitgegaan dat alle fysiotherapeuten met een overeenkomst met een ziekenfonds full-time werkzaam zijn en fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met een ziekenfonds gemiddeld 29 uur (Hingstman en Boon, 1986). Onder full-time wordt door ons verstaan een 40-urige werkweek. Het berekenen van het aantal full-time equivalenten fysiotherapeuten geschiedt als volgt: het aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst + (aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst) x 29/40.

gezondheidscentrum : praktijkvoering van tenminste een zelfstandig gevestigde huisarts, een wijkverpleegkundige en een maatschappelijk werkende onder één dak.

urbanisatiegraad : typologie van gemeenten waarin de mate van verstedelijking is weergegeven. Hierin zijn de volgende categorieën onderscheiden: (Bron: J.J. Harts, De Structuurnota, een sociaal geo-

grafische analyse van een gebied, 1979)

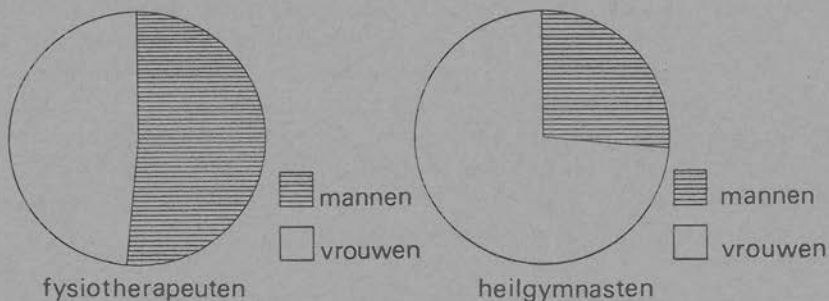
- plattelandsgemeente : grootste kern minder dan 5000 inwoners en meer dan 20% van de mannelijke beroepsbevolking werkzaam in de landbouw
- verstedelijkt platteland : grootste woonkern minder dan 30.000 inwoners en meer dan 80% van de mannelijke beroepsbevolking werkzaam in niet-agrarische sector
- forensengemeente : grootste kern minder dan 30.000 inwoners en meer dan 30% van de mannelijke beroepsbevolking is forens
- stedelijke gemeenten : bebouwde kom met meer dan 2.000 inwoners/km² en een gemiddelde bevolkingsdichtheid van meer dan 500 inwoners/km²; gewoonlijk meer dan 70% van de bevolking is bebouwde kom. Binnen deze categorie wordt het volgende onderscheid gemaakt:
1. Kleine steden : gemeenten minder dan 30.000 inwoners in de bebouwde kom
 2. Middelhete steden: gemeenten tussen 30.000 en 100.000 inwoners in de bebouwde kom
 3. Grote steden : gemeenten met meer dan 100.000 inwoners in de bebouwde kom

Tabel 57: Aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs met en zonder een overeenkomst met het ziekenfonds naar mannen en vrouwen per 1 januari 1985

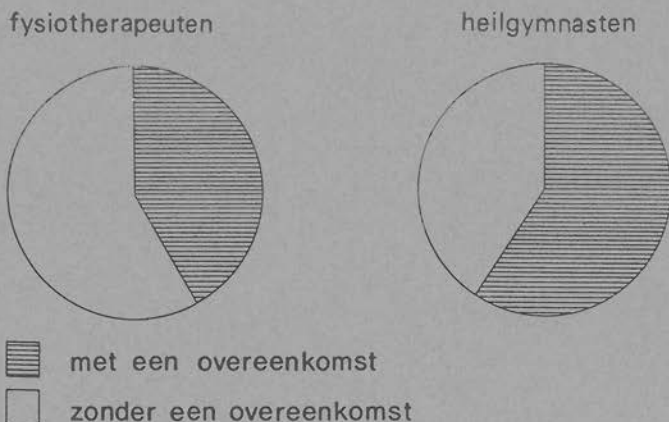
Overeenkomst met het ziekenfonds	Fysiotherapeuten			Heilgymnasten/masseurs			totaal		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
wel	57,2	25,6	41,9	84,6	50,7	59,6	57,8	26,9	42,5
geen	42,8	74,3	58,0	15,4	49,3	40,4	42,2	73,0	57,4
onbekend	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
totaal %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
abs	4365	4094	8459	78	219	297	4443	4313	8756
in %	51,6	48,4	100,0	26,3	73,7	100,0	50,7	49,3	100,0

* Van 196 fysiotherapeuten zijn hierover geen gegevens bekend

Figuur 30: Aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs naar mannen en vrouwen per 1 januari 1985

Figuur 31: Aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs met en zonder een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1985

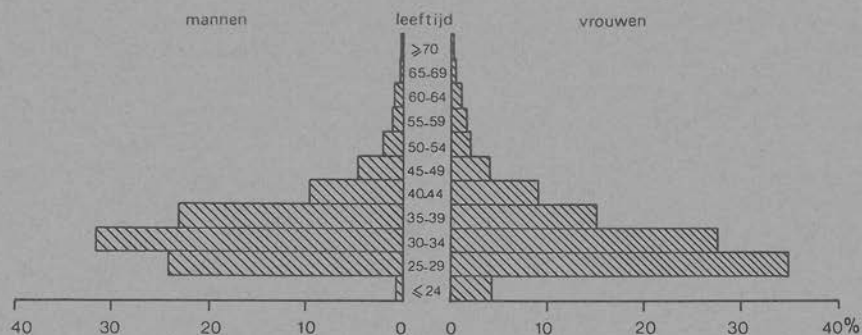

Tabel 58: De leeftijdsopbouw van alle extramuraal werkende fysiotherapeuten naar mannen en vrouwen per 1 januari 1985*

leeftijdscategorieën	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
20-24	55	1,3	169	4,1	24	2,6
25-29	1054	24,1	1428	34,9	2482	29,4
30-34	1402	32,1	1128	27,6	2530	30,0
35-39	1017	23,3	634	15,4	1651	19,5
40-44	424	9,7	366	8,9	790	9,3
45-49	202	4,6	162	4,0	364	4,3
50-54	93	2,1	82	2,0	175	2,1
55-59	51	1,2	65	1,6	116	1,4
60-64	39	0,9	41	1,0	80	0,9
65-69	16	0,4	11	0,3	27	0,3
70 jaar en ouder	12	0,3	8	0,2	20	0,2
totaal	4365	100,0	4094	100,0	8459	100,0

* Van 196 fysiotherapeuten ontbreken gegevens over de leeftijd

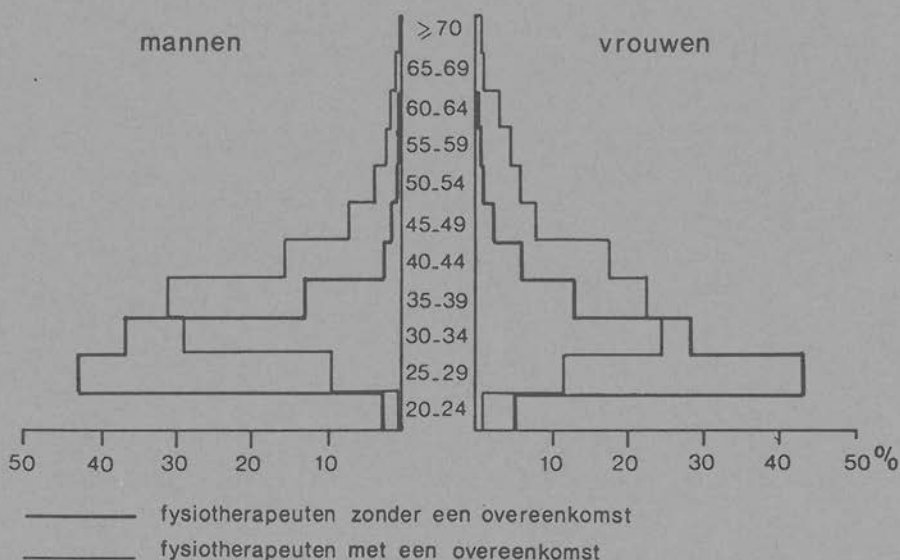
Figuur 32: Leeftijdsopbouw van alle extramuraal werkzame fysiotherapeuten naar mannen en vrouwen per 1 januari 1985

Tabel 59: Leeftijdsoopbouw heilgymnasten en masseurs naar mannen en vrouwen per 1 januari 1985

leeftijdscategorieën	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
35-39	1	1,3	10	4,6	11	3,7
40-44	8	10,3	59	26,9	67	22,6
45-49	9	11,5	40	18,3	49	16,5
50-54	7	8,9	28	12,8	35	11,8
55-59	7	8,9	27	12,3	34	11,4
60-64	19	24,4	30	13,7	49	16,5
65-69	8	10,3	13	5,9	21	7,1
70 jaar en ouder	19	24,4	12	5,5	31	10,4
totaal	78	100,0	219	100,0	297	100,0

Figuur 33: Leeftijdsoopbouw van alle extramuraal werkzame fysiotherapeuten met en zonder een overeenkomst naar mannen en vrouwen per 1 januari 1985.

Tabel 60: Aantal praktijken (inclusief heilgymnasten/masseurs) naar het aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1985*

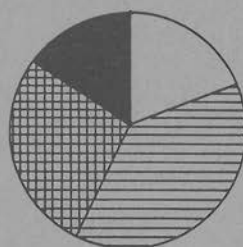
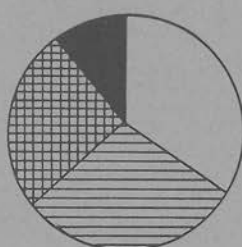
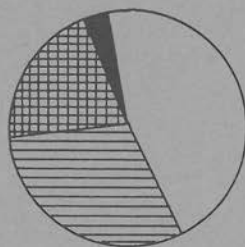
aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds	aantal praktijken	
	abs	%
1	2217	76,7
2	552	19,1
3	77	2,7
4	23	0,8
5	8	0,3
6	8	0,3
≥ 7	4	0,1
totaal	2889	100,0

* Van drie praktijken ontbreekt het aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds

Figuur 34: Aantal fysiotherapeutenpraktijken (inclusief heilgymnasten/masseurs) naar aantal fysiotherapeuten met en zonder een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1985

praktijken met

1 fysiotherapeut met een overeenkomst 2 fysiotherapeuten met een overeenkomst 3 of meer fysiotherapeuten met een overeenkomst

aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst

□ 0
▨ 1-2

▩ 3-6
■ meer dan 6

Tabel 61: Aantal praktijken (inclusief heilgymnastiek/massage) naar praktijkstelling per 1 januari 1985*

aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met het ziekenfonds	aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds							
	1		2		3 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
0	985	44,4	177	32,1	23	19,2	1185	41,0
1	407	18,4	98	17,8	24	20,0	529	18,4
2	290	13,1	85	15,4	21	17,5	396	13,7
3	180	8,1	54	9,8	7	5,8	241	8,4
4	133	6,0	46	8,3	9	7,5	188	6,5
5	86	3,9	24	4,3	6	5,0	116	4,0
6	54	2,4	11	2,0	11	9,2	76	2,6
7	25	1,1	24	4,3	2	1,7	51	1,8
8	20	0,9	13	2,4	2	1,7	35	1,2
9	8	0,4	7	1,3	3	2,5	18	0,6
≥ 10	29	1,3	13	2,4	12	10,0	54	1,8
totaal	2217	100,0	552	100,0	120	100,0	2889	100,0

* Van drie praktijken ontbreekt het aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met een ziekenfonds

Tabel 62: Aantal fysiotherapeuten in gezondheidscentra in de periode 1970-1985

	'70	'71	'72	'73	'74	'75	'76	'77	'78	'79	'80	'81	'82	'83	'84	'85
aantal fysiotherapeuten	8	10	10	17	25	45	58	90	121	163	189	219	243	281	307	340

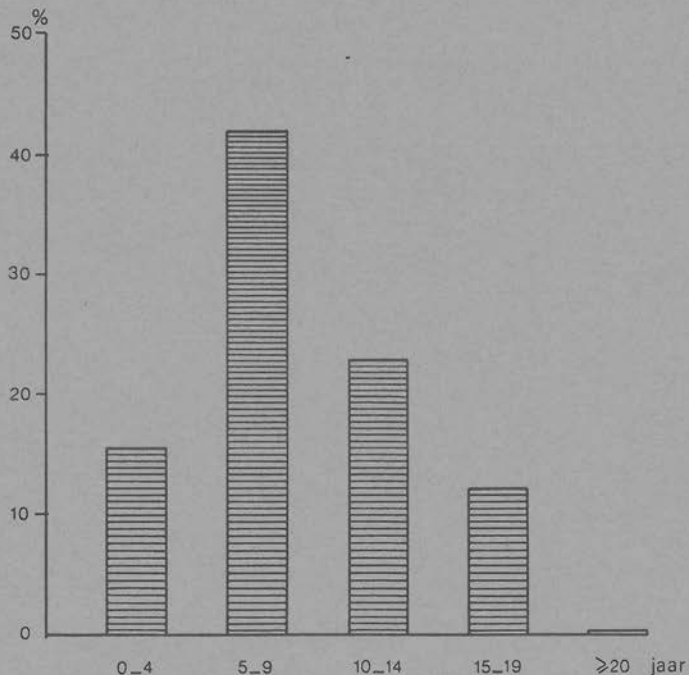
Bron: Hamers, 1985, p.13.

Tabel 63: Aantal jaren dat de extramuraal werkende fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs in het bezit zijn van hun diploma per 1 januari 1985*

aantal jaren in bezit van diploma	diploma			
	fysiotherapie of heilgymnastiek/massage + fysioteknik		heilgymnastiek/massage	
	abs	%	abs	%
0- 4	1350	16,0	-	-
5- 9	3684	43,6	-	-
10-14	2159	25,5	-	-
15-19	1245	14,7	44	14,8
20-24	9	0,1	84	28,3
25-29	1	0,0	40	13,5
≥ 30	11	0,1	129	43,4
totaal	8459	100,0	297	100,0

* Van 196 fysiotherapeuten ontbreken gegevens over de datum van het behalen van het diploma

Figuur 35: Aantal jaren dat extramuraal werkzame fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs in het bezit zijn van hun diploma per 1 januari 1985

Tabel 64: Aantal extramuraal werkende fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs, naar plaats (provincie) van opleiding per 1 januari 1985*

	fysiotherapeuten		heilgymnasten		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	433	5,5	10	5,9	443	5,5
Friesland	194	2,5	-	-	194	2,4
Drente	-	-	-	-	-	-
Overijssel	644	8,2	6	3,6	650	8,1
Gelderland	696	8,8	6	3,6	702	8,7
Utrecht	1338	17,0	19	11,2	1357	16,9
Noord-Holland	2088	26,5	58	34,3	2146	26,7
Zuid-Holland	1292	16,4	64	37,9	1356	16,9
Zeeland	176	2,2	1	0,6	177	2,2
Noord-Brabant	591	7,5	3	1,8	594	7,4
Limburg	395	5,0	2	1,2	397	4,9
Z. IJ.P.	-	-	-	-	-	-
Elders	20	0,3	-	-	20	0,3
totaal	7867	100,0	169	100,0	8036	100,0
onbekend	592		128		720	
	(8459)		(297)		(8756)	

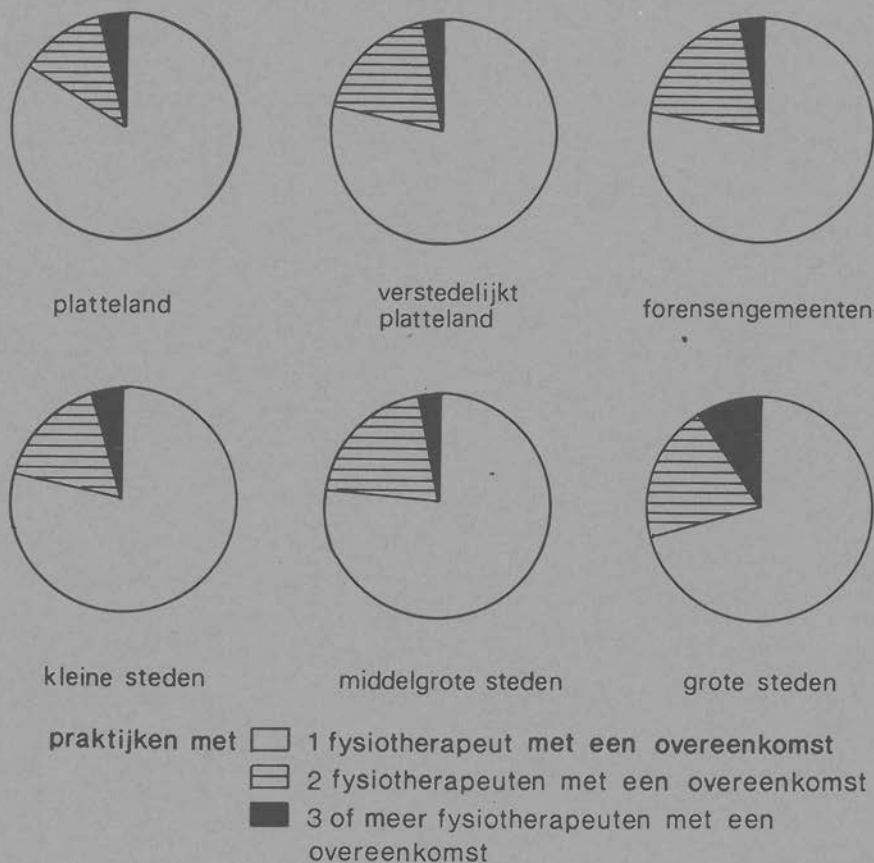
* Van 196 fysiotherapeuten zijn hierover geen gegevens bekend

Tabel 65: Absolute en procentuele verdeling van het aantal fysiotherapeuten met of zonder een overeenkomst met het ziekenfonds, per provincie van opleiding per 1 januari 1985*

	overeenkomst met het ziekenfonds					
	wel		geen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	182	42,1	250	57,9	432	100,0
Friesland	46	23,7	148	76,3	194	100,0
Drente	-	-	-	-	-	-
Overijssel	211	32,8	432	67,2	643	100,0
Gelderland	271	38,9	425	61,1	696	100,0
Utrecht	574	42,9	763	57,1	1337	100,0
Noord-Holland	880	42,2	1205	57,8	2085	100,0
Zuid-Holland	538	41,6	754	58,4	1292	100,0
Zeeland	74	42,0	102	58,0	176	100,0
Noord-Brabant	213	36,0	378	64,0	591	100,0
Limburg	150	38,0	245	62,0	395	100,0
Z. IJ.P.	-	-	-	-	-	-
Elders	4	20,0	16	80,0	20	100,0
totaal	3143	40,0	4718	60,0	7861	100,0

* Van 592 fysiotherapeuten is de plaats van opleiding onbekend en van 6 fysiotherapeuten is het onbekend of men al dan niet een overeenkomst met het ziekenfonds heeft.

Figuur 36: Aantal fysiotherapeutenpraktijken (inclusief heilgymnasten/masseurs) naar aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds en urbanisatiegraad per 1 januari 1985

Tabel 66: Aantal fysiotherapeutenpraktijken* (inclusief heilgymn./mass.) per provincie naar aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1985

	Aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds (per praktijk)							
	1		2		3 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	54	65,9	19	23,2	9	11,0	82	100,0
Friesland	83	77,6	20	18,7	4	3,7	107	100,0
Drente	66	81,5	11	13,6	4	4,9	81	100,0
Overijssel	143	73,7	37	19,1	14	7,2	194	100,0
Gelderland	259	77,3	65	19,4	11	3,3	335	100,0
Utrecht	195	78,6	43	17,3	10	4,0	248	100,0
Noord-Holland	396	74,2	102	19,1	36	6,7	534	100,0
Zuid-Holland	482	78,8	112	18,3	18	2,9	612	100,0
Zeeland	55	88,7	6	9,7	1	1,6	62	100,0
Noord-Brabant	310	77,5	83	20,8	7	1,8	400	100,0
Limburg	155	72,8	53	24,9	5	2,3	213	100,0
Z. I.J.P.	19	90,5	1	4,8	1	4,8	21	100,0
Nederland	2217	76,7	552	19,1	120	4,2	2889	100,0

* Van drie praktijken ontbreekt het aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds.

Tabel 67: Aantal fysiotherapeutenpraktijken* (inclusief heilgymn./mass.) naar aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds en urbanisatiegraad per 1 januari 1985

	Aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met een ziekenfonds (per praktijk)							
	1		2		3 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
platteland	231	83,7	36	13,0	9	3,3	276	100,0
verst. platteland	482	78,8	115	18,8	15	2,5	612	100,0
forensengemeenten	378	77,9	91	18,8	16	3,3	485	100,0
kleine steden	229	79,0	48	16,6	13	4,5	290	100,0
middelgrote steden	359	76,5	93	19,8	17	3,6	469	100,0
grote steden	538	71,1	169	22,3	50	6,6	757	100,0
Nederland	2217	76,7	552	19,1	120	4,2	2889	100,0

* Van drie praktijken ontbreekt het aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds.

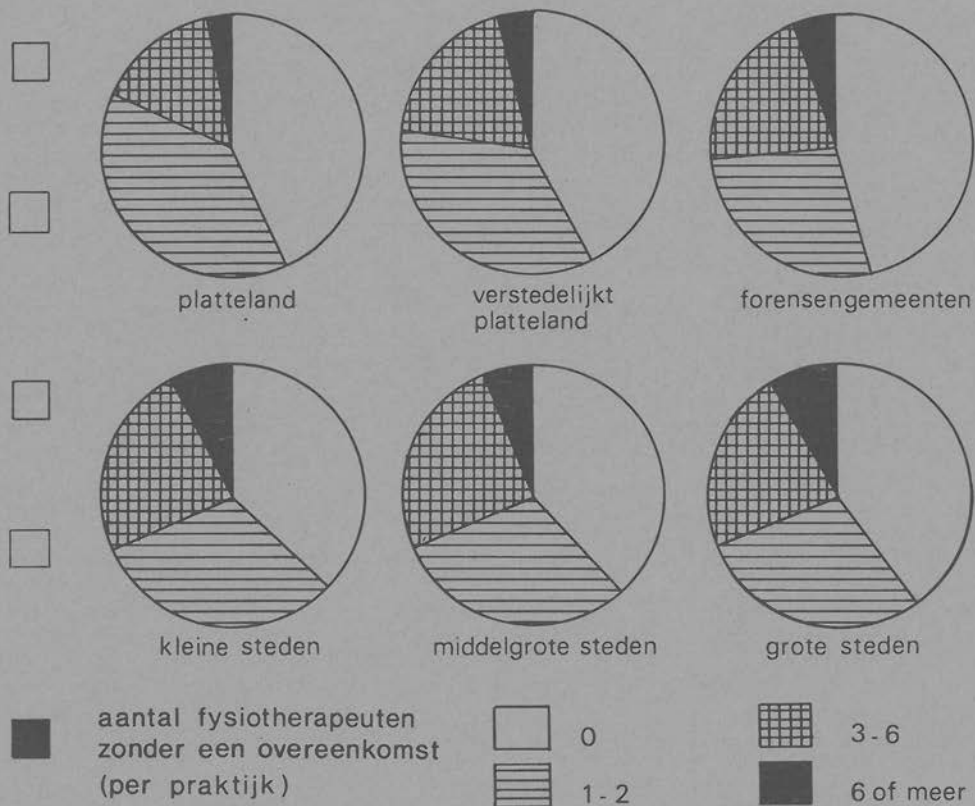
Tabel 68: Aantal fysiotherapeutenpraktijken (inclusief heilgymn./mass.) naar aantal werkzame fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met het ziekenfonds en provincie per 1 januari 1985

	Aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met een ziekenfonds (per praktijk)									
	geen		1-2		3-5		6 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	30	36,6	20	24,4	23	28,0	9	11,0	82	100,0
Friesland	41	38,3	43	40,2	19	17,8	4	3,7	107	100,0
Drente	38	46,9	32	39,5	11	13,6	-	-	81	100,0
Overijssel	70	36,1	72	37,1	41	21,1	11	5,7	194	100,0
Gelderland	125	37,3	119	35,5	80	23,9	11	3,3	335	100,0
Utrecht	110	44,4	65	26,2	58	23,4	15	6,0	248	100,0
Noord-Holland	222	41,6	160	30,0	109	20,4	43	8,1	534	100,0
Zuid-Holland	277	45,3	157	25,7	136	22,2	42	6,9	612	100,0
Zeeland	30	48,4	15	24,2	10	16,1	7	11,3	62	100,0
Noord-Brabant	155	38,8	144	36,0	91	22,8	10	2,5	400	100,0
Limburg	73	34,3	96	45,1	40	18,8	4	1,9	213	100,0
Z.I.J.P.	14	66,7	2	9,5	3	14,3	2	9,5	21	100,0
Nederland	1185	41,0	925	32,0	621	21,5	158	5,5	2889	100,0

Tabel 69: Aantal fysiotherapeutenpraktijken (inclusief heilgymn./mass.) naar aantal werkzame fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met het ziekenfonds en urbanisatiegraad per 1 januari 1985

	Aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met een ziekenfonds (per praktijk)									
	geen		1-2		3-5		6 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
platteland	118	42,8	109	39,5	42	15,2	7	2,5	276	100,0
verst.platteland	254	41,5	217	35,5	118	19,3	23	3,8	612	100,0
forensengemeenten	225	46,4	134	27,6	102	21,0	24	4,9	485	100,0
kleine steden	106	36,6	94	32,4	70	24,1	20	6,9	290	100,0
middelgrote sted.	179	38,2	146	31,1	115	24,5	29	6,2	469	100,0
grote steden	303	40,0	225	29,7	174	23,0	55	7,5	757	100,0
Nederland	1185	41,0	925	32,0	621	21,5	158	5,5	2889	100,0

Figuur 37: Aantal fysiotherapeutenpraktijken (inclusief heilgymnasten/masseurs) naar aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met het ziekenfonds en naar urbanisatiegraad per 1 januari 1985

Tabel 70: Verhouding tussen het aantal extramuraal werkende fysiotherapeuten (inclusief heilgymnasten/masseurs) en het aantal inwoners per provincie per 1 januari 1985

	aantal inwoners	aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds	aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met het ziekenfonds	aantal inwoners per full-time equivalent fysiotherapeut
Groningen	561.008	119	222	2004
Friesland	597.421	137	172	2283
Drente	429.397	101	87	2617
Overijssel	1.044.797	274	354	1916
Gelderland	1.745.100	425	600	2029
Utrecht	935.665	312	405	1544
Noord-Holland	2.311.062	742	1089	1509
Zuid-Holland	3.150.722	766	1137	1981
Zeeland	355.352	68	135	2142
Noord-Brabant	2.112.899	499	637	2199
Limburg	1.085.420	276	312	2161
Z.I.J.P.	121.132	24	37	2383
totaal	14.449.975	3743	5187	1955

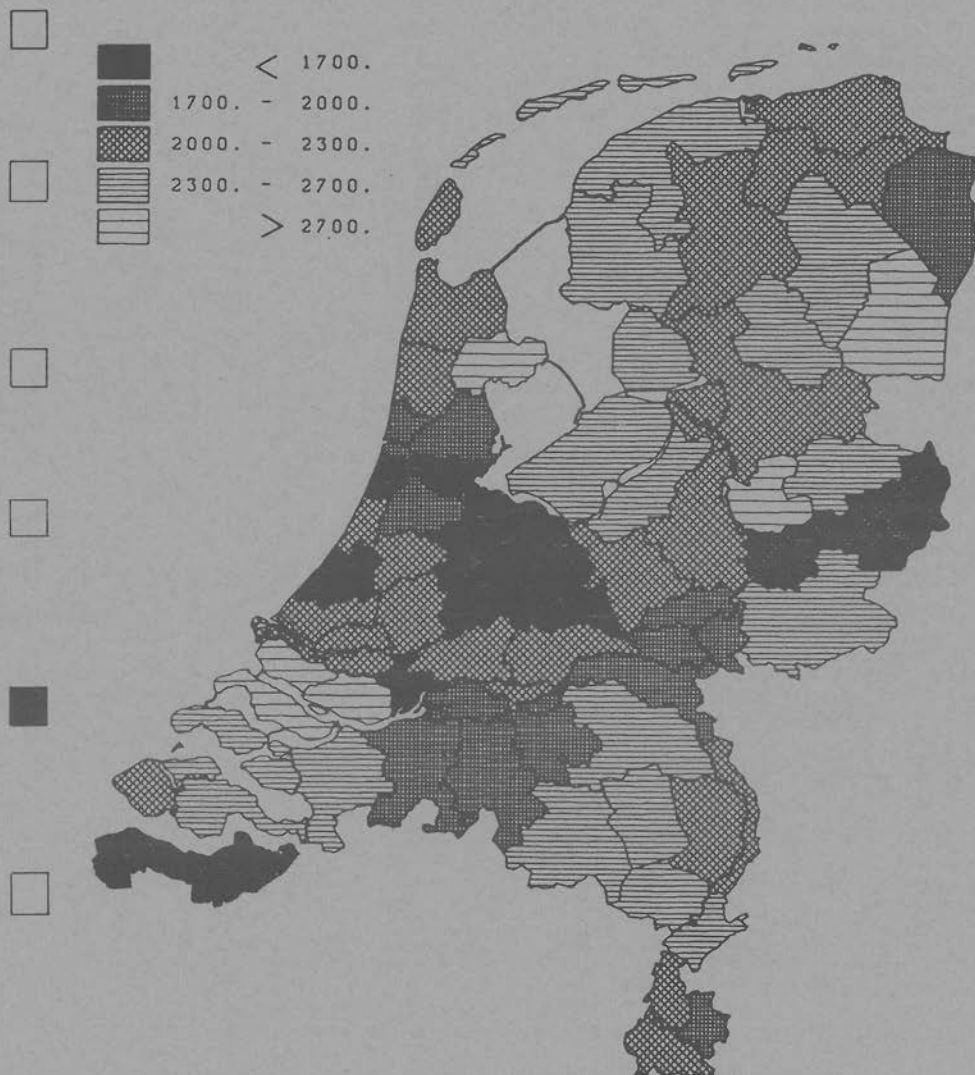
* Van 22 fysiotherapeuten/heilgymnasten is de functie onbekend.

Tabel 71: Verhouding tussen het aantal extramuraal werkende fysiotherapeuten (inclusief heilgymnasten/masseurs) en het aantal inwoners naar urbanisatiegraad per 1 januari 1985

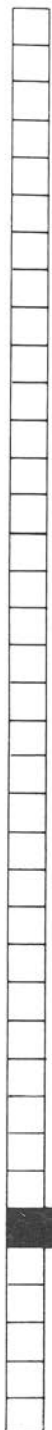
urbanisatiegraad	aantal inwoners	aantal fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds	aantal fysiotherapeuten zonder een overeenkomst met het ziekenfonds	aantal inw. per ft eq. fysiotherap.
platteland	1.667.291	341	377	2714
verst. platteland	3.310.031	773	1020	2188
forensengemeente	2.088.958	634	868	1653
kleine steden	1.568.935	357	584	2010
middelgrote steden	2.305.517	580	816	1968
grote steden	3.509.243	1058	1522	1623

Figuur 38: Fysiotherapeutendichtheid (aantal inwoners per fysiotherapeut met een overeenkomst met het ziekenfonds en per fysiotherapeut zonder een overeenkomst met het ziekenfonds in full-time equivalenten) per WVG-subregio per januari 1985

Aantal inwoners per fysiotherapeut

DE CONTOURENKAARTEN

Kaart 39: Contourenkaart van de WVG-subregio's in Nederland per januari 1986

Namen van de WVC-subregio's per januari 1986

	aantal inwoners		aantal inwoners
1 Oost Groningen	154.430	31 Noord-Kennemerland	217.761
2 Stad Groningen	291.904	32 Midden-Kennemerland	156.428
3 Eemmond/Noord-Groningen	113.424	33 Zuid-Kennemerland	219.316
4 Noord- en Noordoost-Fries- land	247.572	34 Amstel en Meerlanden	209.219
5 Zuidwest-Friesland	129.703	35 Bollenstreek	161.061
6 Oost en Zuidoost-Friesland	220.583	36 Rijnstreek/Benthuizen	124.292
7 Noord-Drenthe	160.142	37 Leiden	173.343
8 Zuidoost-Drenthe	160.016	38 's-Gravenhage/Nootdorp	681.148
9 Zuidwest-Drenthe	111.715	39 Delft	237.734
10 Flevoland	177.193	40 Gouda	214.198
11 Zwolle/Hettem	321.332	41 Barendrecht/Nieuwe Water- weg-Noord	910.823
12 Almelo	191.751	42 Gorinchem/Graafstroom/Vuren	136.166
13 Hengelo/Enschede	373.411	43 Drechtsteden	243.496
14 Deventer	123.784	44 Voorne-Putten	146.246
15 Zutphen	80.136	45 Beijerland/Hoeksche Waard	76.399
16 Doetinchem/Winterswijk/ Borculo	257.531	46 Goeree-Overflakkee	42.084
17 Groot-Arnhem/Liemers/Bemmel/ Gendt	377.721	47 De Bevelanden/Schouwen- Duiveland	138.162
18 Apeldoorn/Heerde	241.113	48 Walcheren	109.616
19 Elburg/Harderwijk	142.383	49 Zeeuws-Vlaanderen	107.942
20 Ede/Nijkerk	193.707	50 West Noord-Brabant	226.642
21 Rijk van Nijmegen/Land van Maas en Waal	298.155	51 Stadsgewest Breda	367.428
22 IJssel/Bommelerwaard/Dode- waard	147.134	52 Tilburg-Waalwijk	364.767
23 Zuidoost-Utrecht	234.657	53 's-Hertogenbosch/Maasdriel/ Haaren/Heeswijk-Dinther	267.839
24 Noordoost-Utrecht	223.897	54 Stadsgewest Oss/Nuland/ Sint Oedenrode	281.367
25 Abcoude/Utrecht/Zuidwest- Utrecht	512.593	55 Eindhoven	455.246
26 Het Gooi/Loosdrecht/Diemen	262.047	56 Gewest Helmond	177.527
27 Amsterdam	679.530	57 Noord-Limburg	231.636
28 Zaanstreek en Waterland	263.281	58 MiddenLimburg	205.408
29 West-Friesland	168.677	59 Westelijke Mijnstreek/Nuth	177.393
30 Kop van Noord-Holland	154.713	60 Oostelijke Mijnstreek	249.518
		61 Heuvelland/Veals	201.404

Kaart 40: Contourenkaart van Plaatselijke Huisartsen Verenigingen per januari 1986

Namen van de Plaatselijke Huisartsen Verenigingen per januari 1986

	aantal inwoners		aantal inwoners
1 Alkmaar	160.274	43 Maastricht	201.404
2 Almelo	191.751	44 Meppel	92.155
3 Alphen aan de Rijn e.o.	152.908	45 Midden-Limburg	237.794
4 Amersfoort	264.435	46 Midden-Twente	184.870
5 Amsterdam	696.648	47 Noord-Limburg	219.486
6 Apeldoorn	179.416	48 Nijmegen	400.844
7 Arnhem	310.678	49 Oude IJssel	143.651
8 Assen	153.692	50 Noord-Oost Overijssel	37.800
9 Bergen op Zoom/Roosendaal e.o.	226.258	51 Purmerend	121.041
10 Breda e.o.	380.116	52 Ridderkerk/Barendr./Heerjansdam	68.885
11 Delft	118.362	53 Rotterdam	594.102
12 Deventer e.o.	111.625	54 Schagen	110.083
13 Dordrecht	156.026	55 Schiedam	183.418
14 Drenthe Zuid-Oosthoek	147.571	56 Schouwen Duiveland	29.598
15 De Kempen	402.086	57 Slingeland	72.353
16 Emmeloord	78.224	58 Sittard/Geleen	177.393
17 Enschede	199.552	59 Tiel	143.567
18 Friesland-Noord	247.572	60 Tilburg e.o.	279.578
19 Friesland-Oost	133.938	61 Utrecht	229.912
20 Friesland-Zuid-Westhoek	95.188	62 Utrecht - periferie	305.177
21 Goeree Overflakkee	42.084	63 Utrecht Zuid-West	102.813
22 Gooi- en Eemland	265.139	64 Noord-West Veluwe	101.743
23 Gorinchem	142.984	65 Voorne Putten en Rozenburg	146.246
24 Gouda	173.575	66 Wageningen	199.196
25 's-Gravenhage	534.397	67 Walcheren	109.616
26 Groningen	221.044	68 Wassenaar	26.524
27 Oostelijk-Groningen	158.925	69 West-Friesland	162.883
28 Haarlem e.o.	234.234	70 Westland	88.473
29 Haarlemmermeer	214.034	71 Woerden	64.776
30 Heerhugowaard	49.465	72 IJssel/Noord/Alblas/Lek	85.572
31 Heerenveen	109.637	73 Zaanland	147.614
32 Heerlen	249.518	74 Zeeuws Vlaanderen	107.942
33 Den Helder	75.887	75 Zoetermeer	85.821
34 Helmond	186.036	76 Noord- en Zuid-Beveland	87.217
35 Hoeksche Waard	90.078	77 Zutphen	156.184
36 's-Hertogenbosch	551.055	78 Zwolle	88.437
37 Hoogeveen	54.511	79 Zwolle- periferie	178.946
38 Hunsinga/Fivelingo/Westerkw.	202.366	80 Zwijsendrecht/Hendrik Ido Ambacht	58.653
39 Kampen/IJsselmuiden	92.123	81 Dronten	22.530
40 Kennemerland	133.613	82 Capelle a/d IJssel	54.865
41 Leiden	346.016	83 Bladel	25.697
42 Lelystad	57.944		

Kaart 41: Contourenkaart en namen van de Economische Geografische Gebieden per januari 1986

Namen van de Economisch Geografische Gebieden per januari 1986

	aantal inwoners
1 Groninger Hoogel. en Noordel. Westerkw.	77.827
2 Appingedam Delfzijl	37.144
3 Groninger Oldambt	62.079
4 Groninger Veenkoloniën	145.550
☐ 5 Groninger Zuidelijk Westerkwartier	37.711
6 Groninger Centrale Weidestreek	13.082
7 Stad Groningen	167.827
8 Randgebied Stad Groningen	18.538
9 Fries Zandgebied	239.608
☐ 10 Fries Weidegebied	147.135
11 Leeuwarden	84.947
12 Friese Bouwstreek	116.473
13 Friese Waddeneilanden	9.695
14 Noorderdrents Randgebied	32.989
15 Emmen/Schoonebeek	99.466
☐ 16 Overige Gemeenten Drentse Veenkoloniën	51.840
17 Drentse Zandgronden	151.257
18 Zuiddrents Randgebied	96.321
19 Noordwest-Overijssel	38.231
☐ 20 IJssel-, Vecht-delta	194.632
21 Noordoost-Overijssel	84.288
22 Zuidwest-Overijssel	131.005
23 Enschede	144.045
24 Overige Gemeenten in Twente	406.496
25 Urk	11.532
☐ 26 De Lijmers	87.906
27 Oude-IJsselgebied (westelijk deel)	72.981
28 Overige gem. westelijke Achterhoek	121.364
29 Oude-IJsselgebied (oostelijk deel)	48.099
30 Overige gem. oostelijke Achterhoek	99.392
31 Gelderse Vallei	169.572
☒ 32 IJsselmeerkust	142.383
33 Apeldoorn	145.765
34 Overige gem. oostelijke Veluwezoom	106.929
35 Arnhem	127.968
36 Overige gem. zuidelijke Veluwezoom	114.818
37 Oostelijke Betuwe	106.761
38 Westelijke Betuwe	101.283

	aantal inwoners
39 Nijmegen	147.131
40 Gebieden om Nijmegen	96.100
41 Land van Maas en Waal	31.032
42 Bommelerwaard	41.650
43 Utrechtse Vallei en Eemgebied	198.754
44 Utrechtse Heuvelrug	219.772
45 Utrechts Krommerijng gebied	49.859
46 Nieuwegein/IJsselstein	73.162
47 Stad Utrecht	229.912
48 Vechtstreek en Plassengebied in Utrecht	87.031
49 Utrechts Weidegebied	85.735
50 Texel	12.668
51 Wieringen/Wieringermeer	19.958
52 Overige gem. kop van Noord-Holland	85.034
53 Westelijk West-Friesland	96.117
54 Midden- en oostelijk West-Friesland	168.677
55 Noord-Kennemerland	181.615
56 Noord-Hollands Midden-gewest	22.894
57 Waterland	109.658
58 Zaanstreek	140.256
59 IJmond	123.983
60 Haarlem	149.762
61 Overige gem. Zuid-Kennemerland	64.739
62 Noord-Hollandse Meerlanden	134.669
63 Amsterdam	679.530
64 Zuidelijk Randgebied Amsterdam	96.483
65 Vechtstreek in Noord-Holland	39.232
66 Hilversum	86.125
67 Overige gem. in het Gooi	111.326
68 Zuidhollandse Bollenstreek	101.295
69 Katwijk/Rijnsburg/Valkenburg	54.650
70 Leiden	105.000
71 Randgebied Leiden	73.459
72 Noordelijke Veenstreek in Zuid-Holland	49.129
73 Rijnstreek Zuid-Holland	130.723
74 Gouda en omstreken	104.156
75 Krimpenerwaard	51.190
76 Industriegebied Alblasserwaard	118.964
77 Overige gem. Alblasserwaard	31.932
78 Vijfheerenlanden	49.849

	79 's-Gravenhage	444.086
	80 Randgebied 's-Gravenhage	148.180
	81 Westland	102.410
	82 Delft	87.410
	83 Midden Zuid-Holland	149.461
	84 Rotterdam	571.368
☐	85 Ind. geb. ten noorden van de Nw. Waterweg	177.358
	86 Westelijk IJsselmonde	36.114
	87 Oostelijk IJsselmonde	105.103
	88 Oostelijk randgebied Rotterdam	100.441
	89 Eiland van Dordrecht	106.857
☐	90 Hoeksche Waard	76.399
	91 Voorne-Putten en Rozenburg	146.246
	92 Goeree en Overflakkee	42.084
	93 Schouwen-Duiveland	29.598
	94 Sint Philipsland en Tholen	21.347
	95 Kanaalzone Walcheren	84.404
☐	96 Overige gemeenten Walcheren	25.212
	97 Noord- en Zuid-Beveland	87.217
	98 West-Zeeuwsch-Vlaanderen	25.230
	99 Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen	56.637
☐	100 Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen	26.075
	101 N.W. Zeekleigebied in Noord-Brabant	72.916
	102 Bergen op Zoom/Rosendaal e.o.	193.179
	103 Breda	119.177
	104 Gebied om Breda	155.446
	105 Land van Altena	47.587
☐	106 Langstraat	60.961
	107 Tilburg	153.701
	108 Gebied om Tilburg	151.157
	109 's-Hertogenbosch/Vught	112.380
	110 Gebied om 's-Hertogenbosch	110.362
	111 Maaskant	99.314
☒	112 Midden-Meijerij	131.687
	113 Eindhoven	191.169
	114 Randgebied Eindhoven	143.481
	115 Industriegebied Helmond	93.214
	116 Kempenland	63.266
	117 Valkenswaard en oostelijke randgeb. gem.	62.043
	118 Brabantse Peel	84.313

	aantal inwoners
119 Land van Cuyk	79.332
120 Noord-Limburg	117.690
121 Industriegebied Venlo	99.132
122 Midden-Limburg ten oosten van de Maas	101.535
123 Midden-Limburg ten westen van de Maas	141.439
124 Westelijke Mijnstreek	160.315
125 Oostelijke Mijnstreek	266.596
126 Maastricht	114.552
127 Overige gemeenten Zuid-Limburg	86.852
128 Noordoostpolder	37.878
129 Zuidelijke IJsselmeerpolders	127.783

AANTAL PUBLICATIES UIT DE REEKS STUDIES EN CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN BEROEPEN IN DE EERSTELIJNSGEZONDHEIDSZORG

Cijfers uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg

L. Hingstman: Statistische gegevens per 1 januari 1984 over huisartsen, adspirant-huisartsen en verloskundigen. 1985, 60 pag.
f 11,--

L. Hingstman: Statistische gegevens per 1 januari 1985 over huisartsen, adspirant-huisartsen en verloskundigen. 1986, 83 pag.
f 11,--

L. Hingstman en H. Boon: Statistische gegevens per 1 januari 1986 over huisartsen, adspirant-huisartsen en statistische gegevens per 1 januari 1985 over fysiotherapeuten
f 11,--

Studies uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg

P.P. Groenewegen: Vrouwelijke Huisartsen. 1981, 48 pag.
f 9,50

P.P. Groenewegen: Spreiding van huisartsen over Nederland, deel 1. 1981, 104 pag.
f 16,50

P.P. Groenewegen en J. van der Zee: Spreiding van huisartsen over Nederland, deel 2. 1982, 86 pag.
f 14,--

P.P. Groenewegen: Vijfentwintig jaren vestigingen van huisartsen. 1984, 90 pag.
f 14,50

P.P. Groenewegen en L. Hingstaen: De eerste lijn in kaart gebracht. 1985, 60 pag.
f 11,--

L. Hingstaen en P.P. Groenewegen: De opbouw en spreiding van de beroepsgroep verloskundigen. 1984, 38 pag.
f 8,--

L. Hingstaen, F.H.E.W.M. Jansen en P.P. Groenewegen: Correcties op de huisartsendichtheid in Nederland. 1984, 31 pag.
f 7,--

E.R. Smits: Omvang en spreiding van de eerstelijnszorg in Rotterdam. 1986, 72 pag.
f 12,50

L. Hingstaen en H. Boon: Fysiotherapeuten in de eerstelijnsgezondheidszorg. 1986, 53 pag.
f 11,--

Brochures uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg

P.P. Groenewegen: Registratie adspirant-huisartsen peiling 1980. 1980, 18 pag.

f 3,50

P.P. Groenewegen: Registratie adspirant-huisartsen peiling 1981. 1981, 16 pag.

f 3,50

P.P. Groenewegen en J.H.M. Postma: Registratie adspirant-huisartsen peiling 1982. 1982, 16 pag.

f 3,50

J.H.M. Postma: Registratie adspirant-huisartsen peiling 1983. 1983, 18 pag.

f 3,50

P.P. Groenewegen en L. Hingstman: Registratie adspirant-huisartsen peiling 1984. 1984, 18 pag.

f 3,50

L. Hingstman: Registratie adspirant-huisartsen peiling 1985. 1985, 22 pag.

f 3,50

L. Hingstman en P.P. Groenewegen: De opbouw en spreiding van de beroepsgroep verloskundigen op 1 januari 1984. 1984, 17 pag.

f 3,50

L. Hingstman: Registratie verloskundigen peiling 1985. 1985, 20 pag.

f 3,50

